

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

7 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നം ഇല്ലാത്ത ചോദ്യം നം. 2030

09-12-2022 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കുന്ന വിവിധ പദ്ധതികൾ

ചോദ്യം		ഉത്തരം	
ശ്രീ എം എസ് അരുൺ കുമാർ		ഡോ. ആർ ബിന്ദു (ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസ-സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പ് മന്ത്രി)	
(എ)	സാമൂഹ്യ നീതി വകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കുന്ന വിവിധ പദ്ധതികളുടെ വിശദവിവരം ലഭ്യമാക്കുമോ?	(എ)	സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കുന്ന വിവിധ പദ്ധതികളുടെ വിശദവിവരം അനുബന്ധം ആയി ചേർത്തിരിക്കുന്നു

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ

അനുബന്ധം 1

സംസ്ഥാനത്ത് ഭിന്നശേഷി വിഭാഗം, വയോജന വിഭാഗം, ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ക്ഷേമം, പ്രൊഫഷണൽ ആന്റ് ആപ്ലൈഡ് സയൻസ് വിഭാഗം, മറ്റു ദുർബല ജനവിഭാഗം എന്നിവരുടെ ക്ഷേമത്തിനായി സാമൂഹ്യനീതി ഡയറക്ട്രേറ്റ് മുഖേന നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന പദ്ധതികളുടെ വിശദാംശം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ഭിന്നശേഷി വിഭാഗം

വിദ്യാകിരണം - ഭിന്നശേഷിയുള്ള മാതാപിതാക്കളുടെ (രണ്ടു പേരും/ ആരെങ്കിലും ഒരാൾ) മക്കൾക്ക് വിദ്യാഭ്യാസ ധനസഹായം നൽകുന്ന പദ്ധതി.

വിദ്യാഭ്യാസം - ഭിന്നശേഷിയുള്ള വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് പഠനോപകരണങ്ങളും, യൂണിഫോമും വാങ്ങുന്നതിന് ധനസഹായം നൽകുന്ന പദ്ധതി

ഭിന്നശേഷി കുട്ടികൾക്കുള്ള സ്റ്റോളർഷിപ്പ് പദ്ധതി- ഒന്നാം ക്ലാസ്സ് മുതൽ PG/പ്രൊഫഷണൽ കോഴ്സ് വരെ സ്കൂൾ/കോളേജുകളിൽ പഠിക്കുന്ന ഭിന്നശേഷി കുട്ടികൾക്കുള്ള സ്റ്റോളർഷിപ്പ്.

വിദൂര വിദ്യാഭ്യാസ സ്റ്റോളർഷിപ്പ് - ഓപ്പൺ യൂണിവേഴ്സിറ്റി പ്രോഗ്രാം, പ്രൈവറ്റ് രജിസ്ട്രേഷൻ വഴി ഡിഗ്രി, ബിരുദാനന്തര ബിരുദം പഠിക്കുന്ന ഭിന്നശേഷിയുള്ള വിദ്യാർത്ഥികൾക്കുള്ള പദ്ധതി.

വിജയാമൃതം - ഡിഗ്രി/തത്തുല്യ കോഴ്സുകൾ, പി.ജി/ പ്രൊഫഷണൽ കോഴ്സുകൾക്ക് ഉന്നത വിജയം കരസ്ഥമാക്കിയ ഭിന്നശേഷിക്കാരായ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് പ്രോത്സാഹനം എന്ന തരത്തിൽ ക്യാഷ് അവാർഡ് അനുവദിക്കുന്ന പദ്ധതി.

പരിണയം - ഭിന്നശേഷിക്കാരായ മാതാപിതാക്കളുടെ പെൺമക്കൾക്ക് വിവാഹ ധനസഹായം അനുവദിക്കുന്ന പദ്ധതി

പരിണയം - ഭിന്നശേഷിക്കാരായ പെൺകുട്ടികൾക്ക് വിവാഹ ധനസഹായം നൽകുന്ന പദ്ധതി.

നിരമയ ആരോഗ്യ ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതി- നാഷണൽ ട്രസ്റ്റ് നിയമത്തിലുൾപ്പെട്ട ഓട്ടിസം, സെറിബ്രൽ പാൽസി, ബൗദ്ധിക വെല്ലുവിളി , മൾട്ടിപ്പിൾ ഡിസെബിലിറ്റി എന്നിവ ബാധിച്ചവർക്കായുള്ള സമഗ്രആരോഗ്യ ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതി. കേന്ദ്ര സർക്കാർ പദ്ധതിയാണെങ്കിലും ഇതിൽ അംഗങ്ങളാകുന്നതിന് ഗുണഭോക്താവ് അടയ്ക്കേണ്ടുന്ന പ്രീമിയം തുക കേരള സർക്കാർ സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പ് വഴി അടച്ച് സൗജന്യ ഇൻഷുറൻസ് പരിരക്ഷ ഉറപ്പു നൽകുന്നു. ഇൻഷുറൻസ് എല്ലാ വർഷവും പ്രീമിയം അടച്ച് പുതുക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതും സർക്കാർ തന്നെയാണ് അടയ്ക്കുന്നത്. പദ്ധതിയിൽ ചേരുന്നതിന് എ.പി.എൽ വിഭാഗം 500 രൂപയും, ബി.പി.എൽ വിഭാഗം 250 രൂപയും, പദ്ധതിപുതുക്കുന്നതിന് യഥാക്രമം 250, 50 എന്നിങ്ങനെയാണ് പ്രീമിയം തുക അടയ്ക്കേണ്ടത്.

കാഴ്ച വൈകല്യമുള്ള അഡാക്കോറ്റമാർക്കുള്ള പദ്ധതി - കോടതികളിൽ പ്രാക്ടീസ് ചെയ്യുന്ന കാഴ്ചപരിമിതരായ അഭിഭാഷകർക്ക് ഒറ്റത്തവണയായി എക്സ്ട്രേഷ്യൂ 3500/- രൂപയും, വായനാ സഹായിയെ നിയമിച്ച് റീഡേഴ്സ് അലവൻസ് നൽകുന്നതിനായി പ്രതിമാസം 5,000/- രൂപ വീതവും വകുപ്പു മുഖേന അനുവദിച്ചു വരുന്നു. അപേക്ഷ നിശ്ചിത പ്രൊഫോർമയിൽ ബന്ധപ്പെട്ട രേഖകൾ, മെഡിക്കൽ സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ, കോർട്ട് പ്രിസൈഡിംഗ് ഓഫീസറുടെ സാക്ഷ്യപത്രം തുടങ്ങിയവ സഹിതം സാമൂഹ്യനീതി ഡയറക്ടർക്കു സമർപ്പിക്കുന്നതു പ്രകാരം തുക അനുവദിച്ചു വരുന്നു. വരുമാന പരിധി ഒരു ലക്ഷം രൂപയാണ്. നിലവിൽ 10 വർഷം വരെയാണ് തുക അനുവദിച്ചു വരുന്നത്.

.സഹായ ഉപകരണ വിതരണ പദ്ധതി- ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് അസിസ്റ്റീവ് ഡിവൈസ് അനുവദിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി.

വികലാംഗ ദുരിതാശ്വാസ നിധി - വികലാംഗ ദുരിതാശ്വാസ നിധിയിൽ നിന്നും ചികിത്സാധനസഹായം നൽകുന്ന പദ്ധതി.

മാതൃജ്യോതി പദ്ധതി - ഭിന്നശേഷിക്കാരായ അമ്മമാർക്ക് പ്രസവാനന്തരം കുഞ്ഞിനെ പരിപാലിക്കുന്നതിനുള്ള ധനസഹായ പദ്ധതി.

സ്വാശ്രയ പദ്ധതി - ഭർത്താവ് മരിച്ച/ഉപേക്ഷിച്ച തീവ്ര ശാരീരിക മാനസിക വെല്ലുവിളി നേരിടുന്ന മകനെ/ മക്കളെ സംരക്ഷിക്കേണ്ടി വരുന്ന ബി.പി.എൽ കുടുംബത്തിലെ സ്ത്രീകൾക്ക് സ്വയം തൊഴിൽ ധനസഹായ പദ്ധതി.

സൈക്കോ സോഷ്യൽ ഗ്രാന്റ് ഇൻ എയ്ഡ് പദ്ധതി : മാനസിക വെല്ലുവിളി നേരിടുന്നവരെ പുനരധിവാസിപ്പിക്കുന്ന സർക്കാർ / സർക്കാരിതര സൈക്കോസോഷ്യൽ റീഹാബിലിറ്റേഷൻ സെന്ററുകൾക്ക് നൽകി വരുന്ന ധനസഹായ പദ്ധതിയാണ് സൈക്കോസോഷ്യൽ ഗ്രാന്റ് -ഇൻ എയ്ഡ് പദ്ധതി. കേരള സൈക്കോ സോഷ്യൽ റൂൾ - 2012 പ്രകാരം രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ള സൈക്കോസോഷ്യൽ റീഹാബിലിറ്റേഷൻ സെന്ററുകൾക്കാണ് സൈക്കോ സോഷ്യൽ ഗ്രാന്റ്- അനുവദിച്ചു വരുന്നത്. സംസ്ഥാനത്തെ 44 സൈക്കോസോഷ്യൽ റീഹാബിലിറ്റേഷൻ സെന്ററുകൾക്ക് ഗ്രാന്റിനുള്ള സർക്കാർ അനുമതി ലഭ്യമായിട്ടുണ്ട്.

പ്രത്യേക പദ്ധതി : സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പിന്റെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്ന ക്ഷേമ സ്ഥാപനങ്ങളിലേയും ഓർഫനേജ് കൺട്രോൾ ബോർഡിന്റെ അംഗീകാരത്തോടെ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നതും സർക്കാരിൽ നിന്നും ഗ്രാന്റ് ലഭിച്ചു വരുന്നതുമായ സൊക്കോസോഷ്യൽ റീഹാബിലിറ്റേഷൻ സെന്ററുകളിലും മാനസിക രോഗം ഭേദമായിട്ടും / നിയന്ത്രണ വിധേയമായിട്ടും സ്വന്തം വീടുകളിൽ പോകുവാനോ കുടുംബത്തെ കണ്ടെത്തുവാനോ കഴിയാത്ത അന്യസംസ്ഥാനക്കാരെ സ്വന്തം ഭവനങ്ങളിലോ / കുടുംബത്തിലോ / സ്വദേശത്തേയ്ക്കോ എത്തിയ്ക്കുന്ന പദ്ധതിയാണ് പ്രത്യേക പദ്ധതി. **ഡേ കെയർ പദ്ധതി:** മാനസികരോഗ വിമുക്തരായവരുടെ പുനരധിവാസത്തിന്റെ ഭാഗമായി 2017 ഫെബ്രുവരി മുതൽ കോഴിക്കോട് IMHANS ന്റെ മേൽ നോട്ടത്തിൽ Day Care Centre പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു. തീവ്രമായ മാനസിക വെല്ലുവിളി നേരിടുന്നവർക്ക് കൗമാര പ്രായത്തിൽ തന്നെ രോഗലക്ഷണങ്ങൾ തുടങ്ങുന്നതിനാൽ സ്വന്തം കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യാനുള്ള പ്രാപ്തി നഷ്ടപ്പെടുകയും സമൂഹത്തിൽ ഒറ്റപ്പെട്ടുപോകുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇങ്ങനെ കഴിവുകൾ നഷ്ടപ്പെട്ടു

പോയവരെ നിരന്തര പരിശീലനത്തിലൂടെ പഴയ ജീവിതത്തിലേയ്ക്ക് തിരികെ കൊണ്ടുവരികയും തൊഴിൽ നേടിക്കൊടുത്ത് ഉപജീവനമാർഗ്ഗം നൽകുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് ഈ പ്രോജക്ടിന്റെ ലക്ഷ്യം. ദീർഘകാലമായി മാനസിക രോഗം ബാധിച്ച് സമൂഹത്തിൽ നിന്ന് ഒറ്റപ്പെട്ടു കഴിയുന്നവരാണ് ഈ പ്രോജക്ടിന്റെ ഗുണഭോക്താക്കൾ. ഇത് ഒരു റിക്കവറി ഫെസിലിറ്റേഷൻ യൂണിറ്റ് ആണ്. രോഗികളെ രോഗ വിമുക്തരാക്കി അവർക്ക് വൊക്കേഷണൽ ട്രെയിനിംഗ് കൊടുത്ത് സാധാരണ ജീവിതത്തിലേയ്ക്ക് നയിക്കുന്ന ഒരു ഹാഫ് വേ കെയർ സെന്ററായാണ് ഇത് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്.

അതിജീവനം സമഗ്ര പദ്ധതി: പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ടവരുടെ പുനരധിവാസം ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനായി NGO സഹകരണത്തോടു കൂടി ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കായി സമഗ്ര വികസന പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതിയാണ് അതിജീവനം സമഗ്ര പദ്ധതി . ടി സമഗ്ര പദ്ധതിയിൽ 5 മാതൃകാ പദ്ധതികൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. കേന്ദ്ര സർക്കാർ നടപ്പാക്കി വരുന്ന ദീൻദയാൽ റീഹാബിലിറ്റേഷൻ പദ്ധതിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് ടി മാതൃകാ പ്രോജക്ടുകൾ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്. എന്നാൽ DDRS പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ള പദ്ധതികൾ ഒഴിവാക്കിയാണ് ടി പദ്ധതി തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്. ടി പദ്ധതിയിലൂടെ ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് തൊഴിൽ പരിശീലനം, പകൽ പരിപാലനം/ അസിസ്റ്റഡ് ലിവിംഗ്, വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യയിലൂടെ പരിശീലനം, മാതൃകാ പുനരധിവാസ പദ്ധതി, ഷെൽറ്റേർഡ് വർക്കേഷപ്പ് എന്നിവ നൽകുന്ന സർക്കാരിതര ഏജൻസികൾക്ക് ധനസഹായം നൽകുന്നു. 25 ഗുണഭോക്താക്കൾ ഉൾപ്പെടുന്ന ഒരു യൂണിറ്റിനുള്ള ധനസഹായമാണ് അനുവദിക്കുന്നത്.

ബാരിയർഫ്രീ കേരള പദ്ധതി-ഭിന്നശേഷിക്കാരെ സമൂഹത്തിൻറെ മുഖ്യധാരയിൽ എത്തിക്കുന്നതിനും, അവകാശ അധിഷ്ഠിത സാമൂഹിക മുന്നേറ്റം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ സഞ്ചാരത്തിന് അനുയോജ്യമായി കേരളത്തിലെ എല്ലാ സർക്കാർ / പൊതുമേഖലാ ഓഫീസുകൾ, കെട്ടിടങ്ങൾ,സ്ഥാപനങ്ങൾ, പാതകൾ, പാർക്കുകൾ എന്നിവ പ്രതിബന്ധമുക്തവും ഭിന്നശേഷി സൗഹൃദ അന്തരീക്ഷമുള്ളതാക്കാൻ ബാരിയർ ഫ്രീ കേരള പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിടുന്നു. ഭിന്നശേഷി അവകാശ നിയമം 2016 ന്റെ സെക്ഷൻ 40 പ്രകാരം ആക്സസബിലിറ്റി മാനദണ്ഡങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് കെട്ടിയങ്ങളിൽ ആവശ്യമായ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തി പ്രതിബന്ധമുക്തമാക്കുന്നതാണ് പദ്ധതിയുടെ പ്രധാന ലക്ഷ്യം. സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ ജില്ലകളിലും കളക്ടർമാരുടെ ശുപാർശ പ്രകാരം പൊതു ഇടങ്ങൾ ഭിന്നശേഷി സൗഹൃദമാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. കണ്ണൂർ ജില്ലയെ ഭിന്നശേഷിസൗഹൃദ ജില്ലയായി പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. മറ്റു ജില്ലകൾക്ക് തുക അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിർമ്മാണ നിർവ്വഹണ ഏജൻസികൾ മുഖേന പ്രവൃത്തികൾ പുരോഗമിക്കുന്നു.

Accessible India Campaign പദ്ധതി-ഭിന്നശേഷി അവകാശ നിയമം 2016 പ്രകാരം പ്രസ്തുത നിയമം നിവലിൽ വന്നു അഞ്ച് വർഷ കാലയളവിൽ പൊതു ഇടങ്ങൾ ഭിന്നശേഷി സൗഹൃദമാക്കുന്നതിന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്നു. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളിലെയും ക്യാമ്പിറ്റൽ സിറ്റി , പൊതു കെട്ടിടങ്ങൾ ഭിന്നശേഷി സൗഹൃദമാക്കുന്നതിന് കേന്ദ്രസർക്കാർ അക്സസബിലിറ്റി ഇന്ത്യ ക്യാമ്പയിൻ പദ്ധതിയ്ക്ക് രൂപം നല്കിയിരുന്നു. പ്രസ്തുത പദ്ധതിയുടെ ഒന്നാം ഘട്ടത്തിന്റെ ഭാഗമായി തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ 28 പൊതുകെട്ടിടങ്ങൾ ഭിന്നശേഷി സൗഹൃദ മാക്കുന്നതിലേക്കായുള്ള പ്രവർത്തികൾ നിർമ്മാണ നിർവ്വഹണ ഏജൻസികൾ മുഖേന പുരോഗമിച്ചു വരുന്നു . അക്സസബിലിറ്റി ഇന്ത്യ ക്യാമ്പയിൻ പദ്ധതിയുടെ രണ്ടാം ഘട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി 23 കെട്ടിടങ്ങൾ കണ്ടെത്തി ആക്സസ്

ഓഡിറ്റു നടത്തി ബന്ധപ്പെട്ട നിർവഹണ ഏജൻസികൾക്ക് നൽകിയിട്ടുള്ളതും ,ആയതിന്റെ എസ്റ്റിമേറ്റുകൾ ബന്ധപ്പെട്ട നിർവഹണ ഏജൻസികൾ സമർപ്പിച്ചു വരുന്നു .

CDMRP (Community Disability Management and Rehabilitation Programme) പദ്ധതി- മാനസികവളർച്ചയില്ലാത്ത ഭിന്നശേഷിക്കാരെ സമൂഹത്തിന്റെ മുഖ്യധാരയിലേക്ക് കൊണ്ടുവരുന്നതിനും, Early Intervention,Development Disability, Rehabilitation എന്നീ മേഖലയിലെ വിദഗ്ധരുടെ സേവനം ഉപയോഗപ്പെടുത്തി കാലിക്കറ്റ് യൂണിവേഴ്സിറ്റി മന:ശ്ലാസ്മ വിഭാഗത്തിന്റെ സഹകരണത്തോടെ കണ്ണൂർ, കോഴിക്കോട്, മലപ്പുറം ജില്ലകളിൽ കമ്മ്യൂണിറ്റി ക്ലിനിക്കുകൾ സ്ഥാപിച്ച് 2015-16 മുതൽ പദ്ധതി നടപ്പാക്കി വരുന്നു.

മൊബിലിറ്റി മിഷൻ കേരള പദ്ധതി-സെറിബ്രൽ പാൾസി ഉൾപ്പെടെ ബുദ്ധിപരവും ശാരീരികവുമായി വൈകല്യമുള്ള കുട്ടികളെ കണ്ടെത്തി സാധ്യമായ വൈദ്യശാസ്ത്ര പരിചരണവും (കറക്ടീവ് സർജറി ഉൾപ്പെടെ) പുനരധിവാസവും, രക്ഷിതാക്കൾക്ക് പരിശീലനവും നൽകി തീവ്രവൈകല്യങ്ങളിലേക്ക് പോകുന്നത് തടയുന്നതിനും, സ്വന്തമായോ അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങളുടെ സഹായത്തോടെയോ നടക്കാൻ പ്രാപ്തരാക്കുന്നതിനും, അനുയോജ്യമായ പരിശീലന ഉപകരണങ്ങൾ നൽകുന്നതിനും സാമൂഹ്യ നീതി വകുപ്പിന്റെയും മലപ്പുറം വളാഞ്ചേരി വി.കെ.എം. സ്പെഷ്യൽ സ്കൂളിന്റെയും സംയുക്തസംരംഭമായി നടപ്പാക്കി വരുന്ന പദ്ധതിയാണ് മൊബിലിറ്റി മിഷൻ കേരളം.

പുനർജ്ജനി പദ്ധതി- പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ അട്ടപ്പാടിയിലെ മാനസിക ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ ഉള്ള ആദിവാസികളുടെ പുനരധിവാസത്തിനായി 50 പേരെ താമസിപ്പിക്കാവുന്ന വിധത്തിൽ 'പുനർജ്ജനി' എന്ന പേരിൽ ഒരു കെയർ ഹോം സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പിന്റെ മേൽനോട്ടത്തിൽ ആരോഗ്യ വകുപ്പ്, പട്ടിക വർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പ്, നാഷണൽ ഹെൽത്ത് മിഷൻ എന്നിവരുടെ സഹകരണത്തോടെ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

തൊഴിൽ സംവരണം.-ഭിന്നശേഷി അവകാശ നിയമം നിഷ്കർഷിതുന്ന തരത്തിൽ ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് സർക്കാർ നിയമനങ്ങളിൽ 1996 മുതൽ 3% സംവരണം നടപ്പിലാക്കി വരുന്നുണ്ട്. ഭിന്നശേഷി അവകാശ ആക്ട് 2016 ൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്യുന്ന 4% സംവരണം നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് സർക്കാർ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. എംപ്ലോയ്മെന്റ് എക്സ്ചേഞ്ച് മുഖേന നടത്തപ്പെടുന്ന എല്ലാ നിയമനങ്ങളിലും ഭിന്നശേഷി വിഭാഗത്തിന് 4% സംവരണം ഏർപ്പെടുത്തി സർക്കാർ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രൊഫഷണൽ കോളേജുകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള എയ്ഡഡ് സ്കൂളുകളിലും കോളേജുകളിലും, ഭിന്നശേഷി അവകാശ നിയമം 2016 പ്രകാരം ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് 4% സംവരണം നിയമനത്തിൽ അനുവദിച്ചു ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്.

NISH Online Interactive Disability Awareness Seminar (NIDAS) -ഇന്റർനെറ്റ് ടെക്നോളജി സംവിധാനം ഉപയോഗപ്പെടുത്തി പൊതുജനങ്ങൾക്ക്, പ്രത്യേകിച്ച് ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ രക്ഷിതാക്കൾക്കും ഭിന്നശേഷിക്കാരെ പരിചരിയ്ക്കുന്നവർക്കും പരിശീലനവും അവബോധവും നൽകുന്നതിന് National Institute of Speech and Hearing (NISH) മുഖേന നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന പദ്ധതിയാണ് NISH Online Interactive Disability Awareness Seminar (NIDAS) . 2015 ഒക്ടോബർ

മാസത്തിൽ ആരംഭിച്ച ഈ പദ്ധതി വളരെ വിജയകരമായ രീതിയിൽ മുന്നോട്ടു പോകുകയും ഭിന്നശേഷിക്കാരുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങളിന്മേൽ വിദഗ്ദ്ധരുടെ സേവനം പ്രയോജനപ്പെടുത്തി എല്ലാ മാസവും ഓൺലൈൻ സെഷനുകൾ നടത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.

“സ്നേഹയാനം” - നാഷണൽ ട്രസ്റ്റ് നിയമത്തിലെ ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ നിർധനരായ അമ്മമാർക്ക് ഇലക്ട്രിക് ഓട്ടോ സൗജന്യമായി നൽകുന്ന പദ്ധതി. നാഷണൽ ട്രസ്റ്റ് നിയമത്തിലുൾപ്പെടുന്ന ഓട്ടോ, സെറിബ്രൽ പാൽസി, ബുദ്ധിമാന്ദ്യം, മൾട്ടിപ്പിൾ ഡിസെബിലിറ്റി എന്നിവ ബാധിച്ചവരുടെ പരിചരണവും പുനരധിവാസവും മറ്റു ഭിന്നശേഷിക്കാരെ അപേക്ഷിച്ച് പ്രയാസകരമാണ്. ഇവരിൽ ഭൂരിഭാഗവും പൂർണ്ണമായും മറ്റുള്ളവരെ ആശ്രയിച്ചു മാത്രം കഴിയുന്നവരാണ്. ഇത്തരം കുടുംബങ്ങളിൽ പ്രധാനമായും അമ്മമാരാണ് ഇവരുടെ കാര്യങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കുന്നത്. പല കുടുംബങ്ങളിലും കുടുംബനാഥയും ഇവരായിരിക്കും. പലരും കുട്ടികളുടെ അച്ഛൻ ഉപേക്ഷിച്ചവരോ, വിധവകളോ, മറ്റ് വരുമാന മാർഗ്ഗങ്ങൾ ഒന്നും തന്നെ ഇല്ലാത്തവരോ ആണ്. ഇവർക്ക് തങ്ങളുടെ കുട്ടികളെ സ്കൂളുകളിലോ, തൊറാപ്പി സെന്ററുകളിലോ മറ്റ് അത്യാവശ്യങ്ങൾക്കോ എത്തിക്കുന്നതിനും, മറ്റ് ഒഴിവ് സമയങ്ങളിൽ വാടകയ്ക്ക് ഓട്ടം നടത്തി വരുമാനമുണ്ടാക്കുന്നതിനും ഉതകുന്ന തരത്തിൽ ജില്ലകളിൽ നിന്നും കണ്ടെത്തുന്ന അമ്മമാർക്ക് സൗജന്യമായി ഇലക്ട്രിക് ഓട്ടോ നൽകുക എന്നതാണ് ഈ പദ്ധതി കൊണ്ട് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

II ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ക്ഷേമം

ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കുള്ള സ്കോളർഷിപ്പ്-വിദ്യാഭ്യാസപരമായി വളരെയധികം പിന്നോക്കം നിൽക്കുന്ന വിഭാഗമെന്ന നിലയിൽ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വ്യക്തികൾക്ക് കൂടുതൽ പരിഗണന നൽകേണ്ടത് ആവശ്യകത ഏറെ കൂടുതലാണ് .വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും അടിസ്ഥാന വിദ്യാഭ്യാസം പോലും പൂർത്തിയാക്കാൻ സാധിക്കാതെ പോയ 58 % പേരാണ് എന്ന് സർവ്വേയിൽ വ്യക്തമാണ് .നിലവിൽ സ്കൂളുകളിൽ കോളേജുകളിൽ പഠനം നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന വ്യക്തികൾക്ക് വിദ്യാഭ്യാസ സ്കോളർഷിപ്പ് നൽകുന്ന പദ്ധതി.

ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ഹോസ്റ്റൽ സൗകര്യം താമസസൗകര്യം കണ്ടെത്തുന്നതിന് ധനസഹായം അനുവദിക്കുന്ന പദ്ധതി -ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ഹോസ്റ്റൽ സൗകര്യം നൽകുന്നതിനായി വകുപ്പ് മുഖേന ധനസഹായം നൽകുന്ന പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നു.സർക്കാർ/ എയ്ഡഡ് /അൺഎയ്ഡഡ് /സെൽ ഫിനാൻസ് സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പഠിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥികൾക്കാണ് ഈ പദ്ധതിയിൽ ലഭ്യമാകുന്നത് .അർഹരായ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് പ്രതിമാസം 4000/- രൂപ എന്ന ക്രമത്തിലാണ് തുക അനുവദിക്കുന്നത്.

സഫലം പദ്ധതി -മെച്ചപ്പെട്ട വിദ്യാഭ്യാസ നിലവാരവും സാങ്കേതിക മികവും പ്രകടമാക്കുന്ന പല വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും പഠനം തുടരുന്നതിന് അനുയോജ്യമായ ചുറ്റുപാടുകൾ ഇല്ലാത്തതിനാൽ പാതി വഴിയിൽ വിദ്യാഭ്യാസം ഉപേക്ഷിക്കേണ്ട അവസ്ഥ നിലവിലുണ്ട്. ഇത്തരം സാഹചര്യങ്ങൾ ഒഴിവാക്കി അർഹരായ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് മെച്ചപ്പെട്ട പഠന സാഹചര്യങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതിനായി ഡിഗ്രി/ഡിപ്ലോമ തലത്തിലുള്ള പ്രൊഫഷണൽ കോഴ്സുകളിൽ പ്രവേശനം നേടിയിട്ടുള്ള വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ‘സഫലം’ എന്ന പദ്ധതി ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളത്. പരമാവധി 1 ലക്ഷം രൂപാ വരെ ധനസഹായം അനുവദിച്ചു വരുന്നു.

4.ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വ്യക്തികൾക്കുള്ള വിവാഹധനസഹായ പദ്ധതി-സമൂഹത്തിൽ പുറംതള്ളപ്പെടുപോയ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വ്യക്തികൾ നിയമപരമായി വിവാഹം കഴിച്ച് കുടുംബജീവിതം നയിക്കാൻ സന്നദ്ധരാകുന്ന പക്ഷം അവരുടെ സാമൂഹ്യജീവിതത്തിന്റെ തുടർച്ച സാദ്ധ്യമാക്കുന്നതിന് വിവാഹധനസഹായം ഒരു പരിധി വരെ സഹായകരമാകുമെന്ന്

വിലയിരുത്തപ്പെടുന്നു. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ ശസ്ത്രക്രിയയിലൂടെ പൂർണ്ണമായി സ്ത്രീ/പുരുഷൻ ആയി മാറിയിട്ടുള്ളവരും നിയമപരമായി വിവാഹം ചെയ്തവരുമായ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വ്യക്തികൾക്ക് 30,000/- രൂപ (മുപ്പതിനായിരം രൂപ മാത്രം) വിവാഹധനസഹായമായി അനുവദിച്ചു നൽകി വരുന്നു.

ലിംഗമാറ്റ ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്കുള്ള ധനസഹായം-കേരളത്തിലെ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വ്യക്തികൾ പ്രധാനമായി നേരിടുന്ന വെല്ലുവിളിയാണ് ശാരീരിക മാറ്റം. ഇതിനായി ഭീമമായ തുക ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വ്യക്തികൾ ചെലവാക്കേണ്ടി വരുന്നുണ്ട്. പുരുഷനിൽ നിന്നും സ്ത്രീയിലേയ്ക്കും സ്ത്രീയിൽ നിന്നും പുരുഷനിലേയ്ക്കും ഉണ്ടാകുന്ന ശാരീരിക മാറ്റത്തിന് ലിംഗമാറ്റ ശസ്ത്രക്രിയ അനിവാര്യമാണ്. നിലവിൽ ട്രാൻസ് വുമൺ വ്യക്തികൾക്ക് പരമാവധി 2.5 ലക്ഷം രൂപ വീതവും ട്രാൻസ്മാൻ വ്യക്തികൾക്ക് 5 ലക്ഷം രൂപ വീതവും നൽകിവരുന്നു.

ലിംഗമാറ്റ ശസ്ത്രക്രിയയെ തുടർന്നുള്ള തുടർചികിത്സയ്ക്ക് ധനസഹായം നൽകുന്ന പദ്ധതി- സങ്കീർണ്ണമായ ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്ക് അനുബന്ധമായി ലഭിക്കേണ്ട കൗൺസിലിംഗ് സേവനങ്ങൾ, തുടർചികിത്സ, വിശ്രമ കാലയളവിലെ ഭക്ഷണവും മറ്റു ദൈനംദിന ചിലവുകളും എന്നിവയ്ക്ക് ഒരു നിശ്ചിത കാലയളവിലേക്ക് സാമ്പത്തിക സഹായം അനുവദിക്കേണ്ടത് അനിവാര്യമാണ്. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ ലിംഗമാറ്റ ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്ക് വിധേയരാകുന്ന ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വ്യക്തികൾക്ക് ശസ്ത്രക്രിയ തുടർന്നുവരുന്ന ഒരു വർഷക്കാലയളവിലേയ്ക്ക് (12 മാസങ്ങൾ) പ്രതിമാസം 3000/- രൂപ ക്രമത്തിൽ ധനസഹായം അനുവദിച്ചു വരുന്നുണ്ട്.

വർണ്ണം പദ്ധതി- കോളേജുകളിൽ പോകാൻ കഴിയാതെ വിദ്വര വിദ്യാഭ്യാസ സംവിധാനത്തിൽ കൂടി സംസ്ഥാനത്ത് ഡിഗ്രി/ പി ജി തുടങ്ങിയ ഉന്നത കോഴ്സുകളിൽ നിരവധി ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വിദ്യാർത്ഥികൾ പഠനം നടത്തുന്നുണ്ട്. രജിസ്ട്രേഷൻ ഫീസ്, ട്യൂഷൻ ഫീസ്, പരീക്ഷ ഫീസ്, പഠന കാലയളവിൽ അസ്സൈന്മെന്റ്, പ്രൊജക്ട് തുടങ്ങിയവ തയ്യാറാക്കുന്നതിന്, പഠന സാമഗ്രിഹികൾ വാങ്ങുന്നതിന് കോണ്ടാക്ട് ക്ലാസുകൾ പരീക്ഷകൾ എന്നിവയിൽ പങ്കെടുക്കുന്നതിനുമായി ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് പഠന കാലയളവിൽ ഒരു നിശ്ചിത തുക ചെലവാകുന്നു. ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് മറ്റ് വരുമാനങ്ങളില്ലാത്തതിനാലും സാമൂഹ്യ നീതി വകുപ്പ് നൽകുന്ന സ്റ്റോളർഷിപ്പ്, ഹോസ്റ്റൽ ഫീസ് തുടങ്ങിയ വിദ്യാഭ്യാസ പദ്ധതികളിൽ ഉൾപ്പെടാത്തതിനാലും ഇങ്ങനെയുള്ള വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് പ്രതിവർഷം 24000/- (ഇരുപത്തി നാലായിരം) രൂപ നിരക്കിൽ പി ജി വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് 2 വർഷ കാലയളവിലേയ്ക്കും യു.ജി വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് 3 വർഷ കാലയളവിലേയ്ക്കും തുക അനുവദിച്ചു നൽകുന്നുണ്ട്.

കരുതൽ പദ്ധതി-കേരളത്തിലെ 51 ശതമാനത്തോളം വരുന്ന ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വ്യക്തികളും സ്വന്തം കുടുംബങ്ങളിൽ നിന്ന് അസ്തിത്വത്തിന്റെ പേരിൽ പുറത്താക്കപ്പെട്ടവരാണ് എന്ന് വ്യക്തമായിട്ടുണ്ട്. ഇത്തരം വ്യക്തികൾ ദൈനംദിനജീവിതത്തിൽ നിരവധി പ്രതിസന്ധികളെ അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടി വരുന്നുണ്ട്. ലിംഗമാറ്റ ശസ്ത്രക്രിയയുടെ ഭാഗമായും, ഹോർമോൺ ചികിത്സകൾ തുടർന്നു വരുന്ന സാഹചര്യത്തിലും ഗുരുതരമായ ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് ഇത്തരം വ്യക്തികൾ വിധേയരാകുന്നുണ്ട്. ശസ്ത്രക്രിയയിലെ പിഴവുകൾ മൂലം സംഭവിക്കുന്ന ആരോഗ്യപ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം കണ്ടെത്താൻ കഴിയാതെ നിരവധി ആത്മഹത്യകൾ സംസ്ഥാനത്ത് സംഭവിക്കുകയും പൊതുജന ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇത്തരം പ്രതിസന്ധികൾ, അപകടങ്ങൾ, പെട്ടെന്നുണ്ടാകുന്ന അസുഖങ്ങൾ, പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങൾ തുടങ്ങിയ അടിയന്തിര ഘട്ടങ്ങളിൽ ഉടൻ പരിഹാരം കണ്ടെത്തുന്നതിനാണ് കരുതൽ പദ്ധതി ലക്ഷ്യമാക്കുന്നത്.

സമനായ തുടർ വിദ്യാഭ്യാസ പദ്ധതി-പാതിവഴിയിൽ വിദ്യാഭ്യാസം ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടിവന്ന മുഴുവൻ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വ്യക്തികൾക്കും തുടർവിദ്യാഭ്യാസം സാധ്യമാക്കുന്നതിനായി കേരള സംസ്ഥാന സാക്ഷരതാ മിഷൻ അതോറിറ്റി മുഖേന സർവ്വേ നടത്തുകയുണ്ടായി. ഇതിൻപ്രകാരം തുല്യതാ പരീക്ഷ എഴുതുന്നതിന് സന്നദ്ധരായ 914 പേരെ കണ്ടെത്തുകയും അവർക്ക് തുടർ ദിവസം നൽകുന്നതിനായുള്ള പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. അദൃശ്യ വൽക്കരിക്കപ്പെട്ട വരെ ദൃശ്യമാക്കി മാറ്റാൻ തുടർ വിദ്യാഭ്യാസത്തിലൂടെ അവസരമൊരുക്കുന്ന പ്രസ്തുത പദ്ധതി 'സമനായ' എന്നപേരിൽ സാക്ഷരതാ മിഷനുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു. അടിസ്ഥാന സാക്ഷരത നാലാം തരം, ഏഴാം തരം, പത്താംതരം പന്ത്രണ്ടാം തരം എന്നീ വിദ്യാഭ്യാസ പദ്ധതികളാണ് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നത്.പഠിതാക്കൾക്ക് വിദ്യാഭ്യാസ സഹായവും താമസസൗകര്യവും ഇതോടൊപ്പം നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു.

സാകല്യം പദ്ധതി-പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട ജനവിഭാഗങ്ങളെ മുഖ്യധാരയിലേക്ക് നയിക്കുന്നതിനും ബോധവൽക്കരണം, തൊഴിൽ സാധ്യതകൾ, ഇൻക്ലൂസീവ് തൊഴിലിടങ്ങൾ എന്നീ മേഖലകളിൽ നേതൃപരമായ ഇടപെടലുകൾ നടത്തുന്നതിനും വേണ്ടിയുള്ള, കേരള യൂത്ത് ലീഡർഷിപ്പ് അക്കാദമിയുടെ പ്രിസം എന്ന ഇൻക്ലൂസീവ് പദ്ധതിയായ 'സാകല്യം' എന്ന പദ്ധതി ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വ്യക്തികൾക്ക് അവരുടെ അഭിരുചിക്കനുസരിച്ചുള്ള തൊഴിലിൽ പരിശീലനം നൽകി അവർക്ക് അനുയോജ്യമായ തൊഴിൽ കണ്ടെത്തുന്നതിനും തൊഴിലിടങ്ങൾ ഇൻക്ലൂസീവ് ആക്കുന്നതിനും ഫലപ്രദമാണ്

വനിതാ വികസന കോർപ്പറേഷൻ വഴി സ്വയംതൊഴിലിനുള്ള വായ്പ പദ്ധതി- ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വ്യക്തികൾക്ക് വ്യക്തിപരമായോ, സംഘം ചേർന്നോ തൊഴിൽ സംരംഭം തുടങ്ങുന്നതിനായിയുള്ള പദ്ധതിയാണ് ഇത്.. കേരള സംസ്ഥാന വനിതാ വികസന കോർപ്പറേഷൻ മുഖേന ആണ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നത്. നടപ്പു സാമ്പത്തിക വർഷം 50 ലക്ഷം രൂപാ പദ്ധതിയ്ക്കായി അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ട്രാൻസ്ജെൻഡർ കെയർ ഹോം/സേഫ്റ്റി ഹോം-ലിംഗമാറ്റ ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്ക് വിധേയരായവർ/ക്രൈസിസിൽ അകപ്പെട്ട ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ട വ്യക്തികൾക്ക് ഹ്രസ്വകാല താമസത്തിനായി കെയർ ഹോം/ഷോർട്ട് സ്റ്റേ ഹോം പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നുണ്ട്. ഇപ്രകാരം സംസ്ഥാനത്ത് നിലവിൽ എൻ.ജി ഒ മുഖേന തിരുവനന്തപുരം, എറണാകുളം ജില്ലകളിലായി 2 ഹോമുകൾ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നുണ്ട്.

HIV സീറോ സർവ്വേലൈൻസ്

HIV വിമുക്തമായ ഒരു സമൂഹം കെട്ടിപ്പടുക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ സാമൂഹ്യ ക്ഷേമ ബോർഡ് വഴി പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കിയിരുന്നു. തിരുവനന്തപുരം, എറണാകുളം, കാസർകോഡ് ജില്ലകളിലാണ് HIV സീറോ സർവ്വേലൈൻസ് സെന്ററുകൾ നടത്തുന്നതിന് അനുമതി നൽകിയിരുന്നത്.

24*7 ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ഹെൽപ്പ് ലൈൻ

സംസ്ഥാനത്ത് സാമൂഹ്യ നീതി വകുപ്പിന്റെ മേൽനോട്ടത്തിൽ 24*7 ട്രാൻസ്ജെൻഡർ ഹെൽപ്പ് ലൈൻ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നുണ്ട് . ലഭിക്കുന്ന പരാതികൾക്കെതിരെഅടിയന്തിരമായി നടപടി കൈക്കൊള്ളുവാൻസാധിക്കുന്നതാണ്. .കൂടാതെ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വ്യക്തികൾക്ക് നേരെ നടക്കുന്ന അതിക്രമങ്ങൾ കാര്യക്ഷമമായി ക്രോഡീകരിക്കാനും, വേണ്ടതരത്തിൽ നിയമനടപടികൾ കൈക്കൊള്ളാനും സാധിക്കുന്നതാണ്.

ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികൾ

സമൂഹത്തിൽ ട്രാൻസ്ജെൻഡർ വ്യക്തികളെ സമൂഹത്തിന്റെ മുഖ്യധാരയിൽ എത്തിയ്ക്കുന്നതിനും, സമൂഹത്തിൽ സ്വീകാര്യത ഉറപ്പിയ്ക്കുന്നതിന്റേയും ഭാഗമായി സംസ്ഥാനത്താകമാനം പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥരെയും, അധ്യാപകരെയും, ജനപ്രതിനിധികളെയും, മീഡിയ, മറ്റ് വകുപ്പിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർ

തുടങ്ങിയവർക്ക് ജില്ലാതലത്തിൽ വെച്ച് ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

III.വയോജനങ്ങൾ

(1)വയോ അമൃതം:- സംസ്ഥാനത്തെ വൃദ്ധ സദനങ്ങളിലെ താമസക്കാർ അനുഭവിക്കുന്ന ഒറ്റപ്പെടൽ , മാനസിക സമ്മർദ്ദം, ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ , രോഗങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്ക് ആയുർവേദ ശാസ്ത്ര വിധി പ്രകാരം സൗജന്യ ആയുർവേദ ചികിത്സയും സാന്ത്വന പരിചരണവും ഭാരതീയ ചികിത്സാ വകുപ്പുമായി ചേർന്ന് നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന പദ്ധതിയാണ് .സംസ്ഥാനത്തെ 16 വൃദ്ധ സദനങ്ങളിലെ താമസക്കാരാണ് പദ്ധതിയുടെ ഗുണഭോക്താക്കൾ. ഓരോ വർഷവും ഏകദേശം 900-1000 താമസക്കാർക്ക് ഈ പദ്ധതിയുടെ പ്രയോജനം ലഭ്യമാകുന്നുണ്ട്

(2) വയോരക്ഷ പദ്ധതി :- മുതിർന്ന പൗരന്മാർക്ക് അടിയന്തിര സാഹചര്യങ്ങളിൽ സഹായം നൽകുന്ന പദ്ധതിയാണ് വയോരക്ഷ പദ്ധതി . ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട നിലയിൽ കണ്ടെത്തിയവരോ , സംരക്ഷിക്കാൻ ബന്ധുക്കൾ ഇല്ലാത്തവരോ ആയ നിർധനരായ വയോജനങ്ങൾക്ക് അടിയന്തിര പ്രാഥമിക ശുശ്രൂഷ നൽകൽ, അടിയന്തിര ശസ്ത്രക്രിയ, കോവിഡുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള ചികിത്സ, ആംബുലൻസ് സേവനം, പുനരധിവാസം, കെയർഗിവർമാരുടെ സേവനം, അത്യാവശ്യ ഘട്ടങ്ങളിൽ വയോജനങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗപ്രദമായ സഹായ ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങുക തുടങ്ങിയവയ്ക്ക് പണം ചിലവഴിക്കുന്നതിന് ജില്ല സാമൂഹ്യ ഓഫീസീർമാർക്ക് അനുമതി നൽകിയിരിക്കുന്നു .

(3)വയോ മധുരം പദ്ധതി :-സംസ്ഥാനത്ത് സാമ്പത്തികമായി പിന്നോക്കം നിൽക്കുന്ന പ്രമേഹ രോഗികളായ വയോജനങ്ങൾക്ക് ഗ്ലൂക്കോ മീറ്റർ സൗജന്യമായി നൽകുന്ന പദ്ധതിയാണ് വയോ മധുരം പദ്ധതി. രക്തത്തിലെ ഗ്ലൂക്കോസിന്റെ അളവ് നിർണ്ണയിക്കുന്ന ഗ്ലൂക്കോമീറ്റർ സൗജന്യമായി നൽകുന്ന പദ്ധതി ആരംഭിച്ചത് 2018 ലാണ്. ഈ പദ്ധതി പ്രകാരം ഇതിനകം 18200 ഓളം ഗ്ലൂക്കോമീറ്റർ കേരള മെഡിക്കൽ സർവ്വീസ് കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡ് മുഖേന വിതരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട് .

(4) വയോജനങ്ങളുടെ ക്ഷേമത്തിനായി സംസ്ഥാനത്ത് വൃദ്ധ സദനങ്ങളിൽ സെക്കന്റ് ഇന്നിങ്ങ്സ് ഹോം പദ്ധതി ആവിഷ്കരിച്ചു നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. സംസ്ഥാനത്തെ വൃദ്ധ സദനങ്ങളിലെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിച്ചു ദേശീയ നിലവാരത്തിലേക്ക് ഉയർത്തുന്നതിനായി നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന ടി പദ്ധതി 2018 ൽ കണ്ണൂർ വൃദ്ധസ സദനത്തിലാണ് ആരംഭിച്ചത്. ടി പദ്ധതി വിജയകരമായതിനെ തുടർന്ന് മലപ്പുറം , കൊല്ലം ജില്ലകളിലെ വൃദ്ധ സദനങ്ങളിലേക്ക് കൂടി വ്യാപിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട് .

(5)ഡിമെൻഷ്യ സെന്ററുകളുടെ പ്രവർത്തനം :- അൽഷിമേഴ്സ് രോഗികളുടെ പരിചരണത്തിനായി ARDSI യുടെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിലെ കുനംകുളത്ത് പകൽ പരിപാലന കേന്ദ്രവും, എറണാകുളം ജില്ലയിലെ എടവനക്കാട് മുഴുവൻ സമയ പരിചരണ കേന്ദ്രവും പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു . ഡിമെൻഷ്യ രോഗികൾക്ക് മെമ്മറി ക്ലിനിക് , ആരോഗ്യ ബോധവൽക്കരണം തുടങ്ങിയ പരിചരണ പരിപാടികൾ 2015-16 മുതൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

(6) വയോമിത്രം :- സംസ്ഥാനത്ത് 65 വയസ്സിനു മുകളിലുള്ളവരുടെ ആരോഗ്യ പരിരക്ഷ ഉറപ്പു

വരുത്തുന്നതിന് വേണ്ടി കോർപ്പറേഷൻ/നഗര സഭാ പ്രദേശങ്ങളിൽ മൊബൈൽ ക്ലിനിക്, പാലിയേറ്റീവ് കെയർ, ഹെല്പ് ഡസ്ക് ,കൗൺസിലിംഗ് സേവനങ്ങൾ എന്നിവ ലഭ്യമാകുന്ന പദ്ധതിയാണ് വയോമിത്രം. കേരള സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ മിഷൻ വഴിയാണ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നത്

(7)എൽഡർലൈൻ പദ്ധതി: മുതിർന്ന പൗരന്മാരുടെ പരാതികൾ പരിഹരിക്കുന്നതിനും, സീനിയർ സിറ്റിസൺസ് വെൽഫെയർ ആക്ട് ശരിയായി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുമായി കേന്ദ്ര ധനസഹായത്തോടെ സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുള്ള പദ്ധതിയാണ് എൽഡർ ലൈൻ. 2021 നവംബർ 1 മുതൽ പദ്ധതി സംസ്ഥാനത്ത് പ്രാവർത്തികമായിട്ടുണ്ട്. **14567** എന്ന ടോൾഫ്രീ നമ്പറിലാണ് എൽഡർ ലൈൻ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. സംസ്ഥാനത്ത് സാമൂഹ്യ നീതി വകുപ്പിന്റെ മേൽനോട്ടത്തിൽ വിവിധ സർക്കാർ വകുപ്പുകൾ , ആശുപത്രികൾ, വൃദ്ധസദനങ്ങൾ, സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ തുടങ്ങിയ സംവിധാനങ്ങളുടെ സംയുക്ത സഹകരണത്തോടു കൂടി രാവിലെ 8 മുതൽ രാത്രി 8 മണി വരെയാണ് എൽഡർ ലൈൻ സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നത് . ഏതു മൊബൈൽ നെറ്റ് വർക്കിൽ നിന്നും മുതിർന്ന പൗരന്മാർക്കായുള്ള സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുവാൻ പൊതു ജനങ്ങൾക്ക് ടോൾ ഫ്രീ നമ്പറിൽ ബന്ധപ്പെടാവുന്നതാണ്. എൽഡർ ലൈൻ പദ്ധതിയിലൂടെ അഗതികളായ മുതിർന്ന പൗരന്മാരുടെ ക്ഷേമവും സുരക്ഷയും, ദുരിതബാധിതർക്ക് കൗൺസിലിംഗ് സഹായം, കൂടാതെ നിയമ സഹായം എന്നിവ ഉറപ്പ് നൽകുന്നു. 14567 എന്ന ടോൾഫ്രീ നമ്പറിൽ ലഭ്യമാക്കുന്ന കോളുകൾക്ക് ഉടനെ തന്നെയുള്ള പ്രശ്നപരിഹാരം ട്രെയിനിംഗ് ലഭ്യമായിട്ടുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥർ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നു.

(8)വയോപോഷണം : വയോജനങ്ങൾക്ക് നൂടീഷണൽ സപ്പോർട്ട് എന്ന നിലയിൽ ആരംഭിച്ച പദ്ധതിയാണ് വയോപോഷണം. കോവിഡ് സാഹചര്യത്തിൽ മുതിർന്ന പൗരന്മാരുടെ ആരോഗ്യ സംരക്ഷണം ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിനും, പോഷകാഹാര ലഭ്യതയുമായി ഫുഡ് കിറ്റ് വിതരണം ചെയ്യുന്ന പദ്ധതിയാണ് വയോപോഷണം. മുതിർന്ന പൗരന്മാർക്ക് വാർദ്ധക്യ സഹജമായ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ കുറയ്ക്കുന്നതിനും ആരോഗ്യം നിലനിർത്തുന്നതിനുമായി ഉപയോഗിക്കുവാൻ കഴിയുന്ന തരത്തിലുള്ള 2 മാസത്തേക്ക് ആവശ്യമുള്ള ഭക്ഷ്യ പദാർത്ഥങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയാണ് കിറ്റ് വിതരണം ചെയ്യുന്നത്. നിലവിൽ സായംപ്രഭ ഹോമുകളിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ള മുതിർന്ന പൗരന്മാർക്ക് അർഹതാമാനദണ്ഡങ്ങൾക്ക് വിധേയമായാണ് ഫുഡ് കിറ്റ് വിതരണം ചെയ്യുന്നത്.

(9) സായംപ്രഭാ ഹോം പദ്ധതി : തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നടത്തുന്ന വയോജന പരിപാലന കേന്ദ്രങ്ങൾക്ക് അധിക സൗകര്യങ്ങൾ നൽകികൊണ്ട് നവീകരിക്കുന്ന പദ്ധതി. ബന്ധപ്പെട്ട പഞ്ചായത്ത്/ മുൻസിപ്പാലിറ്റി/ കോർപ്പറേഷനിലെ 60 വയസ്സ് കഴിഞ്ഞ മുതിർന്ന പൗരന്മാരെയാണ് പദ്ധതിയുടെ ഗുണഭോക്താക്കളായി പരിഗണിക്കുന്നത്. 60 വയസ്സ് കഴിഞ്ഞവർക്ക് പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ പകൽ ഒത്തുകൂട്ടുന്നതിന് സൗകര്യമൊരുക്കുക, വൃദ്ധജനങ്ങൾക്ക് മാനസിക ശാരീരിക ഉല്ലാസത്തിന് ഉതകുന്ന തരത്തിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ സായംപ്രഭ ഭവനങ്ങളിൽ ഒരുക്കുക, വൃദ്ധ പരിപാലന നിയമങ്ങളെയും, മാനസികവും ശാരീരികവും ആരോഗ്യകരവുമായ വിഷയങ്ങളെയും സംബന്ധിച്ച് ആഴ്ചയിൽ

ഒരു ദിവസം ഏതെങ്കിലും നിയമ വിദഗ്ദ്ധർ, പോലീസ് ഓഫീസർമാർ, മെഡിക്കൽ ഓഫീസർമാർ, സൈക്കോസോഷ്യൽ കൗൺസിലർമാർ എന്നിവർ മുഖാന്തിരം ക്ലാസുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുക, മാനസിക ശാരീരിക ഉല്ലാസത്തിന് ഉതകുന്ന യോഗ ക്ലാസുകൾ ആഴ്ചയിൽ ഒരു ദിവസമെങ്കിലും സംഘടിപ്പിക്കുക, ശാരീരിക പരിരക്ഷയ്ക്കു ആവശ്യമായ മെഡിക്കൽ പരിശോധന കൃത്യമായ കാലയളവുകളിൽ നടത്തുക. പോഷകാഹാരക്കുറവുള്ള വൃദ്ധജനങ്ങൾക്ക് 2 നേരമെങ്കിലും പഞ്ചായത്തുകളുടെ സഹായത്തോടെ ഭക്ഷണം എത്തിച്ച് കൊടുക്കുക എന്നിവയാണ് പദ്ധതി മുഖേന പ്രധാനമായും ലക്ഷ്യം വയ്ക്കുന്നത്.

10)മാതൃകാ സായം പ്രഭ പദ്ധതി: വയോജനങ്ങൾക്ക് പകൽ സമയം ഉല്ലാസപൂർവ്വം ചെലവഴിക്കുന്നതിനും സ്വയം തൊഴിൽ പരിശീലിക്കുന്നതിനും വിവിധ സേവനങ്ങളും ശുശ്രൂഷ സംവിധാനങ്ങളും ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും വേണ്ടിയുള്ള പദ്ധതിയാണിത്. നിലവിൽ തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിൽ നെയ്യാറ്റിൻകര മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിൽ ഹെല്ത്ത് ഏജ് ഇന്ത്യ എന്ന സന്നദ്ധ സംഘടനയുടെ സഹകരണത്തോടെ ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു .

(11)മുതിർന്ന പൗരന്മാരുടെയും ക്ഷേമവും സംരക്ഷണവും സംബന്ധിച്ച നിയമം 2007 നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതി : മെയിൻറനൻസ് കേസുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സ്വത്തു തർക്കങ്ങളും, മറ്റ് പരാതികളുടെയും വർദ്ധനവ് മൂലം കേരളത്തിലുടനീളം ട്രൈബ്യൂണലുകളിൽ തീർപ്പാക്കാതെ കിടക്കുന്ന കേസുകളുടെ എണ്ണം വലിയ തോതിൽ വർദ്ധിച്ചിരുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ മെയിൻറനൻസ് ട്രൈബ്യൂണലുകളിലെ കേസ് നടത്തിപ്പിന് RDO മാരെ സഹായിക്കുന്നതിനായി ട്രൈബ്യൂണലുകളിൽ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കി ഓരോ ടെക്നിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റുമാരെയും കൺസീലിയേഷൻ ഓഫീസർമാരെയും നിയമിക്കുന്ന പദ്ധതി. കേരളത്തിൽ 27 ട്രൈബ്യൂണലുകളിലായി 27 ടെക്നിക്കൽ അസിസ്റ്റന്റുമാരെയും അവരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നിരീക്ഷിക്കുന്നതിന് ഒരു സ്റ്റേറ്റ് കോ-ഓർഡിനേറ്ററുടെയും സേവനവും ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ കേസുകൾ സമയബന്ധിതമായി തീർക്കുന്നതിന് അദാലത്ത് സംഘടിപ്പിക്കൽ, മെഡിക്കൽ ക്യാമ്പുകൾ, ആക്ട് സംബന്ധിച്ച ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസുകൾ എന്നിവ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി സംസ്ഥാനത്തുടനീളം നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

(13)സർക്കാർ വൃദ്ധ സദനങ്ങൾ : 60 വയസ്സ് കഴിഞ്ഞതും ആരും സംരക്ഷിക്കാനില്ലാത്തതും നിരാശ്രമരമായ മുതിർന്ന പൗരന്മാരുടെ ക്ഷേമം, സംരക്ഷണം , പുനരധിവാസം എന്നിവ ലക്ഷ്യമാക്കി കേരളത്തിൽ 14 ജില്ലകളിലായി 16 സർക്കാർ വൃദ്ധ സദനങ്ങൾ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു.

14)സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ നടത്തുന്ന വൃദ്ധ സദനങ്ങൾക്ക് ഓർഫനേജ് കണ്ട്രോൾ ബോർഡ് മുഖേന സർക്കാർ ഗ്രാന്റ് നൽകുന്ന പദ്ധതിയും നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു .2021 -22 സാമ്പത്തിക വർഷം 199 സന്നദ്ധ സംഘടനകൾ മുഖേന സംരക്ഷണം നൽകിവരുന്ന 8147 വയോജനങ്ങൾക്ക് മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രകാരം ഗ്രാന്റ് അനുവദിച്ചു നൽകിയിരുന്നു . പ്രതിമാസം ഒരു താമസക്കാരന് 1100/- രൂപ നിരക്കിലാണ് NGO യ്ക്ക് ഗ്രാന്റ് നൽകിവരുന്നത് .

ബോധി :-

സംസ്ഥാനത്തെ മുതിർന്ന പൗരന്മാർക്കിടയിൽ അനുദിനം വർദ്ധിച്ചു വരുന്ന ഡിമെൻഷ്യ രോഗത്തെ സംബന്ധിച്ച് പൊതു ജനങ്ങളിൽ അവബോധം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിൻറെ ഭാഗമായി ,ആദ്യ പടിയായി ,എറണാകുളം ജില്ലയിലെ ജനങ്ങളെ ബോധവൽക്കരിക്കുന്നതിനായി എറണാകുളം ജില്ലാ ഭരണകൂടവും ,കൊച്ചിൻ യൂണിവേഴ്സിറ്റി ഓഫ് സയൻസ് ആൻഡ് ടെക്നോളജിയുടെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന പ്രജന സെന്റർ ഫോർ ന്യൂറോ സയൻസുമായി ചേർന്ന് എറണാകുളം ജില്ലയെ

ഡിമെൻഷ്യ പ്രബ്ലി കമ്മ്യൂണിറ്റി ആയി മാറ്റുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

മൂന്നു വർഷം നീണ്ടു നിൽക്കുന്ന പ്രോജക്ട് പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി ആറുമാസം നീണ്ടു നിൽക്കുന്ന ആറു വ്യത്യസ്ത പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത് ,ജനപ്രതിനിധികൾ ,കോളേജ വിദ്യാർത്ഥികൾ, മുതിർന്ന പൗരന്മാരുടെ ഗ്രൂപ്പുകൾ എന്നിവർക്കുള്ള ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ,ആശാ പ്രവർത്തകർ ,നഴ്സ്മാർ ,എന്നിവർക്കുള്ള പരിശീലനപരിപാടി സംഘടിപ്പിക്കൽ ,കുടുംബശ്രീ അംഗങ്ങൾ ,റെസിഡൻസ് അസോസിയേഷനുകൾ ,അധ്യാപകർ എന്നിവർക്കായുള്ള ട്രെയിനിംഗ് ഓഫ് ട്രെയിനേഴ്സ് പരിപാടികൾ ,പാലിയേറ്റീവ് കെയർ ജീവനക്കാർ,ഓൾഡ് എജ് ജീവനക്കാർ തുടങ്ങിയവർക്കുള്ള പരിശീലനം തുടങ്ങിയ പരിപാടികൾ പ്രോജക്ടിന്റെ ഭാഗമായി നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു .

I. സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പ് മുഖേന നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന കേന്ദ്ര പദ്ധതികളാണ്

നാഷണൽ ആക്ഷൻ പ്ലാൻ ഫോർ ഡ്രഗ് ഡിമാന്റ് റിഡക്ഷൻ: -സമൂഹത്തിൽ ലഹരി വസ്തുക്കളുടെ ഉപഭോഗം കുറയ്ക്കുന്നതിനുവേണ്ടി നടപ്പിലാക്കിവരുന്ന കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയാണിത്. പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി സ്ത്രീകൾക്കും പെൺകുട്ടികൾക്കും വേണ്ടി നിർമ്മാണ മൂക്തി സദൻ എന്ന NGO യുടെ സഹകരണത്തോട് കൂടി എറണാകുളം ജില്ലയിലും 18 വയസിൽ താഴെയുള്ള ആൺകുട്ടികൾക്കുവേണ്ടി മാത്രം ചങ്ങനാശേരി സോഷ്യൽ സർവീസ് സൊസൈറ്റി എന്ന NGO യുടെ സഹകരണത്തോടെ കോട്ടയം ജില്ലയിലും ഡി അഡിക്ഷൻ സെന്ററുകൾ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു. കൂടാതെ സ്ത്രീ കോളേജ് കുട്ടികൾ , ആദിവാസി വിഭാഗത്തിലുള്ളവർ, തീരദേശങ്ങളിൽ താമസിക്കുന്നവർ എന്നിവർക്കായുള്ള ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികൾ എന്നിവയും പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായും നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

II. നാഷണൽ ആക്ഷൻ പ്ലാൻ ഫോർ സീനിയർ സിറ്റിസൺസ് അഥവാ അടൽ വയോ അഭ്യുദയ് യോജന- മുതിർന്ന പൗരന്മാരുടെ ക്ഷേമവും സംരക്ഷണവും ലക്ഷ്യം വച്ച് കേന്ദ്ര സർക്കാർ നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന കർമ്മ പദ്ധതിയാണിത്.

III. നാഷണൽ ഹെൽപ്പ് ലൈൻ ഫോർ സീനിയർ സിറ്റിസൺസ് അഥവാ എൽഡർലൈൻ- സംസ്ഥാനത്ത് കേന്ദ്ര ധനസഹായത്തോടെ നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന മുതിർപൗരന്മാർക്കുവേണ്ടിയുള്ള പരാതി പരിഹാര സംവിധാനമാണ് നാഷണൽ ഹെൽപ്പ് ലൈൻ ഫോർ സീനിയർ സിറ്റിസൺസ് അഥവാ എൽഡർലൈൻ . **14567** എന്ന ടോൾ ഫ്രീ നമ്പറിലാണ് എൽഡർ ലൈനിൽ നിന്നുള്ള സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമാകുന്നത്. സംസ്ഥാനത്ത് മുതിർന്ന പൗരന്മാർക്കുവേണ്ടി വിവിധ വകുപ്പുകൾ മുഖേന സർക്കാർ നടപ്പിലാക്കുന്ന സേവനങ്ങൾ ഉറപ്പ് വരുത്തുക, മുതിർന്ന പൗരന്മാരുടെ അവകാശങ്ങൾ സംക്ഷിപ്തത്തിനും, അവർക്കെതിരെയുള്ള അതിക്രമങ്ങൾ തടയുന്നതിനും ആവശ്യമായ ഇടപെടലുകൾ നടത്തുക, ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടവരും സംരക്ഷിക്കാൻ ആരും ഇല്ലാത്തവരുമായ വയോജനങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം ഉറപ്പുവരുത്തുക , വയോജനങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമായ മാനസിക പിന്തുണയും നിയമസഹായങ്ങളും നൽകുക തുടങ്ങിയവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള സേവനങ്ങളാണ് എൽഡർലൈൻ മുഖേന വയോജനങ്ങൾക്ക് ലഭ്യമാകുന്നത്.

ദുർബല ജനവിഭാഗങ്ങൾക്ക് സുരക്ഷിതത്വം നൽകുന്ന പദ്ധതി

അനാരോഗ്യം ബാധിച്ച് നിരാശ്രയരായി തെരുവുകളിൽ അലഞ്ഞുതിരിയുന്നവരുടേയും, രോഗം ഭേദമായതിനുശേഷം ആരും സ്വീകരിക്കാനില്ലാതെ ആശുപത്രിയിൽ തന്നെ കഴിയുവാൻ നിർബന്ധിതരായിട്ടുള്ള പ്രായപൂർത്തിയായ സ്ത്രീ പുരുഷന്മാരുടേയും സംരക്ഷണം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായുള്ള പദ്ധതി. ദുർബല ജനവിഭാഗങ്ങൾക്ക് സുരക്ഷിതത്വം നൽകുന്ന പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മേൽ പറഞ്ഞ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട നിരലംബരെ ഏറ്റെടുത്ത് അവർക്ക്

എല്ലാവിധ സംരക്ഷണവും നൽകാൻ തയ്യാറായിട്ടുള്ള സന്നദ്ധ സംഘടനകളെ തിരഞ്ഞെടുത്ത് ചുമതല ഏല്പിക്കുകയും ഇപ്രകാരം തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഗ്രാന്റ് നൽകുകയുമാണ് ഈ പദ്ധതി പ്രകാരം ചെയ്തുവരുന്നത്. തിരുവനന്തപുരം , എറണാകുളം കോഴിക്കോട് ജില്ലകളിലായി 7 സന്നദ്ധ സംഘടനകൾക്ക് മേൽ പദ്ധതി വഴി ഗ്രാന്റ് നൽകി വരുന്നു

IV. പ്രൊബേഷൻ ആന്റ് ആപ്ലർകെയർ സംവിധാനം

മുൻ കുറ്റവാളികൾ, പ്രൊബേഷണർമാർ എന്നിവർക്കായുള്ള ധനസഹായ പദ്ധതി-ദരിദ്രമായ സാമ്പത്തിക സാഹചര്യങ്ങളിൽ ജീവിക്കുന്ന മുൻകുറ്റവാളികൾ, മേൽനോട്ടത്തിൽ കഴിഞ്ഞു വരുന്ന കുറ്റവാളികൾ, എന്നിവരുടെ സാമൂഹിക പുനരധിവാസത്തിന്റെ ഭാഗമായി സ്വയംതൊഴിൽ കണ്ടെത്തുന്നതിന് നിലവിൽ 15,000/- രൂപ ധനസഹായം നൽകി വരുന്നു

തടവുകാരുടെ ആശ്രിതർക്ക് സ്വയം തൊഴിൽ ധനസഹായ പദ്ധതി-ദീർഘകാലം ജയിൽ ശിക്ഷ അനുഭവിക്കുന്ന കുറ്റവാളികളുടെ ആശ്രിതർക്ക് സ്വയം തൊഴിൽ കണ്ടെത്തുന്നതിനായി ധനസഹായം നൽകുന്ന പദ്ധതി. ജയിൽ തടവിന് ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ടവരുടെ കുടുംബാംഗങ്ങൾക്ക് സ്വയം തൊഴിൽ കണ്ടെത്തുന്നതിന് ഒറ്റത്തവണയായി 15,000/- രൂപ ധനസഹായം നൽകി വരുന്നു.

തടവുകാരുടെ കുട്ടികൾക്കുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ ധനസഹായ പദ്ധതി-ദീർഘകാലമായി ശിക്ഷ അനുഭവിക്കുന്ന ബി.പി.എൽ കാരായ സ്ത്രീ/പുരുഷ തടവുകാരുടെ കുട്ടികൾക്ക് വിദ്യാഭ്യാസ ധനസഹായം അനുവദിക്കുന്ന പദ്ധതിയാണിത്. അപേക്ഷകൾ ബന്ധപ്പെട്ട സൂപ്രണ്ട് മുഖേന സാമൂഹ്യ നീതി ഡയറക്ടർക്കാണ് നൽകേണ്ടത്. പദ്ധതി പ്രകാരം അർഹരായിട്ടുള്ള ഗുണഭോക്താക്കളുടെ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിൽ നേരിട്ട് ധനസഹായം ലഭ്യമാക്കുന്നു .

ജയിൽ തടവുകാരുടെ കുട്ടികൾക്കുള്ള പ്രൊഫഷണൽ വിദ്യാഭ്യാസ ധനസഹായ പദ്ധതി-ജീവപര്യന്തമോ വധശിക്ഷയോ വിധിക്കപ്പെട്ട് ജയിൽ ശിക്ഷ അനുഭവിച്ചു വരുന്ന തടവുകാരുടെ കുട്ടികൾക്ക് സംസ്ഥാനത്തിനകത്തുള്ള സർക്കാർ/എയ്ഡഡ് കോളേജുകളിൽ ഡിഗ്രി തലത്തിലുള്ള പ്രൊഫഷണൽ കോഴ്സുകൾ പഠിക്കുന്നതിന് ധനസഹായം നൽകുന്ന പദ്ധതി. ജയിൽ തടവുകാരുടെ കുട്ടികൾക്ക് പ്രൊഫഷണൽ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനായി ഒറ്റത്തവണയായി പരമാവധി 1 ലക്ഷം രൂപവരെ ധനസഹായം നൽകുന്നു. (MBBS, BVSc, എന്നിവയ്ക്ക് സർക്കാർ കോളേജുകൾ മാത്രമേ പരിഗണിക്കുകയുള്ളൂ.)

അതിക്രമത്തിനിരയായവരുടെ മക്കൾക്കുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ ധനസഹായ പദ്ധതി സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന പ്രൊബേഷൻ സംവിധാനത്തിൽ വികൃിം റീഹാബിലിറ്റേഷൻ കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തി കൊല്ലപ്പെട്ടവരുടേയും, അതിക്രമത്തിനിരയായി കിടപ്പിലായവരുടേയും ഗുരുതരമായി പരിക്കേറ്റവരുടേയും മക്കൾക്ക് വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുള്ള ധനസഹായം അനുവദിക്കുന്ന പദ്ധതി വകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

ജീവനം- അതിക്രമത്തിനിരയായവർക്കുള്ള സ്വയം തൊഴിൽ പുനരധിവാസ പദ്ധതി- കുറ്റകൃത്യങ്ങൾക്ക് ഇരയായി മരണപ്പെട്ടവരുടെ ആശ്രിതർക്കും, ഗുരുതര പരുക്ക് പറ്റിയവരുടേയും പുനരധിവാസത്തിനായി സ്വയം തൊഴിൽ സംരംഭം ആരംഭിക്കുന്നതിന് ധനസഹായം നൽകുന്ന പദ്ധതിയാണ് 'ജീവനം'. പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി അർഹരായ ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് ഒറ്റത്തവണ ധനസഹായമായി 20,000/- രൂപ നൽകുന്നു.

തടവുകാരുടെ പെണ്മക്കൾക്കുള്ള വിവാഹ ധനസഹായം-തടവുശിക്ഷ അനുഭവിക്കുന്നവരുടെ പെണ്മക്കളുടെ സാമൂഹിക സാമ്പത്തിക ചുറ്റുപാടുകളിലെ ശോചനീയാവസ്ഥ ഇവരുടെ വിവാഹത്തെ പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുന്ന സാഹചര്യം നിലനിൽക്കുന്നു. നിലവിൽ രണ്ട് വർഷമോ അതിലധികമോ ജയിലിൽ ശിക്ഷ അനുഭവിച്ചുവരുന്ന തടവുകാരുടെ പെണ്മക്കൾക്ക് വിവാഹ ധനസഹായം നൽകാൻ സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പ് നൂതന പദ്ധതി ആവിഷ്കരിച്ചിരിക്കുന്നു. ഒരു പെൺകുട്ടിയ്ക്ക് പരമാവധി 30,000/- രൂപാ നിരക്കിൽ 20 പേർക്കാണ് സാമ്പത്തിക സഹായം ലഭ്യമാക്കുക.

തണലിടം പ്രൊബേഷൻ ഹോം-കുടുംബമോ ബന്ധുമിത്രാദികളോ ഏറ്റെടുക്കാൻ തയ്യാറാകാത്ത പ്രൊബേഷണർമാർ, മുൻതടവുകാർ, കേസിൽ പെട്ട് താമസിക്കാൻ ഇടമില്ലാതെ വിചാരണ നേരിടുന്നവർ, ജയിലിൽ നിന്നും വിവിധ അവധികൾക്കായി പുറത്തിറങ്ങുന്നവർ തുടങ്ങിയവരെ സമൂഹത്തിലേക്ക് പുനരധിവാസിപ്പിക്കാൻ സാധിക്കുന്നത് വരെ (താൽക്കാലികമോ- സ്ഥിരമോ ആയ താമസസൗകര്യം ഉണ്ടാകുന്നതുവരെ) താമസിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ള ഇടക്കാല സംരക്ഷണകേന്ദ്രമാണ് പ്രൊബേഷൻ ഹോം. കേരള പ്രൊബേഷൻ ഓഫ് ഓഫ്ഫീസ് ചട്ടങ്ങൾ 1960 ചട്ടം 20 (1) പ്രകാരമാണ് തണലിടം പ്രൊബേഷൻ ഹോമിന്റെ രൂപീകരണം സാധ്യമാക്കിയിരിക്കുന്നത്. സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ എൻ.ജി.ഒ സഹകരണത്തോടെ കൊല്ലം ജില്ലയിലെ വാളകുന്ന് പുരുഷന്മാർക്കായി 'തണലിടം' എന്ന പേരിൽ ഒരു പ്രൊബേഷൻ ഹോം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത ഹോമിലേക്ക് താഴെ പറയുന്ന നിബന്ധനകൾക്കനുസൃതമായി ജില്ലാ പ്രൊബേഷൻ ഓഫീസർ/ ജയിൽസൂപ്രണ്ടുമാരുടെ ശുപാർശ പ്രകാരം താൽക്കാലികമായി താമസക്കാരെ പ്രവേശിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

മാനസികരോഗം ഭേദമായ തടവുകാർക്കുള്ള പുനരധിവാസ പദ്ധതി-ദീർഘകാലമായി മാനസികാരോഗ്യ കേന്ദ്രത്തിൽ കഴിയുന്ന വിചാരണ തടവുകാരുടെയും കോടതി വിട്ടുതൽ ചെയ്തിട്ടും മാനസികാരോഗ്യകേന്ദ്രത്തിൽ കഴിയുന്നവരുടെയും പുനരധിവാസം ഗവ.അംഗീകാരമുള്ള സൈക്കോ സോഷ്യൽ സെൻററുകൾ മുഖേന നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതി.

മറ്റുള്ളവ

മിശ്ര വിവാഹ ധനസഹായ പദ്ധതി - മിശ്ര വിവാഹം ചെയ്തത് കാരണം സാമ്പത്തിക ബുദ്ധിമുട്ട് അനുഭവിക്കുന്ന ദമ്പതിമാർക്ക് ധനസഹായം ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി.

കേരള സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ മിഷൻ മുഖേന ചുവടെ പറയുന്ന ക്ഷേമ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു,

- **ക്യാൻസർ സുരക്ഷാ പദ്ധതി :** 2008 നവംബർ 1 -നാണ് പദ്ധതി ആരംഭിച്ചത്. 18 വയസ്സുവരെയുള്ള ക്യാൻസർ രോഗികളായ കുട്ടികളുടെ ജീവൻ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് പൂർണ്ണമായും സൗജന്യ ചികിത്സ അനുവദിച്ചു നടപ്പാക്കി വരുന്ന പദ്ധതിയാണ് ക്യാൻസർ സുരക്ഷ. ടി പദ്ധതി സംസ്ഥാനത്തെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട 14 ആശുപത്രികൾ മുഖേന നടപ്പാക്കി വരുന്നു.
- **താലോലം പദ്ധതി :** 2010 ജനുവരി 1-നാണ് പദ്ധതി ആരംഭിച്ചത്. ജന്മനായുള്ള ഹൃദയവൈകല്യങ്ങളാലും ജനിതക രോഗങ്ങളാലും മറ്റ് ഗുരുതര രോഗങ്ങളാലും കഷ്ടപ്പെടുന്ന 18 വയസ്സുവരെയുള്ള കുട്ടികൾക്ക് പൂർണ്ണമായും സൗജന്യ ചികിത്സ അനുവദിക്കുന്ന താലോലം പദ്ധതി സംസ്ഥാനത്തെ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട 17 ആശുപത്രികൾ മുഖേന നടപ്പാക്കി വരുന്നു.
- **ആശ്വാസകിരണം പദ്ധതി :** 2010 ലാണ് പദ്ധതി ആരംഭിച്ചത്. ഒരു മുഴുവൻ സമയ പരിചരകന്റെ സേവനം ആവശ്യമായി കിടപ്പിലായ രോഗികളെയും മാനസിക ശാരീരിക വെല്ലുവിളി നേരിടുന്നവരെയും ഗുരുതര രോഗങ്ങളുള്ളവരെയും പരിചരിക്കുന്നവർക്ക് പ്രതിമാസ ധനസഹായം അനുവദിക്കുന്ന പദ്ധതിയാണ് ആശ്വാസകിരണം പദ്ധതി. തുടക്കത്തിൽ 250/- രൂപയായിരുന്നു നൽകിയിരുന്നത്. നിലവിൽ 600/- രൂപയാണ് പ്രതിമാസം അനുവദിക്കുന്നത്. ആശ്വാസകിരണം ധനസഹായത്തിന് അർഹതയുള്ളവർക്ക് മറ്റ് പെൻഷനുകൾ ലഭിക്കുന്നതിന് തടസ്സമില്ല.
- **സ്നേഹസ്പർശം പദ്ധതി :** 2010-11 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലാണ് പദ്ധതി ആരംഭിച്ചത്. ചൂഷണത്തിന് വിധേയരായി അവിവാഹിത അവസ്ഥയിൽ അമ്മമാരാകുന്നവർ കുടുംബങ്ങളിൽ നിന്നും സമൂഹത്തിൽ നിന്നും ഒറ്റപ്പെട്ട് ജീവിക്കേണ്ടി വരുന്നു. ഇത്തരക്കാർക്ക് ദൈനംദിന ജീവിതത്തിന് ആവശ്യമായ സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകി ഇവരെ പുനരധിവാസപ്പിക്കുക എന്ന ഉദ്ദേശത്തോടെ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പാക്കി വരുന്ന പദ്ധതിയാണ് സ്നേഹസ്പർശം. 1000/- രൂപ ധനസഹായം അനുവദിച്ചു വന്ന പദ്ധതി ധനസഹായം സർക്കാർ ഉത്തരവ് നം സ.ഉ(സാധാ)417/2018/സാനീവ തീയതി:06/07/2018 പ്രകാരം 2000/- രൂപയാക്കി വർദ്ധിപ്പിച്ചിട്ടു്.
- **എൻഡോസൾഫാൻ ദുരിതബാധിതർക്ക് വേണ്ടിയുള്ള പദ്ധതികൾ:**
  - (എ) എൻഡോസൾഫാൻ ദുരിത ബാധിതരുടെ പുനരധിവാസത്തിനുവേണ്ടി നിരവധി പദ്ധതികളും പരിപാടികളും സർക്കാർ നടപ്പാക്കി വരുന്നു. എൻഡോസൾഫാൻ ദുരിത ബാധിതർക്ക് സ്നേഹസാന്ത്വനം പദ്ധതി പ്രകാരം 1200/-, 1700/-, 2200/- എന്നീ നിരക്കിൽ പ്രതിമാസ ധനസഹായം നിലവിൽ 5423 പേർക്ക് നൽകി വരുന്നു.
  - (ബി) സ്പെഷ്യൽ ആശ്വാസകിരണം പദ്ധതി പ്രകാരം എൻഡോസൾഫാൻ ദുരിത ബാധിതരെ പരിചരിക്കുന്നവർക്ക് 700/- രൂപ നിരക്കിൽ പ്രതിമാസ ധനസഹായം അനുവദിച്ചു വരുന്നു.
  - (സി) എൻഡോസൾഫാൻ ദുരിത ബാധിത കുടുംബങ്ങളിലെ 12-ാം ക്ലാസ്സുവരെ പഠിക്കുന്ന കുട്ടികൾക്ക് 2000, 3000, 4000 എന്നീ നിരക്കിലുള്ള ഒറ്റത്തവണ വിദ്യാഭ്യാസ ധനസഹായവും നൽകി വരുന്നു.
- **വയോമിത്രം പദ്ധതി :** നഗരസഭകളുമായി ചേർന്നു കെട് 65 വയസ്സിന് മുകളിൽ പ്രായമുള്ള മുതിർന്ന പൗരന്മാർക്ക് മൊബൈൽ ക്ലിനിക്കിലൂടെ സൗജന്യ ചികിത്സ, സൗജന്യ മരുന്ന്, കൗൺസിലിംഗ് എന്നിവ നൽകി ആരോഗ്യ സുരക്ഷ ഉറപ്പ് വരുത്തുന്ന പദ്ധതിയാണ് വയോമിത്രം പദ്ധതി. 42 നഗര പ്രദേശത്ത് നടപ്പാക്കി വന്നിരുന്ന ഈ പദ്ധതി സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ നഗരസഭാ പ്രദേശത്തും 4 ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തിലും കൂടി ആരംഭിച്ചിട്ടു്. ഇപ്പോൾ 95 വയോമിത്രം യൂണിറ്റുകൾ കാര്യക്ഷമമായി പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു. സൗജന്യ ചികിത്സക്ക് പുറമെ മുതിർന്ന പൗരന്മാർക്ക് മാനസിക ഉല്ലാസം പ്രധാനം ചെയ്യാനുള്ള പരിപാടികൾ, വിവിധ ദിനാചരണങ്ങൾ, സ്പെഷ്യാലിറ്റി മെഡിക്കൽ ക്യാമ്പുകൾ തുടങ്ങിയവയും വയോമിത്രം വഴി നടപ്പിലാക്കുന്നു. ജനകീയ പങ്കാളിത്തത്തോടുകൂടി വയോമിത്രത്തെ നഗര പ്രദേശങ്ങളിലെ മുതിർന്ന പൗരന്മാരുടെ കൂട്ടായ്മയായി വളർത്താനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ മിഷൻ നടത്തി വരുന്നു.
- **ശ്രുതിതരംഗം പദ്ധതി :**

5 വയസ്സുവരെ പ്രായമുള്ള കുട്ടികളിൽ നിന്നും ശ്രവണവൈകല്യമുള്ള കുട്ടികളെ വളരെ ചെറുപ്പത്തിൽ തന്നെ കഞ്ഞി കോക്ലിയാർ ഇംപ്ലാന്റേഷൻ സർജറി നടത്തി ആഡിറ്ററി വെർബൽ ഹബിലിറ്റേഷനിലൂടെ വൈകല്യം മാറ്റിയെടുക്കുന്ന പദ്ധതിയാണ് ശ്രുതിതരംഗം. സർക്കാർ/സ്വകാര്യ ആശുപത്രികളിലൂടെ ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. കൂടാതെ സ.ഉ (എം.എസ്)നം.640/17/സാനീവ തീയതി: 28/09/17 ഉത്തരവ് പ്രകാരം ശ്രുതിതരംഗം പദ്ധതി ആരംഭിക്കുന്നതിന് മുൻപ് രക്ഷിതാക്കളുടെ സ്വന്തം ചിലവിൽ കോക്ലിയാർ ഇംപ്ലാന്റേഷൻ സർജറി നടത്തിയ 25 വയസ്സു വരെയുള്ളവർക്ക് സ്പീച്ച് പ്രോസസർ അപ്ഗ്രേഡ് ചെയ്ത് എക്സ്സൻഡഡ് വാറന്റി നൽകുന്നതിനുള്ള **ധനി പദ്ധതി** ആരംഭിച്ചിട്ടു്. കൂടാതെ സ.ഉ (ആർ.ടി) നം. 79/2020/സാ.നീ.വ തീയതി 14.02.2020 പ്രകാരം കോക്ലിയാർ ഇംപ്ലാന്റേഷൻ ശസ്ത്രക്രിയ കഴിഞ്ഞ കുട്ടികളുടെ അനുബന്ധ ഉപകരണങ്ങളുടെ മെയിന്റനൻസ് നടത്തി നൽകുന്ന പദ്ധതിയും നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

• **സ്നേഹപൂർവ്വം പദ്ധതി :**

മാതാപിതാക്കളിൽ ആരെങ്കിലുംമോ അല്ലെങ്കിൽ ഇരുവരുമോ മരണപ്പെട്ട് സാമ്പത്തികമായി പിന്നോക്കം നിൽക്കുന്ന കുട്ടികൾക്ക് വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് ധനസഹായം നൽകുന്ന പദ്ധതിയാണിത്. ഇത്തരം കുട്ടികൾ അനാഥാലയങ്ങളിൽ എത്തിപ്പെടാതെ സ്വഭവങ്ങളിലോ ബന്ധുഗൃഹങ്ങളിലോ താമസിച്ചു അവരുടെ കുടുംബാംഗങ്ങളുടെ സംരക്ഷണത്തിൽ വളർന്ന് വിദ്യാഭ്യാസം നേടുകയെന്നതാണ് പദ്ധതിയുടെ ഉദ്ദേശ്യം. മാതാപിതാക്കൾ ജീവിച്ചിരിപ്പുള്ള എച്ച്.ഐ.വി ബാധിതരായ കുട്ടികളെയും ഈ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടു്. സംസ്ഥാനത്ത് 70000 -ത്തോളം കുട്ടികൾക്ക് ഈ പദ്ധതിയുടെ ആനുകൂല്യം ലഭിക്കുന്നു. സ്നേഹപൂർവ്വം പദ്ധതിയിലെ കൗമാരക്കാരായ കുട്ടികൾക്ക് ജില്ലാതലത്തിൽ ജീവിതനൈപുണ്യ ശില്പശാലകൾ, 10, 12 ക്ലാസ്സുകളിൽ മികച്ച വിജയം നേടുന്ന കുട്ടികൾക്ക് എക്സലൻസ് അവാർഡ് എന്നിവയും ഈ പദ്ധതിയോടൊപ്പം നടപ്പിലാക്കുന്നു.

• **സമാശ്വാസം പദ്ധതി :**

വൃക്ക തകരാർ സംഭവിച്ച് സ്ഥിരമായി ഡയാലിസിസിൽ ഏർപ്പെടുന്നവർ, വൃക്ക, കരൾ മാറ്റിവയ്ക്കൽ സർജറിയ്ക്ക് വിധേയരായവർ, ഹീമോഫീലിയ രോഗികൾ, സിക്കിൾ സെൽ അനീമിയ രോഗികൾ എന്നിവർക്ക് പ്രതിമാസ ധനസഹായം അനുവദിക്കുന്ന പദ്ധതിയാണ് സമാശ്വാസം പദ്ധതി ഡയാലിസിസിന് വിധേയരാകുന്ന ബി.പി.എൽ വിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്ന രോഗികൾക്ക് പ്രതിമാസം 1100/- രൂപയും വൃക്ക, കരൾ മാറ്റിവയ്ക്കൽ ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്ക് വിധേയരായ കുടുംബ വാർഷിക വരുമാനം 1 ലക്ഷം രൂപ വരെയുള്ളവർക്ക് പ്രതിമാസം 1000/- രൂപയും ഹീമോഫീലിയ രോഗികൾക്ക് വരുമാന പരിധിയില്ലാതെ 1000/- രൂപയും നോൺട്രൈബൽ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട അരിവാൾ രോഗം ബാധിച്ച രോഗികൾക്ക് പ്രതിമാസം 2000/- രൂപയും നൽകി വരുന്നു.

10. **വി-കെയർ :**

കേരള സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ മിഷൻ ഏറ്റെടുക്കുന്ന ക്ഷേമപരിപാടികൾക്കും വ്യക്തിഗത ആനുകൂല്യ പദ്ധതികൾക്കും ഫ് സ്വരൂപിക്കാനുള്ള ഒരു ധനാഗമ മാർഗ്ഗമായിട്ടാണ് ഈ പദ്ധതി രൂപപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ആരോഗ്യ, സാമൂഹ്യ,മാനസിക പരിചരണം ലഭിക്കാൻ നിർവ്വാഹമില്ലാത്തതോ അതിന് തീരെ നിവർത്തിയില്ലാത്തതോ ആയ കേരളത്തിലെ ജനങ്ങളുടെ വിവിധങ്ങളായ ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റാൻ തക്കവിധത്തിൽ അടിസ്ഥാന ഫ് കത്തോനുള്ള ഒരു ഉദ്യമമാണ് ഈ പദ്ധതി. ഇപ്രകാരം സമാഹരിക്കുന്ന തുക സമൂഹത്തിൽ പർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട ജന വിഭാഗങ്ങളുടെ ചികിത്സ, സാമ്പത്തിക സഹായം, ജീവനോപാധി കത്തോവാനുള്ള സഹായം, പഠന സഹായം തുടങ്ങിയവയ്ക്കായി വിനിയോഗിക്കുന്നു.

വികെയർ പദ്ധതി പ്രകാരം സ്വരൂപിക്കുന്ന ഫ് വിനിയോഗിച്ച് അർഹരായ രോഗികൾക്ക് കിഡ്നി/ലിവർ ട്രാൻസ്പ്ലാന്റേഷൻ, ബോൺമാരോ ട്രാൻസ്പ്ലാന്റേഷൻ, ബ്രെയിൻ സ്റ്റീമുലേഷൻ സർജറി, കാർഡിയാക് സർജറി, ഇടുപ്പ് എല്ല്/മുട്ട് മാറ്റിവയ്ക്കൽ സർജറി, ഹോർമോൺ തെറാപ്പി കൂടാതെ സഹായ ഉപകരണങ്ങൾ എന്നിവ ഈ പദ്ധതി പ്രകാരം നൽകി വരുന്നു.

1. **ജുവനൈൽ ഡയബറ്റീസ് ബാധിച്ച കുട്ടികൾക്കുള്ള സാമൂഹ്യ സഹായ പദ്ധതി**

(മിറായി)

ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നതിന് ശേഷം ആരംഭിച്ച പുതിയ പദ്ധതിയാണ് മിറായി.

Type 1 Diabetic ബാധിച്ച കുട്ടികൾക്കും കൗമാരക്കാർക്കും സമഗ്ര പരിരക്ഷ നൽകുന്നതിന് കേരള സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ മിഷൻ ആവിഷ്കരിച്ച സമഗ്ര പദ്ധതിയാണ് 'മിറായി'. ടി പദ്ധതിയിൽ continuous glucose monitoring, insulin pen/pump എന്നിവ നൽകുകയും കൗൺസിലിംഗും മാതാപിതാക്കൾക്ക് പരിശീനലവും മറ്റ് സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ സംവിധാനങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ 6 ഘടകങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്ന ഒരു ബൃഹത് പദ്ധതിയാണിത്. ടി പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ആദ്യഘട്ടത്തിൽ തിരുവനന്തപുരം, ആലപ്പുഴ, കോഴിക്കോട് എന്നീ മെഡിക്കൽ കോളേജുകളിൽ പ്രത്യേക Type 1 ഡയബറ്റിക് ക്ലിനിക്കുകൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ടി ആശുപത്രികളിൽ ആരംഭിച്ച ഡയബറ്റീസ് സെന്ററുകളിൽ ഒരു എം എസ് സി നഴ്സിന്റെയും ഡയറ്റീഷ്യന്റെയും സേവനം ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഈ പദ്ധതിയിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ള 1200 കുട്ടികളിൽ 400 പേർക്ക് insulin pen ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

സ്റ്റേറ്റ് ഇൻഷുറേറ്റീവ് ഓൺ ഡിസെബിലിറ്റിസ്

അനുയാത്രയുടെ ഭാഗമായി നിലവിൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന പദ്ധതികൾച്ചവടെ ചേർക്കുന്നു.

1. റീജിയണൽ ഏർജി ഇൻറർവെൻഷൻ സെന്റർ

വൈകല്യങ്ങൾ എത്രയും നേരത്തെ കണ്ടെത്തുന്നതിനും തെറാപ്പികൾ, പരിശീലനങ്ങൾ, ചികിത്സകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള അനുയോജ്യമായ ഇടപെടൽ നടത്തുന്നതിനുമായി സംസ്ഥാനത്തെ അഞ്ച് മെഡിക്കൽ കോളേജുകളിൽ (തിരുവനന്തപുരം, ആലപ്പുഴ, കോട്ടയം, തൃശ്ശൂർ, കോഴിക്കോട്) റീജിയണൽ ഏർജി ഇൻറർവെൻഷൻ സെന്ററുകൾ സ്ഥാപിച്ച് പ്രവർത്തിച്ച് വരുന്നു. അംഗപരിമിത സ്കീനിംഗ്, ഏർജി ഇൻറർവെൻഷൻ, തെറാപ്പി, പരിശീലനങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ ഈ സെന്ററുകളിലൂടെ ലഭ്യമാക്കുന്നു. മെഡിക്കൽ കോളേജിലെ ശിശു ചികിത്സാ വിഭാഗത്തിലെ ഒരു ഡോക്ടറാണ് ഈ കേന്ദ്രത്തിന്റെ നോഡൽ ഓഫീസർ. ഓരോ കേന്ദ്രത്തിലും ഓഡിയോളജിസ്റ്റ് കം സ്പീച്ച് തെറാപ്പിസ്റ്റ്, ക്ലിനിക്കൽ സൈക്കോളജിസ്റ്റ്, ഒപ്റ്റോമെട്രിസ്റ്റ്, സ്റ്റാഫ് നഴ്സ്, ഡെവലപ്മെന്റ് തെറാപ്പിസ്റ്റ്, ഫിസിയോ തെറാപ്പിസ്റ്റ് ഒക്യുപേഷണൽ തെറാപ്പിസ്റ്റ്, സ്പെഷ്യൽ എഡ്യൂക്കേറ്റർ, സോഷ്യൽ വർക്കർ എന്നീ വിദഗ്ധരുടെ സേവനം ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

2. ജില്ലാ പ്രാരംഭ ഇടപെടൽ കേന്ദ്രങ്ങൾ

വൈകല്യങ്ങൾ എത്രയും നേരത്തെ കണ്ടെത്തുന്നതിനും അനുയോജ്യമായ ഇടപെടൽ നടത്തുന്നതിനുമായി ജില്ലാതലത്തിൽ ആധുനിക സൗകര്യങ്ങളോടുകൂടിയ ജില്ലാ പ്രാരംഭ ഇടപെടൽ കേന്ദ്രങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള കെട്ടിടങ്ങളുടെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ എല്ലാ ജില്ലകളിലും വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലായി നടന്നു വരുന്നു. കെട്ടിട നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പൊതുമരാമത്ത്

വകുപ്പിന്റെ കെട്ടിട വിഭാഗമാണ് 13 ജില്ലകളിൽ നടത്തുന്നത്. പത്തനംതിട്ട ജില്ലയിൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് എഞ്ചിനീയറിംഗ് വിഭാഗത്തെയാണ് നിർമ്മാണ ചുമതല ഏൽപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. കൊല്ലം, തൃശ്ശൂർ, മലപ്പുറം, വയനാട്, കണ്ണൂർ ജില്ലകളിലെ കെട്ടിട നിർമ്മാണം പൂർത്തിയാക്കി കേന്ദ്രത്തിന്റെ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. മറ്റ് ജില്ലകളിൽ കെട്ടിട നിർമ്മാണം വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലാണ്. കെട്ടിട നിർമ്മാണം പൂർത്തിയായ സ്ഥലങ്ങളിൽ ആവശ്യമായ ഉപകരണങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കാനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

3. മൊബൈൽ ഇൻറർവെൻഷൻ യൂണിറ്റുകൾ

ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് പ്രത്യേകിച്ചും കുട്ടികൾക്ക് തുടർച്ചയായ തൊഴിലുകൾ ആവശ്യമാണ്. പലരും ജില്ലാ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ജില്ലാ പ്രാരംഭ ഇടപെടൽ കേന്ദ്രത്തിലെത്തി ഈ സൗകര്യം പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ പ്രയാസപ്പെടുന്നുണ്ട്. ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിൽ ഉള്ളവരെയാണ് ഈ പ്രശ്നം കൂടുതലായി ബാധിക്കുന്നത്. ഈ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കുന്നതിനായി 25 മൊബൈൽ ഇൻറർവെൻഷൻ യൂണിറ്റുകൾ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു. ഡെവലപ്മെന്റൽ തൊഴിലിസ്റ്റ്, സ്പെഷ്യൽ എഡ്യൂക്കേറ്റർ, ക്ലിനിക്കൽ സൈക്കോളജിസ്റ്റ്, ഫിസിയോ തെറാപ്പിസ്റ്റ്, ഓഡിയോളജിസ്റ്റ് കം സ്പീച്ച് തെറാപ്പിസ്റ്റ് എന്നിവരുടെ സേവനം ഈ മൊബൈൽ ഇൻറർവെൻഷൻ യൂണിറ്റുകളിലൂടെ ലഭ്യമാക്കുന്നു. ദേശീയ ആരോഗ്യ ദൗത്യത്തിന്റെ (എൻ. എച്ച്. എം) സഹകരണത്തോടെയാണ് നിലവിൽ മൊബൈൽ ഇൻറർവെൻഷൻ യൂണിറ്റുകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. 6 ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ഒരു മൊബൈൽ ഇൻറർവെൻഷൻ യൂണിറ്റ് എന്ന നിലയിലാണ് ഇപ്പോൾ യൂണിറ്റുകൾ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നത്.

4 കാര്യം

കുട്ടികളിലെ കേൾവി വൈകല്യം എത്രയും നേരത്തെ കണ്ടെത്തി ആവശ്യമായ ഇടപെടലുകളിലൂടെ പരിഹരിക്കുന്നതിനായി കാര്യം എന്ന ഒരു സമഗ്ര പദ്ധതി അനുയോക്തയുടെ ഭാഗമായി ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പാക്കി വരുന്നു. പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ഒരു കുഞ്ഞ് ജനിച്ചയുടൻ തന്നെ കേൾവി പരിശോധന നടത്തുന്നതിനുള്ള സൗകര്യം സംസ്ഥാനത്തെ 62 സർക്കാർ ഡെലിവറി പോയിന്റുകളിൽ ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഈ ആശുപത്രികളിൽ ജനിക്കുന്ന 97% നവജാത ശിശുക്കളേയും നിലവിൽ കേൾവി പരിശോധനക്ക് വിധേയമാക്കുന്നുണ്ട്. മറ്റു ആശുപത്രികളിൽ പ്രസവിക്കുന്ന കുട്ടികൾക്കും ഈ കേന്ദ്രത്തിലെത്തി ഈ സേവനം ലഭ്യമാക്കാവുന്നതാണ്. ഇതിനായി ഓട്ടോ അക്സിസ്സിക് എമിഷൻ സ്ക്രീനർ എന്ന ഉപകരണവും പരിശീലനം ലഭിച്ച ഒരു ജൂനിയർ പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് നെഴ്സിന്റെ സേവനവും ഇവിടെ ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇവിടെ ജനിക്കുന്ന കുഞ്ഞുങ്ങളുടെ കേൾവി പരിശോധന അമ്മയും കുഞ്ഞും ആശുപത്രി വിട്ടുന്നതിന് മുൻപായി നടത്തുന്നു.

കേൾവി പ്രശ്നമുള്ള കുട്ടികളെ വിദഗ്ധ പരിശോധനയിലൂടെ കേൾവി വൈകല്യം സ്ഥിരീകരിക്കുന്നതിനുള്ള ബെറാ സംവിധാനം 14 ജില്ലാ കേന്ദ്രങ്ങളിലും ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ജില്ലകളിലെ നാഷണൽ പ്രോഗ്രാം ഫോർ പ്രിവൻഷൻ ആൻഡ് കൺട്രോൾ ഓഫ് ഡെഫ്ഫെൻസ് കേന്ദ്രങ്ങളിലാണ് ഈ സൗകര്യം ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുള്ളത്. പ്രതിവർഷം 1000 1500 കുട്ടികൾ ബെറയിലൂടെ സ്ഥിരീകരണ പരിശോധനക്ക് വിധേയരാകുന്നു.

കേൾവി പ്രശ്നം സ്ഥിരീകരിക്കുന്നവർക്ക് തുടർന്ന് വിദഗ്ധ വൈദ്യസഹായവും ശ്രവണ ഉപകരണങ്ങളും ലഭ്യമാക്കുകയും 18 മാസം പൂർത്തിയാകുന്ന മുറയ്ക്ക് ആവശ്യമെങ്കിൽ കോക്ലിയാർ ഇംപ്ലാന്റ് സർജറി നടത്തുന്നതിനുള്ള സൗകര്യം ശ്രുതിതരംഗം പദ്ധതിയിലൂടെ ഉറപ്പാക്കുന്നു. കോക്ലിയാർ ഇംപ്ലാന്റേഷൻ ശേഷമുള്ള പോസ്റ്റ് ഹാബിലിറ്റേഷൻ തെറാപ്പികൾക്കായി നാഷണൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ഫിസിക്കൽ മെഡിസിൻ ആൻഡ് റീഹാബിലിറ്റേഷൻ തൃശ്ശൂർ, കോഴിക്കോട് മെഡിക്കൽ കോളേജ് എന്നിവിടങ്ങളിൽ ആധുനിക സജീകരണങ്ങളോടെയുള്ള ആഡിറ്ററി വെർബൽ തെറാപ്പി കേന്ദ്രങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. തിരുവനന്തപുരം മെഡിക്കൽ കോളേജിൽ ഓഡിറ്ററി വെർബൽ തെറാപ്പി സെൻറർ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പുരോഗമിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

5 ഹെൽപ്പ് ഡെസ്ക്

ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് ലഭിക്കുന്ന വിവിധ സേവനങ്ങൾ, പദ്ധതികൾ, സ്ഥാപനങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനായി കേരള സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ മിഷൻറെ ഓഫീസിൽ അനുയോക്തയുടെ ഭാഗമായി ഒരു ഹെൽപ്പ് ഡെസ്ക് പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന വിവിധ സ്ഥാപനങ്ങൾ അവയുടെ സേവനങ്ങൾ ക്ഷേമപദ്ധതികൾ തുടങ്ങിയവ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ ഈ കേന്ദ്രത്തിലൂടെ ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്. സാങ്കേതിക സംവിധാനങ്ങളോടെ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള ഹെൽപ്പ് ഡെസ്കിലെ 1800 120 1001 എന്ന ടോൾ ഫ്രീ നമ്പറിലൂടെ ഈ സേവനം ലഭ്യമാണ്.

6 സ്പെഷ്യൽ അങ്കണവാടികൾ

പ്രീ സ്കൂൾ തലത്തിൽ തന്നെ കുട്ടികളിലെ ബുദ്ധിമാന്ദ്യം, വളർച്ചാ വികാസ താമസം തുടങ്ങിയവ കണ്ടെത്തി അനുയോജ്യമായ പരിശീലനങ്ങളും പരിചരണങ്ങളും നൽകി ഇത്തരക്കാരായ പരമാവധി കുട്ടികളെ സാധാരണ സ്കൂളുകളിലേക്ക് അയക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെയുള്ള സ്പെഷ്യൽ അങ്കണവാടികളുടെ പ്രവർത്തനം കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ നടന്നു വരുന്നു. ഒരു ഐ.സി.ഡി.എസ് പ്രോജക്റ്റിൻറെ കീഴിൽ ഒരു നോഡൽ സ്പെഷ്യൽ അംഗൻവാടിയും 2 സാറ്റലൈറ്റ് അംഗൻവാടികളും

എന്ന നിലയിൽ ഒരു ഐ.സി.ഡി.എസ് പ്രോജക്റ്റിൽ 3 അംഗൻവാടികളാണ് സ്പെഷ്യൽ അംഗൻവാടികളായി പ്രവർത്തിക്കുന്നത്.

ഒരു സ്പെഷ്യൽ എഡ്യൂക്കേറ്ററുടെ സേവനവും ഇവർക്കാവശ്യമായ പ്രത്യേക പരിശീലന സാമഗ്രികളും ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

7 മോഡൽ ചൈൽഡ് റീഹാബിലിറ്റേഷൻ സെന്ററുകൾ

ബുദ്ധിപരമായ വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന കുട്ടികൾക്ക് തെറാപ്പികൾ, പരിശീലനം തുടങ്ങിയവ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനായി മോഡൽ ചൈൽഡ് റീഹാബിലിറ്റേഷൻ സെന്ററുകൾ അനുയാത്രയുടെ ഭാഗമായി സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നു വരുന്നു. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സഹകരണത്തോടെയാണ് മോഡൽ ചൈൽഡ് റീഹാബിലിറ്റേഷൻ സെന്ററുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നത്. കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ മട്ടന്നൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിൽ ആധുനിക സജ്ജീകരണങ്ങളോടെയുള്ള മോഡൽ ചൈൽഡ് റീഹാബിലിറ്റേഷൻ സെന്റർ ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള കെട്ടിട നിർമ്മാണം അവസാന ഘട്ടത്തിലാണ്. കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ മാടായി, എരിഞ്ഞോളി പഞ്ചായത്തുകൾ, മലപ്പുറം ജില്ലയിലെ താനാലൂർ എന്നിവിടങ്ങളിൽ മോഡൽ ചൈൽഡ് റീഹാബിലിറ്റേഷൻ സെന്ററുകൾ ആരംഭിക്കാനാവശ്യമായ ഉപകരണങ്ങൾ, ഫർണിച്ചർ എന്നിവ ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

8 ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കായുള്ള തിരിച്ചറിയൽ കാർഡ്

സംസ്ഥാനത്തെ അർഹരായ മുഴുവൻ ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കും സവിശേഷ തിരിച്ചറിയൽ കാർഡ് (യൂണിക് ഐഡി ഫോർ പേഴ്സൺസ് വിത്ത് ഡിസെബിലിറ്റീസ് - യു.ഡി.ഐ.ഡി) നൽകുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ നടന്നു വരുന്നു. കേന്ദ്ര ഗവൺമെന്റ് ഇതിനായി തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ള പ്രത്യേക സോഫ്റ്റ് വെയറിൽ ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ വിവരങ്ങൾ അപ്ലോഡ് ചെയ്ത് ഓൺലൈനായാണ് സവിശേഷ തിരിച്ചറിയൽ കാർഡുകൾ നൽകുന്നത്. ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കുള്ള മെഡിക്കൽ സർട്ടിഫിക്കറ്റുകളും ഈ സോഫ്റ്റ്വെയർ മുഖാന്തിരം ലഭ്യമാക്കുന്നു.

9 ഹോർട്ടികൾച്ചർ തെറാപ്പി

സോഷ്യൽ ഫാമിംഗ്, ഹോർട്ടികൾച്ചർ തെറാപ്പി എന്നിവയിലൂടെ ഭിന്നശേഷിയുള്ള കുട്ടികളെ ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു നൂതന പദ്ധതി കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാലയുടെ വെള്ളായണി കാർഷിക കോളേജ് വഴി നടപ്പാക്കി വരുന്നു. ഭിന്നശേഷിക്കാരായ കുട്ടികളെ ഉദ്യാന പരിപാലന പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ ശാക്തീകരിക്കുകയും അവരിൽ സ്വയമായി തൊഴിൽ ചെയ്യാനുള്ള ആത്മവിശ്വാസം ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

10 സ്പെക്ട്രം പദ്ധതി

കേരള സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ മിഷൻ 2018 - 19 മുതൽ ഓട്ടിസം കുട്ടികൾക്കായി ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പാക്കി വരുന്ന പ്രത്യേക സമഗ്ര പദ്ധതിയാണ് സ്പെക്ട്രം. ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ ഓട്ടിസം സ്കീനിംഗ്, അനുയോജ്യമായ ഇടപെടൽ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, ആധുനിക തെറാപ്പി സൗകര്യങ്ങൾ, ഓട്ടിസം മേഖലയിലെ പഠനങ്ങളും, ഗവേഷണങ്ങളും, രക്ഷിതാക്കൾക്കുള്ള പരിശീലനം, ഈ രംഗത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഡോക്ടർമാർ ഉൾപ്പെടെയുള്ളവർക്ക് വിദഗ്ധ പരിശീലനം തുടങ്ങിയവ നടപ്പാക്കി വരുന്നു.

സ്പെക്ട്രം പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി നിലവിൽ നടപ്പാക്കി വരുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ഓട്ടിസം സെൻററുകൾ

സംസ്ഥാനത്തെ തിരുവനന്തപുരം, ആലപ്പുഴ, കോട്ടയം, തൃശ്ശൂർ, കോഴിക്കോട്, മഞ്ചേരി ഗവ.മെഡിക്കൽ കോളേജുകളിലും, കോഴിക്കോട് ഇംഹാൻസിലും ഓട്ടിസം സെൻററുകൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ സെൻററിലൂടെ ഓട്ടിസം സ്കീനിംഗ്, വിവിധ തെറാപ്പികൾ, പരിശീലനങ്ങൾ, കൗൺസിലിംഗ്, വൈദ്യസേവനങ്ങൾ എന്നിവ ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പീഡിയാട്രീഷൻ, ഓഡിയോളജിസ്റ്റ് സ്പീച്ച് തെറാപിസ്റ്റ്, ഡവലപ്മെന്റ് തെറാപിസ്റ്റ്, ഫിസിയോ തെറാപിസ്റ്റ്, ഒക്യുപേഷണൽ തെറാപിസ്റ്റ്, സ്പെഷ്യൽ എഡ്യൂക്കേറ്റർ, സോഷ്യൽ വർക്കർ തുടങ്ങിയവരുടെ സേവനം ഈ സെൻററുകളിലൂടെ ലഭ്യമാണ്.

റീജിയണൽ ഓട്ടിസം റിഹാബിലിറ്റേഷൻ ആൻഡ് റിസർച്ച് സെൻറർ

ഓട്ടിസം മേഖലയിൽ ആധുനികവും ശാസ്ത്രീയവും ആയ ഇടപെടലുകളും പുനരധിവാസ പ്രവർത്തനങ്ങളും ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും, ഓട്ടിസം മേഖലയിലെ പഠന ഗവേഷണങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനുമായി തൃശ്ശൂർ ഇരിങ്ങാലക്കുടയിലുള്ള നാഷണൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ഫിസിക്കൽ മെഡിസിൻ ആൻഡ് റിഹാബിലിറ്റേഷനിൽ ആധുനിക സംവിധാനങ്ങളോടു കൂടിയ റീജിയണൽ ഓട്ടിസം റിഹാബിലിറ്റേഷൻ ആൻഡ് റിസർച്ച് സെൻറർ സ്ഥാപിച്ച് പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു. 2021 - 2022 വർഷത്തിൽ ഈ കേന്ദ്രത്തിന്റെ ഭാഗമായ ചൈൽഡ് ഡവലപ്മെന്റ് ആൻഡ് റിസർച്ച് സെൻററിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

രക്ഷിതാക്കൾക്കുള്ള പരിശീലനം

ഓട്ടിസം ഉൾപ്പെടെ ബുദ്ധിപരമായ വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന കുട്ടികൾക്ക് വീടുകളിൽ തന്നെ ശാസ്ത്രീയ പരിചരണങ്ങളും തെറാപ്പികളും ലക്ഷ്യമാക്കുന്നതിന് ഉതകുംവിധം മാതാപിതാക്കൾക്ക്

പരിശീലനം നൽകുന്ന പേരൻറൽ എംപവർമെന്റ് പ്രോഗ്രാം 2019 - 2020 ൽ മലപ്പുറം ജില്ലയിൽ നടപ്പിലാക്കുകയുണ്ടായി. മാതാപിതാക്കൾക്ക് സഹായകമാകുന്ന സഹയോഗി എന്ന കൈപ്പുസ്തകവും 2770 പേർക്ക് വിതരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

11.ശ്രുതി തരംഗം പദ്ധതി

കോക്ലിയയുടെ തകരാറുകൾ മൂലം ശ്രവണവൈകല്യം സംഭവിച്ചിട്ടുള്ള കുട്ടികൾക്ക് കോക്ലിയാർ ഇംപ്ലാന്റ് ചെയ്യുന്നതിലൂടെ ശ്രവണ, സംസാര ശേഷികൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനായി കോക്ലിയാർ ഇംപ്ലാന്റ് സർജറി ശ്രുതി തരംഗം എന്ന പേരിൽ കേരള സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ മിഷൻ നടപ്പാക്കി വരുന്നു. കോക്ലിയാർ ഇംപ്ലാന്റ് ചെയ്യുന്നതിന് മുൻപ് ആവശ്യമായി വരുന്ന പ്രീ ഹാബിലിറ്റേഷൻ തെറാപ്പിയും കോക്ലിയാർ ഇംപ്ലാന്റ് സർജറിക്ക് ശേഷമുള്ള പോസ്റ്റ് ഹാബിലിറ്റേഷൻ തെറാപ്പികളും വിവിധ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സഹകരണത്തോടെ ലഭ്യമാക്കുന്നു. സംസ്ഥാനത്തെ എംപാനൽ ചെയ്ത ആശുപത്രികളിലൂടെയാണ് കോക്ലിയാർ ഇംപ്ലാന്റ് സർജറി നടത്തുന്നത്.

12 മാനസിക രോഗം ബാധിച്ചവരുടെ പുനരധിവാസപദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി തിരുവനന്തപുരം മാനസികാരോഗ്യ കേന്ദ്രത്തിൽ ഫാമിലി ഷോർട്ട് സ്റ്റേ ഹോം

തിരുവനന്തപുരം സർക്കാർ മാനസികാരോഗ്യ കേന്ദ്രത്തിൽ ചികിത്സയിൽ കഴിയുന്നവർക്ക് കുടുംബാംഗങ്ങളെ കൂടി കൂടെനിർത്തി ചികിത്സയുടെ ഭാഗമാക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി ഇതിനാവശ്യമായ കെട്ടിടനിർമ്മാണം നടന്നു വരുന്നു. കോസ്റ്റ്ഫോർഡിനാണ് കെട്ടിടനിർമ്മാണ ചുമതല.

13 വെള്ളപ്പൊക്കദുരിത ബാധിതരായ ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് നഷ്ടപ്പെട്ട സഹായ ഉപകരണങ്ങൾ നൽകുന്ന പ്രത്യേക പദ്ധതി

സംസ്ഥാനത്തുണ്ടായ പ്രളയത്തിൻറെ ഭാഗമായി സഹായ ഉപകരണം നഷ്ടപ്പെട്ട ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് സഹായ ഉപകരണങ്ങൾ നൽകുന്ന പദ്ധതി നടപ്പാക്കുകയുണ്ടായി. കേരള സംസ്ഥാന വികലാംഗ ക്ഷേമ കോർപ്പറേഷൻ, തൃശ്ശൂർ നാഷണൽ ഇനിസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ഫിസിക്കൽ മെഡിസിൻ ആൻറ് റീഹാബിലിറ്റേഷൻ എന്നീ സ്ഥാപനങ്ങൾ വഴി സഹായ ഉപകരണങ്ങൾ വിതരണം നടത്തിയത്.

14 പ്രോസ്റ്റേറ്റിക് & ഓർത്തോട്ടിക് സെൻറർ

കുറഞ്ഞ നിരക്കിൽ ഭിന്നശേഷി സഹായ ഉപകരണങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനായി തൃശ്ശൂർ ഇരിങ്ങാലക്കുടയിലുള്ള നാഷണൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ഫിസിക്കൽ മെഡിസിൻ ആൻറ് റീഹാബിലിറ്റേഷനിൽ പ്രോസ്റ്റേറ്റിക് & ഓർത്തോട്ടിക് സെൻറർ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ സ്ഥാപനത്തിലൂടെ ഗുണനിലവാരമുള്ള കൃത്രിമ കൈ, കാൽ എന്നിവ കുറഞ്ഞ ചെലവിൽ ലഭ്യമാക്കി വരുന്നു.

15 ആകലോസിംഗ് സ്പോൺഡിലൈറ്റിസ്, മൾട്ടിപ്പിൾ സ്ക്ലിറോസിസ് തുടങ്ങിയവ മൂലമുള്ള ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കുള്ള പ്രത്യേക പദ്ധതി

ആകലോസിംഗ് സ്പോൺഡിലൈറ്റിസ്, മൾട്ടിപ്പിൾ സ്ക്ലിറോസിസ് എന്നീ രോഗങ്ങൾ മൂലമുണ്ടാകാൻ സാധ്യതയുള്ള ഭിന്നശേഷി പ്രതിരോധിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി സാമ്പത്തികമായി പിന്നാക്കം നിൽക്കുന്ന രോഗികൾക്ക് മരുന്നും ചികിത്സയും സൗജന്യമായി നൽകുന്ന പദ്ധതി 2021 -22 മുതൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. ആകലോസിംഗ് സ്പോൺഡിലൈറ്റിസ് രോഗികൾക്കായി സ്റ്റേറ്റ് രജിസ്ട്രി ആരംഭിക്കുകയും തിരുവനന്തപുരം, തൃശ്ശൂർ സർക്കാർ മെഡിക്കൽ കോളേജുകളെ നോഡൽ സെൻററായി അനുവദിച്ച് ആവശ്യത്തിനുള്ള മരുന്ന് കെ.എം.എസ്.സി.എൽ മുഖേന ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

118 മൾട്ടിപ്പിൾ സ്ക്ലിറോസിസ് രോഗികൾ സ്റ്റേറ്റ് രജിസ്ട്രിയിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. തിരുവനന്തപുരം ശ്രീ ചിത്തിര തിരുനാൾ മെഡിക്കൽ സെന്റർ, കോഴിക്കോട് സർക്കാർ മെഡിക്കൽ കോളേജ് എന്നീ നോഡൽ സെന്ററുകളിലൂടെ കെ.എം.സി.എൽ മുഖേന മരുന്ന് ലഭ്യമാക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

16. സെറിബ്രൽ പാൾസി റീഹാബിലിറ്റേഷൻ ആന്റ് റിസർച്ച് സെന്റർ

സെറിബ്രൽ പാൾസി ബാധിതരായ കുട്ടികൾക്ക് ആധുനിക സംവിധാനങ്ങളോട് കൂടിയ പുനരധിവാസ പ്രവർത്തനങ്ങളും, ഈ മേഖലയിലെ ഗവേഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളും പഠനങ്ങളും നടത്തുന്നതിനായി ഇരിങ്ങാലക്കുടയിലുള്ള നാഷണൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ഫിസിക്കൽ മെഡിസിൻ & റീഹാബിലിറ്റേഷനിൽ സെറിബ്രൽ പാൾസി റീഹാബിലിറ്റേഷൻ ആന്റ് റിസർച്ച് സെന്റർ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് ഭരണാനുമതി ലഭിച്ചിട്ടുള്ളതും സെന്റർ പ്രവർത്തനം ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

17. ഗുരുതരമായ നാഡീവ്യൂഹ വ്യവസ്ഥാ തകരാറുകൾ ബാധിച്ചവർക്കായുള്ള പദ്ധതികൾ

നാഡീവ്യൂഹ വ്യവസ്ഥയിലെ ഗുരുതരമായ തകരാറുകൾ കാരണം വിവിധ പ്രയാസങ്ങളും, വൈകല്യങ്ങളും ബാധിച്ചവർക്കുള്ള സേവനങ്ങൾ ശാക്തീകരിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി നാഷണൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ഫിസിക്കൽ മെഡിസിൻ & റീഹാബിലിറ്റേഷനിൽ ആധുനിക സംവിധാനങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുന്ന പദ്ധതിക്ക് 2021-2022 ൽ ഭരണാനുമതി ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. സീലിംഗ് ലിഫ്റ്റ്, രോഗികളുടെ സപ്പോർട്ട് സർവ്വീസുകളുടെ ശാക്തീകരണം, ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട രോഗനിർണ്ണയ സംവിധാനങ്ങളുടെ ശാക്തീകരണം തുടങ്ങിയവയാണ് ഈ പ്രോജക്ടിലൂടെ നടപ്പിലാക്കുന്നത്.

18. റീഹാബ് എക്സ്പ്രസ്

സംസ്ഥാനത്താകമാനം ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് തെറാപ്പികൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ഇടപെടലുകൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഭിന്നശേഷി മേഖലയിൽ ആവശ്യമായ ഇടപെടലുകൾക്കും, പദ്ധതി രൂപീകരിക്കുന്നതിനും, വ്യക്തിഗത ഭിന്നശേഷി സഹായ ഉപകരണങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുമുള്ള അസ്സെസ്മെന്റ് ഉൾപ്പെടെയുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനുമുള്ള ഒരു മൊബൈൽ ഡിസെബിലിറ്റി മാനേജ്മെന്റ് യൂണിറ്റാണ് റീഹാബ് എക്സ്പ്രസ്. കേരള സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാമിഷനും നാഷണൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് ഫിസിക്കൽ മെഡിസിൻ ആന്റ് റീഹാബിലിറ്റേഷനും സംയുക്തമായി ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നു.

കേരള സ്റ്റേറ്റ് റോഡ് ട്രാൻസ്പോർട്ട് കോർപ്പറേഷനിൽ നിന്നും ഒരു വോൾവോ ലോ ഫ്ളോർ ബസ്സ് വാടകയ്ക്ക് എടുത്ത് അതിൽ ഭിന്നശേഷി പരിപാലന സംവിധാനങ്ങൾ ഒരുക്കി ആവശ്യമായ തെറാപ്പി ഉപകരണങ്ങളും വിദഗ്ദരുടെ സേവനങ്ങളും ഉൾപ്പെടെ ലഭ്യമാക്കി കേരളത്തിലെ വിവിധ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ആവശ്യാനുസരണം റീഹാബ് എക്സ്പ്രസ്സ് സേവനം ലഭ്യമാക്കി വരുന്നു.

കേരള സംസ്ഥാന വികലാംഗക്ഷേമ കോർപ്പറേഷൻ നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന പദ്ധതികൾ

1. ഹൈടെക് ലിംബ്, ഇലക്ട്രോണിക് വീൽചെയർ തുടങ്ങിയ ആധുനിക ഉപകരണങ്ങളുടെയും പ്രത്യേക ആവശ്യങ്ങൾക്കുള്ള മറ്റ് സഹായ ഉപകരണങ്ങളുടെയും സൗജന്യ വിതരണം

ഈ പദ്ധതിയനുസരിച്ച് 1,00,000/- രൂപയിൽ താഴെ പ്രതിവർഷ വരുമാനമുള്ള ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് സഹായോപകരണങ്ങൾ സൗജന്യമായി അനുവദിക്കുന്നു. മൂന്ന് വർഷത്തിലൊരിക്കലാണ് ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് സഹായോപകരണങ്ങൾ നൽകി വരുന്നത്. ഹൈടെക് ലിംബ്, ഇലക്ട്രോണിക് വീൽചെയർ, വോയ്സ് എൻഹാൻസ്ഡ് സോഫ്റ്റ് വെയറോടു കൂടിയ ലാപ്ടോപ്പ്, വീൽചെയർ, മൂന്നുവീൽ സൈക്കിൾ, ആർട്ടിഫിഷ്യൽ ലിംബുകൾ, കാലിപ്പർ, ശ്രവണ സഹായി, ഡി.വി.ഡി. പ്ലെയറുകൾ, കടലിൽ ക്യാൻസർ ബാധിച്ചവർക്കുള്ള കൊളോസ്റ്റമി ബാഗുകൾ, വൈറ്റ് കെയിൻ, കുട്ടികൾക്കുള്ള സി.പി.ചെയറുകൾ, വാക്കർ തുടങ്ങി 100 ഓളം ഉപകരണങ്ങൾ കോർപ്പറേഷനിൽ നിന്നും നൽകി വരുന്നു. ഗവൺമെന്റ് ഡോക്ടർമാരുടെ ശുപാർശയോടുകൂടിയ നിശ്ചിത അപേക്ഷാഫോറത്തോടൊപ്പം രണ്ട് പാസ്സ്പോർട്ട് സൈസ് ഫോട്ടോയും റേഷൻ കാർഡ്, ഭിന്നശേഷിത്വം തെളിയിക്കുന്ന മെഡിക്കൽ ബോർഡ് സർട്ടിഫിക്കറ്റിന് എൻഡോസ്മെന്റ് സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ പകർപ്പും ഹാജരാക്കേണ്ടതാണ്.

2. ട്രൈസൂട്ടർ വിതരണം - നിർദ്ദിഷ്ട അപേക്ഷാ ഫോറത്തിൽ അപേക്ഷ സമർപ്പിക്കാവുന്നതാണ്. 1

3. മോട്ടോറൈസ്ഡ് മുച്ചുകൂട്ടിവാഹനങ്ങൾക്കുള്ള സബ്സിഡി

മോട്ടോറൈസ്ഡ് ട്രൈസൈക്കിൾ വാങ്ങി സൈഡ് വീൽ ഘടിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഭിന്നശേഷിതമുള്ള വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും സ്വയം തൊഴിൽ 15,000/- രൂപ വരെ സബ്സിഡിയായി നൽകുന്നു. (ബിൽ തുക പരമാവധി 15,000/- രൂപ) നിശ്ചിത അപേക്ഷാഫോറത്തോടൊപ്പം സൂട്ടർ വാങ്ങി സൈഡ് വീൽ ഫിറ്റ് ചെയ്ത ബിൽ, രജിസ്ട്രേഷൻ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് 40% വും അതിൽ കൂടുതലോ ഭിന്നശേഷിതമുണ്ടെന്നുള്ള മെഡിക്കൽ ബോർഡ് സർട്ടിഫിക്കറ്റ്, റേഷൻ കാർഡിന്റെ 1,2 പേജുകളുടെ കോപ്പി, വാഹനം ഇൻഷുർ ചെയ്ത സർട്ടിഫിക്കറ്റിന്റെ കോപ്പി, വാഹനത്തിന്റെ നമ്പർ കാണത്തക്കവിധം അപേക്ഷകൻ ഇരുനൊട്ടുത മോട്ടോ, ലൈസൻസ്/ലേണിംഗ് ലൈസൻസ്, വില്ലേജാഫീസർ നൽകുന്ന വരുമാന സർട്ടിഫിക്കറ്റ് എന്നിവ സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണ്.

4. സ്വയം തൊഴിൽ പദ്ധതി (ബാങ്ക് വായ്പ സബ്സിഡി)

സ്വയം തൊഴിൽ പദ്ധതിയിൻ കീഴിൽ വിവിധ വിഭാഗത്തിൽപ്പെട്ട ഭിന്നശേഷിതമുള്ളവർക്ക് കോർപ്പറേഷൻ സംസ്ഥാനത്തെ വിവിധ വാണിജ്യ ബാങ്കുകളിലൂടെ വായ്പ ലഭ്യമാക്കി വരുന്നു. ഈ പദ്ധതിക്ക് കോർപ്പറേഷൻ സബ്സിഡി നൽകുന്നു. ലോൺ തുക 20,000/- രൂപവരെ ലോൺ തുകയുടെ 50% (പരമാവധി 5000/- രൂപ) സബ്സിഡിയായും ലോൺ തുക 20,001/- മുതൽ 50,000/- രൂപ വരെ

ലോൺ തുകയുടെ 30% സബ്സിഡിയായും ലോൺ തുക 50,001/- മുതൽ 1,00,000/- രൂപ വരെ ലോൺ തുകയുടെ 25% (മിനിമം 15,000/- രൂപ) സബ്സിഡിയായും, ലോൺ തുക ഒരു ലക്ഷം രൂപയ്ക്കു മുകളിൽ ലോൺ തുകയുടെ 20% (മാക്സിമം ഒരു ലക്ഷം രൂപ വരെ) സബ്സിഡിയായും നൽകുന്നു. ഇതിലേയ്ക്കായി കോർപ്പറേഷൻ, അപേക്ഷകൻ ആവശ്യപ്പെടുന്ന സർവ്വീസ് ഏരിയാ ബാങ്കിലേയ്ക്ക് അപേക്ഷ ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു. ഇതിനായി പൂർണ്ണമായി പൂരിപ്പിച്ച അപേക്ഷാ ഫോറത്തോടൊപ്പം 40% അതിനു മുകളിൽ ഭിന്നശേഷിതം തെളിയിക്കുന്ന സർട്ടിഫിക്കറ്റിന്റെ കോപ്പി, റേഷൻ കാർഡിന്റെ 1,2 പേജുകളുടെ കോപ്പി, രണ്ട് പാസ്പോർട്ട് സൈസ് ഫോട്ടോ എന്നിവ ഹാജരാക്കേണ്ടതാണ്.

5. സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങളുടെ പ പരിപോഷണം.

സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് പ്രവർത്തിക്കപ്പെടുന്ന സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങൾക്ക് അനുയോജ്യമായ മൈക്രോ പ്രോജക്റ്റുകൾ തിരഞ്ഞെടുക്കാനും അതാരംഭിക്കാനുമായി 20,000/- രൂപ ധനസഹായം കോർപ്പറേഷൻ നൽകിവരുന്നു. സംഘത്തിൽ കുറഞ്ഞത് 5 ഭിന്നശേഷിക്കാരായ അംഗങ്ങളെങ്കിലും ഉണ്ടായിരിക്കണം. തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾ/കുടുംബശ്രീകൾ മുഖേന രജിസ്റ്റർ ചെയ്തതായിരിക്കണം.

6. ഭിന്നശേഷിക്കാരായ ലോട്ടറി ഏജൻറുമാർക്കുള്ള സാമ്പത്തിക സഹായം

ഭിന്നശേഷിക്കാരായ ലോട്ടറി ഏജൻറുമാർക്ക് ധനസഹായമായി 5000/- രൂപ അനുവദിക്കുന്നു.

7. സ്വയം തൊഴിൽ വായ്പയ്ക്കായി ഈട് നൽകാൻ കഴിവില്ലാത്തവർക്ക് സ്വയം തൊഴിൽ ധനസഹായം.

സ്വയം തൊഴിൽ വായ്പയ്ക്കായി ഈട് നൽകാൻ സ്വന്തമായി വസ്തുവോ വീടോ ഇല്ലാത്ത ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് 25000/- രൂപ നിബന്ധനകൾക്ക് വിധേയമായി അനുവദിക്കുന്നു.

8. എൻ.എച്ച്.എഫ്.ഡി.സി വായ്പ

നാഷണൽ ഹാൻഡിക്കാപ്പഡ് ഫിനാൻസ് ആന്റ് ഡവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷന്റെ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്ന കേരളത്തിലെ സ്റ്റേറ്റ് ചാനലിംഗ് ഏജൻസിയാണ് ഈ കോർപ്പറേഷൻ. സ്റ്റേറ്റ് ചാനലൈസിംഗ് ഏജൻസി (എസ്.സി.എ) എന്ന നിലയിൽ, 2000 മുതൽ നാഷണൽ ഹാൻഡിക്കാപ്പഡ് ഫിനാൻസ് ആന്റ് കോർപ്പറേഷന്റെ പദ്ധതി പ്രകാരമുള്ള സ്വയംതൊഴിൽ, വിദ്യാഭ്യാസ, വാഹന വായ്പകൾ കോർപ്പറേഷൻ നൽകുന്നു.

9. ഭിന്നശേഷിക്കാരായ എസ്.എസ്.എൽ.സി, പ്ലസ് ടു വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് പ്രൊഫിഷ്യൻസി അവാർഡ്

40 ശതമാനമോ അതിന് മുകളിലോ ഭിന്നശേഷിതമുള്ളവരും വാർഷിക വരുമാനം ഒരു ലക്ഷം രൂപയിൽ താഴെ ഉള്ളവരുമായ എസ്.എസ്.എൽ.സി, പ്ലസ് ടു പരീക്ഷകളിൽ ബി ഗ്രേഡോ അതിന് മുകളിലോ മാർക്ക് വാങ്ങി ഉന്നത വിജയം നേടിയ വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് 5000/- രൂപ വീതം ക്യാഷ് അവാർഡ് നൽകുന്നു. ബുദ്ധിപരമായ 1 വെല്ലുവിളി നേരിടുന്ന വിഭാഗത്തിന് മാർക്ക് നിബന്ധനയില്ല.

10. ഗുരുതരമായ ഭിന്നശേഷിതമുള്ള കുട്ടികൾക്ക് വേണ്ടി സ്ഥിര നിക്ഷേപ പദ്ധതി

ഗുരുതര ഭിന്നശേഷിയുള്ള കുട്ടികളുടെ പേരിൽ 20000/ രൂപ 18 വയസ്സ് വരെ സ്ഥിര നിക്ഷേപം നടത്തുന്നു.

11 സ്റ്റേറ്റ് റിസോഴ്സ് സെന്റർ

കേരള സംസ്ഥാന വികലാംഗ ക്ഷേമ കോർപ്പറേഷന് നിലവിൽ ഹെഡ് ഓഫീസ്, 2 റീജ്യണൽ ഓഫീസ് എന്നിവയാണ് ഉള്ളത്. കേരളത്തിലെ പല ഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നും ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് വിവിധ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ഈ ഓഫീസുകളിൽ എത്തിച്ചേരാൻ ഏറെ പ്രയാസമാണ്. അതിലുപരി 14 ജില്ലകളിലായി നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന വിവിധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ/പദ്ധതികൾ ഏകീകരിച്ച് മുന്നോട്ട് പോകാൻ കോർപ്പറേഷന്റെ നിലവിലെ സംവിധാനവും അപര്യാപ്തവുമാണ്. ഭിന്നശേഷിക്കാരിലേയ്ക്ക് കോർപ്പറേഷന്റെ സേവനങ്ങൾ എത്തിക്കുന്നതിന് താഴെത്തട്ടിലുള്ള ഫീൽഡ് തല ഇടപെടൽ അനിവാര്യമാണ്. മേൽ സാഹചര്യത്തിൽ 2022-23 plan write up-ൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള State Resouce Centre എന്ന component സംബന്ധിച്ച പദ്ധതി, മാർഗ്ഗ രേഖ തയ്യാറാക്കി സർക്കാർ അംഗീകാരം ലഭ്യമാക്കി 2022-2023 സാമ്പത്തിക വർഷം മുതൽ നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്. കോർപ്പറേഷന്റെ ഡയറക്ടർ ബോർഡ് സർക്കാരിലേക്ക് അനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

പാഠശ്ശാലയിലെ (സാഫല്യം) വയോജന പരിചരണ കേന്ദ്രം

50 വയസ്സിന് മുകളിൽ പ്രായമുള്ള കിടപ്പ് രോഗികളല്ലാത്ത ഭിന്നശേഷിക്കാരായ വയോജനങ്ങളെ താമസിപ്പിക്കുന്നതിനും പരിപാലിക്കുന്നതിനും ആധുനിക സജ്ജീകരണങ്ങളോടു കൂടി 'സാഫല്യം' എന്ന പേരിൽ ഒരു പരിചരണകേന്ദ്രം തിരുവനന്തപുരം ജില്ലാ പഞ്ചായത്തും വികലാംഗക്ഷേമ കോർപ്പറേഷനും, സ്റ്റേഹം പാലിയേറ്റീവ് കെയറും സംയുക്തമായി പാഠശ്ശാലയിൽ നടത്തി വരുന്നു. ഇവിടെ സ്ത്രീകളും, പുരുഷന്മാരും 40 പേരെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള സൗകര്യം ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്.

നാഷണൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് സ്പീച്ച് & ഹിയറിങ് (നിഷ്).

കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെയും സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെയും ഭിന്നശേഷിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പദ്ധതികൾ നടത്തുന്ന നോഡൽ ഏജൻസി ആയി പ്രവർത്തിക്കുന്ന നിഷ് വിവിധ തരം ഭിന്നശേഷികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സേവനങ്ങൾ നൽകി വരുന്നു. ഭിന്നശേഷി സൗഹൃദ കാമ്പസ്, കേൾവിക്കുറവ് കണ്ടെത്തുന്നതിനും നിർണയിക്കുന്നതിനും നൂതന സംവിധാനങ്ങളോട് കൂടിയ ലബോറട്ടറികൾ, പരിശീലനം, പുനരധിവാസം എന്നിവയാണ് ഇവിടുത്തെ ക്ലിനിക്കൽ സൗകര്യങ്ങൾ. സാങ്കേതിക സൗകര്യങ്ങൾ തികഞ്ഞ ക്ലാസ് മുറികൾ, സുസജ്ജമായ കമ്പ്യൂട്ടർ ലബോറട്ടറികൾ, ആർട് സ്റ്റുഡിയോ തുടങ്ങിയ സൗകര്യങ്ങൾ അക്കാദമിക് തലത്തിൽ ഒരുക്കിയിരിക്കുന്നു. ഓട്ടിസം, ലേണിംഗ് ഡിസെബിലിറ്റി, സെറിബ്രൽ പാൾസി തുടങ്ങി ആശയവിനിമയത്തിൽ ബുദ്ധിമുട്ടനുഭവിക്കുന്നവർക്കു പ്രയോജനപ്പെടുന്ന വിവിധ പദ്ധതികളും സേവനങ്ങളും നിഷ് നടപ്പാക്കി വരുന്നു. സംസാരശേഷി സംബന്ധമായ വിവിധ പ്രശ്നങ്ങൾ, തലകറക്കം (Vertigo) എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ചികിത്സയ്ക്കായി കേരളത്തിലെ ആദ്യ 'സെൻറർ ഫോർ റിസർച്ച് ഇൻ കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ സയൻസ്സ്' നിഷ്-ന്റെ ഭാഗമാണ്.

കൂടാതെ ഇൻഡ്യൻ ആംഗ്യുലേഷനിൽ വാർത്തകളും നിഷ് സ്ഥിരമായി പ്രക്ഷേപണം ചെയ്തു വരുന്നു. നൂതന ലൈബ്രറിയും ക്യാമ്പസിൽ ഉടനീളം ലഭ്യമായ വിവരസാങ്കേതിക സൗകര്യങ്ങളും നിഷിലെ എല്ലാ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും മതിയായ സേവനങ്ങൾ നൽകി വരുന്നു.

ഭിന്നശേഷിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഗവേഷണങ്ങളിലും, ദേശീയ, അന്താരാഷ്ട്ര കോൺഫറൻസുകളിൽ പേപ്പറുകൾ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിലും, സെമിനാറുകളും വർക്കുഷപ്പുകളും സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിലും, സ്പോൺസേർഡ് പ്രോജക്റ്റുകൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിലും നിഷ് സജീവമാണ്. കൂടാതെ സംയുക്ത പ്രൊജക്റ്റുകളിലും ഇവെൻറുകളിലും പ്രമുഖ

അന്തർദേശീയ സർവകലാശാലകളുമായി സഹകരിക്കാനും, വിദേശ രാജ്യങ്ങളിലെ തെരഞ്ഞെടുത്ത യൂണിവേഴ്സിറ്റികളിൽ നിഷ്- സ്റ്റാഫിന് പരിശീലനം നൽകാനും വിദേശ സർവകലാശാലകളുമായി 'സ്റ്റുഡൻറ് എക്സ്ചേഞ്ച്'-പരിപാടി നടത്താനും നിഷ് ശ്രദ്ധ വയ്ക്കുന്നു. കോവിഡ് 19-ന്റെ പ്രാരംഭത്തിൽ തന്നെ അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് അവബോധ ക്ലാസുകൾ നിഷ് സംഘടിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. കോവിഡ് സംപൂർണ്ണ അടച്ചിടലിനെ തുടർന്ന് ശ്രവണസംസാര പരിമിതർക്കുണ്ടായേക്കാവുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾക്കും സംശയങ്ങൾക്കും മറുപടി പറയാനും, മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കാനും നിഷ്, സംസ്ഥാന ദുരന്തനിവാരണ അതോറിറ്റിയുമായി ചേർന്ന് 24 മണിക്കൂറും പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു ഹെൽപ്പ് ലൈൻ സജ്ജീകരിച്ച് പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു. കൂടാതെ കാലാവസ്ഥാമുന്നറിയിപ്പുകളും അതിവേഗം ഭിന്നശേഷിക്കാരിലേക്കെത്തിക്കാൻ സംസ്ഥാന ദുരന്തനിവാരണ അതോറിറ്റിയുമായി ചേർന്ന് നിഷ് പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു.,

മുഖ്യ സേവനങ്ങൾ

- ക്ലിനിക്കൽ സേവനങ്ങൾ

1. ഓഡിയോളജി ആൻഡ് സ്പീച്ച് ലാംഗ്വിജ് പതോളജി വിഭാഗം കട്ടികളുടെയും മുതിർന്നവരുടെയും കേൾവിശക്തി പരിശോധിച്ച് അനുയോജ്യമായ ശ്രവണസഹായി നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെവിയുടെ അളവിനനുസരിച്ച് ഇയർഫോൺസ് നിർമ്മിച്ച് ശ്രവണസഹായി ഘടിപ്പിക്കുകയും ശ്രവണ പരിശീലനം നൽകുകയും ചെയ്യുന്നു. നവജാതശിശുക്കളിലെ കേൾവിക്കുറവ് കണ്ടെത്തുന്നതിനുള്ള സംവിധാനവും ഇവിടെയുണ്ട്.

ഓറൽ ഹാബിലിറ്റേഷൻ യൂണിറ്റുകൾ

- ◆ പീഡിയാട്രിക് ഓറൽ ഹാബിലിറ്റേഷൻ യൂണിറ്റ് (PHU):

0 മുതൽ 12 വയസ്സുവരെയുള്ള കേൾവിക്കുറവുള്ള കുട്ടികളുടെ പുനരധിവാസത്തിനായി യൂണിറ്റ് പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ഓഡിറ്ററി വെർബൽ, ഓറൽ-ഓറൽ അല്ലെങ്കിൽ ടോട്ടൽ കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ തുടങ്ങിയ വിവിധ രീതികളിലൂടെ ശ്രവണ, സംസാര ഭാഷാ കഴിവുകൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നത് സമൂഹവുമായി സംയോജിപ്പിക്കാൻ സഹായിക്കുന്നു. യൂണിറ്റിൽ അംഗമായ എല്ലാ കുട്ടികളുടെയും പുരോഗതി നിരീക്ഷിക്കുകയും ഗുരുതരമായ സെൻസറിനൂറൽ ശ്രവണ നഷ്ടമുള്ള കുട്ടികളിൽ കോക്ലിയർ ഇംപ്ലാന്റേഷനുള്ള സ്ഥാനാർത്ഥിത്വം നിർണ്ണയിക്കാൻ സഹായിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

- ◆ അഡൾട്ട് ഓറൽ റീഹാബിലിറ്റേഷൻ യൂണിറ്റ്

ശ്രവണ സഹായികളും കോക്ലിയർ ഇംപ്ലാന്റുകളും ഘടിപ്പിച്ച മുതിർന്നവർക്കും പ്രായമായവർക്കും ഓഡിറ്ററി റീഹാബിലിറ്റേഷൻ നൽകുന്നതിനാണ് ഈ യൂണിറ്റ് വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്.

- ◆ വെസ്റ്റിബുലാർ സയൻസസ് ലാബ്

വ്യക്തികളിൽ കാണപ്പെടുന്ന തലകറക്കത്തിന്റെ കാരണങ്ങൾ കണ്ടെത്തുകയും വേണ്ട ചികിത്സാവിധികൾ നിർദ്ദേശിക്കുകയുമാണ് വെസ്റ്റിബുലാർ സയൻസസ് ലാബിന്റെ പ്രവർത്തനം.

- ◆ കോക്ളിയർ ഇംപ്ലാന്റ് യൂണിറ്റ്

കേരള സർക്കാരിന്റെ "ശ്രുതിതരംഗം" പദ്ധതിയിലൂടെയും അല്ലാതെയും കോക്ലിയർ ഇംപ്ലാന്റ് ശസ്ത്രക്രിയ നടത്തുന്ന കുട്ടികൾക്കായി ശസ്ത്രക്രിയയ്ക്ക് മുൻപും പിൻപുമുള്ള സേവനങ്ങൾ - കൗൺസിലിംഗ്, കേൾവി, സംസാരം, ഭാഷ എന്നിവയുടെ വിലയിരുത്തൽ, കോക്ളിയർ ഇംപ്ലാന്റ് സ്ഥിച്ച് ഓൺ ചെയ്യുക, മാപ്പിംഗ്- എന്നിവ നൽകുന്നു.

◆ സ്പീച്ച് ലാംഗിജ് അസസ്മെന്റ്

കട്ടികളിലും മുതിർന്നവരിലുമുള്ള സംസാര-ഭാഷാപരമായ പ്രശ്നങ്ങൾ വിവിധ പരിശോധനകളിലൂടെ കണ്ടെത്തുകയും അവ പരിഹരിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ തെറാപ്പി, കൗൺസിലിംഗ്, മറ്റ് നിർദ്ദേശങ്ങൾ എന്നിവ നൽകുകയും ചെയ്യുന്നു.

◆ സ്പീച്ച് ലാംഗിജ് ഇന്റർവെൻഷൻ

ഭാഷാപരമായ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ, നാഡീസംബന്ധമായ പ്രശ്നങ്ങൾ കൊണ്ടുള്ള സംസാരപരിമിതികൾ, ഉച്ചാരണപ്പിഴവുകൾ, വിക്ക്, ശബ്ദസംബന്ധമായ പ്രശ്നങ്ങൾ എന്നിവയുള്ളവർക്ക് സംസാരപരിശീലനം നൽകുന്നു.

◆ സ്പീച്ച് സയൻസ് ലബോറട്ടറീസ്

ഉച്ചാരണ തെറ്റുകൾ ഉണ്ടാകാവുന്ന വ്യക്തികൾ, വോക്കൽ കോർഡ്സിന്റെ ഘടനയേയോ പ്രവർത്തനത്തെയോ ബാധിക്കുന്ന അവസ്ഥകൾ അതായത് സ്വരനാളത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ചെറിയ മുഴുകൾ,, തടിപ്പുകൾ, സ്വരനാളത്തിലുണ്ടാകുന്ന പക്ഷാഘാതം എന്നിവ കാരണം ശബ്ദത്തിൽ/സംസാരത്തിൽ തകരാർ ഉണ്ടാകാവുന്ന വ്യക്തികൾ, സ്കോക്ക് അപകടങ്ങൾ, പാർക്കിൻസൺസ്, അൽഷിമേഴ്സ് എന്നീ രോഗങ്ങൾ കാരണം ആഹാരം കഴിക്കുന്നതിനു ബുദ്ധിമുട്ട് അനുഭവിക്കുന്ന വ്യക്തികൾ എന്നിവർക്ക് വിവിധതരത്തിലുള്ള ഉപകരണങ്ങളുടെ സഹായത്തോടുകൂടി പരിശോധന നടത്തുന്ന വിഭാഗമാണ് സ്പീച്ച് സയൻസ് ലബോറട്ടറീസ് .

◆ ഫ്ലൂവൻസി യൂണിറ്റ്

വികാസം സംസാരതടസ്സവും മാറാൻ സഹായിക്കുകയും ആത്മവിശ്വാസം വളർത്തിക്കൊണ്ടു വരുന്നതിന് തക്കതായ തെറാപ്പി നൽകുകയുമാണ് ഈ യൂണിറ്റ് ചെയ്യുന്നത്.

◆ അക്വയേർഡ് ന്യൂറോ കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ ഡിസോർഡേഴ്സ് യൂണിറ്റ് (AND):

സമഗ്രമായ വിലയിരുത്തൽ, പുനരധിവാസത്തിനുള്ള മൾട്ടി ഡിസിപ്ലിനറി സമീപനം, പ്രീ & പോസ്റ്റ് അസസ്മെന്റ് കാൺസിലിംഗ് സെഷനുകൾ, കുട്ടികളിലും മുതിർന്നവരിലും ന്യൂറോ കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ ഡിസോർഡറുകളുടെ പുരോഗമനപരമായ വിലയിരുത്തൽ എന്നിവയിൽ AND യൂണിറ്റ് ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നു. അഫേസ്യ, ബാല്യകാല അഫേസ്യ, ഡിസാർത്രിയ, ടോമാറ്റിക് ബ്രെയിൻ ഇൻജറി, റോഡ് ആക്സിഡൻറ് എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ആശയവിനിമയ വൈജ്ഞാനിക പ്രശ്നങ്ങളും, ഡിമെൻഷ്യയും മറ്റ് ഡീജനറേറ്റീവ് ഡിസോർഡേഴ്സും ബാധിച്ചവരാണ് ഈ യൂണിറ്റിന്റെ ഉപഭോക്താക്കൾ.

◆ സ്പീച്ച്, സൗണ്ട് ഡിസോർഡേർസ് യൂണിറ്റ് (SSD)

കുട്ടികളിലും മുതിർന്നവരിലുമുള്ള സംസാര വ്യക്തത സംബന്ധിച്ച ആശങ്കകൾ പരിഹരിക്കാനും അതുവഴി അവരുടെ ആശയവിനിമയ ശേഷിമെച്ചപ്പെടുത്താനും എസ്എസ്ഡ് ഡി യൂണിറ്റ് ലക്ഷ്യമിടുന്നു. ആശയവിനിമയം പരമാവധി ഉച്ചാരണ കൃത്യതയോടെ മെച്ചപ്പെടുത്തുകയും ദൈനംദിന ആശയവിനിമയത്തിലെ തകരാറിന്റെ ആഘാതം കുറയ്ക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് SSD യൂണിറ്റിന്റെ പ്രാഥമിക ലക്ഷ്യം

◆ ഓഗ്മെന്റേറ്റീവ് ഓൾട്ടർനേറ്റീവ് കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ പ്രോഗ്രാം

ഗുരുതരമായ സംസാരപരിമിതിയുള്ള കുട്ടികളെ സഹായിക്കുന്നതിനായി സാങ്കേതികവിദ്യകളുടെ സഹായത്തോടെ മറ്റ് ആശയവിനിമയോപാധികൾ വികസിപ്പിക്കുകയും നിലവിലുള്ള സംവിധാനം മെച്ചപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നതിൽ ഈ യൂണിറ്റ് ശ്രദ്ധകേന്ദ്രീകരിക്കുന്നു.

◆ ഇ.എൻ.റ്റി.സേവനങ്ങൾ

കേൾവി പരിശോധനയ്ക്കുള്ള മരുന്നിൻറെ അളവ് നിർദ്ദേശിക്കുക, ചെവികായം നീക്കം ചെയ്യൽ, അണുബാധകൾ, വെർട്ടിഗോ, മറ്റ് അവസ്ഥകൾ എന്നിവയുടെ ചികിത്സ. ഹിയറിംഗ് എയ്ഡ് ടെസ്റ്റിനു മുൻപുള്ള ഇ.എൻ.റ്റി പരിശോധന, സംസാര പ്രശ്നങ്ങൾക്ക്

ചികിത്സ നിർദ്ദേശിക്കുക, ജീവനക്കാർക്കും വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും പൊതുവായ മെഡിക്കൽ കൺസൾട്ടേഷൻ നൽകുക സി.ജി.എച്ച് എസ് ആനുകൂല്യമുള്ളവർക്കും മറ്റു വിവിധ സ്കീമുകൾക്കുമുള്ള essentiality certificates, ബധിരർക്ക് ഡ്രൈവിംഗ് ലൈസൻസ്, മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ദുരിതാശ്വാസ ഫണ്ട് എന്നിവയ്ക്കായുള്ള മെഡിക്കൽ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകുക, വെസ്റ്റിബുലാർ ലാബിലെ വെസ്റ്റിബുലാർ മൂല്യനിർണ്ണയം, ലാറിംഗോസ്കോപ്പി & സ്കോബോസ്കോപ്പി എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ BASLP, M.Sc വിദ്യാർത്ഥികൾക്കായി ക്ലിനിക്കൽ ഗൈഡൻസ് ഉൾപ്പെടുന്ന അക്കാദമിക് പ്രവർത്തനങ്ങൾ, ഗവേഷണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, കോവിഡുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവ ഇ എൻ റ്റി വിഭാഗം നടത്തി വരുന്നു. തികൾ മുതൽ വെള്ളി വരെ രാവിലെ 9 മണി മുതൽ വൈകുന്നേരം 3 വരെ ഈ സേവനം ലഭ്യമാണ്.

2. ന്യൂറോ ഡെവലപ്മെന്റൽ സയൻസസ് വിഭാഗം

കുട്ടികളിലെ നാഡീവ്യൂഹ വളർച്ചയിൽ ഉണ്ടാകുന്ന വ്യതിയാനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് സേവനങ്ങൾ നൽകുന്നു.

യൂണിറ്റുകൾ

- ◆ ഓട്ടിസം സ്പെക്ട്രം ഡിസോർഡർ യൂണിറ്റ്

ഓട്ടിസം സ്പെക്ട്രം, ഹൈപ്പർ ആക്ടിവിറ്റി തുടങ്ങിയ പ്രശ്നങ്ങളുള്ള കുട്ടികളുടെ ആശയവിനിമയം, സാമൂഹിക ഇടപെടൽ, പഠന സംബന്ധമായ കഴിവുകൾ എന്നിവയിൽ സമഗ്രമായ വിലയിരുത്തലും, പരിശീലനവും നൽകി അവരുടെ ജീവിതനിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടി പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

- ◆ ചൈൽഡ് ലാംഗ്വിജ് ഡിസോർഡർ യൂണിറ്റ്

ഭാഷാപരമായ പ്രശ്നങ്ങൾ നേരിടുന്ന കുട്ടികളുടെ ആശയവിനിമയത്തിലും, ഭാഷാവികസനത്തിലും ഉള്ള കാലതാമസം തരണം ചെയ്യാൻ വേണ്ട പരിശീലനം നൽകുന്നു. ഇന്ദ്രിയ സംബന്ധമായോ, മാനസികമോ ശാരീരികമോ ആയ പ്രശ്നങ്ങൾ ഇല്ലാത്ത

കുട്ടികളാണ് ഈ യൂണിറ്റിൽ പരിശീലനത്തിനായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെടുന്നത്.

- ◆ ലാംഗ്വിജ് ആൻഡ് ലിറ്ററസി എൻഹാൻസ്മെന്റ് ആൻഡ് റിസർച്ച് നെറ്റ് ലാബ്
(LLEaRN Lab)

പഠന വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന കുട്ടികൾക്ക്, എഴുതാനും, വായിക്കാനും ആവശ്യമായ അടിസ്ഥാന കഴിവുകൾ ശാസ്ത്രീയമായ രീതിയിൽ പരിശീലിപ്പിച്ച് അവരുടെ പഠനത്തിൽ സഹായിക്കുക എന്നതാണ് ഈ യൂണിറ്റിന്റെ ലക്ഷ്യം.

- ◆ ഗ്ലോബൽ ഡെവലപ്മെന്റൽ ഡിലേ യൂണിറ്റ്

ശാരീരികവും ബൗദ്ധികവുമായ വികസന താമസവും വളർച്ചക്കുറവുമുള്ള കുട്ടികളുടെ ആശയവിനിമയം, മാനസിക, സാമൂഹിക ക്ഷമത, പഠന സംബന്ധമായ കഴിവുകൾ, ദൈനംദിന പ്രവർത്തികൾ എന്നിവ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനു വേണ്ടി മൾട്ടിഡിസിപ്ലിനറി, ട്രാൻസ്ഡിസിപ്ലിനറി സമീപനം വഴി സമഗ്രമായ വിലയിരുത്തലും, തെരാപ്പിയും കൊടുത്തു അവരുടെ ജീവിത നിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്താൻ സഹായിക്കുന്നു

- ◆ പീഡിയാട്രിക് ന്യൂറോജനിക് സ്പീച്ച് ആൻഡ് സോളോയിംഗ് ഡിസോർഡർ യൂണിറ്റ്
ഗർഭ കാലത്തോ, പ്രസവ സമയത്തോ, ഒരു വയസ്സിന് താഴെയുള്ള കുട്ടിയുടെ വികസന കാലയളവിലോ തലച്ചോറിനേൽക്കുന്ന ആഘാതം കൊണ്ടുണ്ടാകാവുന്ന ചലനപരിമിതികൾ (സെറിബ്രൽ പാൾസി, അപ്രാക്സിയ , സീഷർ ഡിസോർഡർ മുതലായവ) ഉള്ള കുട്ടികളെയാണ് ഇവിടെ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നത്. ഇവരുടെ പേശികളിൽ ഉണ്ടാകാവുന്ന ബലക്കുറവോ, കൂടുതലോ കാരണം സംസാര-ഭാഷാ തകരാറുകൾ, ആശയ വിനിമയത്തിനുള്ള ബുദ്ധിമുട്ട് , ഭക്ഷണം ചവയ്ക്കാനോ ഇറക്കുവാനോ ഉള്ള പ്രയാസം തുടങ്ങിയ പ്രശ്നങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നു. ഇത് മൾട്ടിഡിസിപ്ലിനറി ടീം വഴി സമഗ്രമായി വിലയിരുത്തുകയും അതിനു വേണ്ട പരിശീലനം ശാസ്ത്രീയമായ രീതിയിൽ നൽകുകയും ചെയ്യുന്നു

3. ഏർലി ഇൻറർവെൻഷൻ പ്രോഗ്രാം

ശ്രവണപരിമിതിയുള്ള കുട്ടികൾക്കും അവരുടെ രക്ഷിതാക്കൾക്കും പരിശീലനം നൽകിക്കൊണ്ട് കുട്ടികളിൽ പ്രായാനുസൃതമായ ആശയവിനിമയശേഷി വളർത്തിയെടുത്ത് അവരെ മുഖ്യധാരാ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനു പ്രാപ്തരാക്കുകയാണ് ഏർലി ഇൻറർവെൻഷൻ പ്രോഗ്രാമിന്റെ ലക്ഷ്യം. 3 വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള കുട്ടികൾക്കാണ് പ്രവേശനം. വർഷം മുഴുവൻ പ്രവേശനം ലഭ്യമാണ്.

3 വയസ്സിന് ശേഷമുള്ള കേൾവിക്കുറവുള്ള കുട്ടികൾക്കായുള്ള പ്രീസ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസം 6 വയസ്സ് മുതൽ 10 വയസ്സ് വരെയുള്ള വിദ്യാർത്ഥികൾക്കായി വാരാന്ത്യത്തിലും, മധ്യവേനൽ അവധിക്കാലത്തും തുടർ പരിശീലനം എന്നിവയും ഏർലി ഇൻറർവെൻഷൻ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് നടത്തിവരുന്നു.

ഓഡിറ്ററി ഓറൽ, ഓഡിറ്ററി വെർബൽ, ഡ്യൂവൽ എന്നിവയിൽ നിന്നും കുട്ടിക്ക് അനുയോജ്യമായ മാധ്യമത്തിലൂടെ ആണ് പരിശീലനം നൽകുന്നത്.

4. ഒക്യുപേഷണൽ തെറാപ്പി

ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ പുനരധിവാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ലക്ഷ്യമിട്ട് വളരെ വിപുലമായ രീതിയിൽ ഒക്യുപേഷണൽ തെറാപ്പി വിഭാഗം നിഷിൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

ഓട്ടിസം, നാഡീവികാസപരമായ തകരാറുകൾ, ജനിതക തകരാറുകൾ , പഠനപരിമിതികൾ, അറ്റൻഷൻ ഡെഫിസിറ്റ് ഹൈപ്പർ ആക്റ്റിവിറ്റി ഡിസോർഡർ തുടങ്ങിയ പ്രശ്നങ്ങളുള്ള കുട്ടികൾക്ക് ശരിയായ പ്രതികരണശേഷിയും, പെരുമാറ്റരീതിയും വളർത്തിയെടുത്ത് ദൈനംദിന ജീവിതത്തിൽ സ്വയം പര്യാപ്തരാക്കാൻ പരിശീലിപ്പിക്കുന്നു. ശാരീരികമായും, മാനസികമായും വൈകാരികമായും പ്രയാസം അനുഭവിക്കുന്ന മുതിർന്ന വ്യക്തികളെയും ഉചിതമായ പരിശീലനം നൽകി സമൂഹത്തിന്റെ മുഖ്യ ധാരയിലേക്കെത്തിക്കുന്നു

സൗകര്യങ്ങൾ

◆ മൾട്ടി-സെൻസറി റൂം

ഉചിതമായി രൂപകല്പന ചെയ്ത മൾട്ടി-സെൻസറി റൂം ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ ശരിയായ രീതിയിൽ ഉത്തേജിപ്പിക്കുവാനും അതിനോടുള്ള പ്രതികരണം സൂക്ഷ്മമായി പരിശോധിക്കുവാനും സഹായിക്കുന്നു. റൂമിൽ സജ്ജീകരിച്ചിട്ടുള്ള ഉപകരണങ്ങൾ ശരിയായ വിധം ഉപയോഗിക്കുന്നത് വഴി കുട്ടികളുടെ ചലനശേഷിയും, അന്തർദർശന സിദ്ധിയും, ഭാഷാപരമായും സാമൂഹികപരമായും ഉള്ള വികാസങ്ങളും ത്വരിതപ്പെടുന്നു.

◆ ഇൻറർവെൻഷൻ പ്രോഗ്രാമുകൾ

ഓരോ വ്യക്തിയുടെയും പ്രവർത്തനശേഷി പരിശോധിച്ച് വിലയിരുത്തിയതിനു ശേഷം പരിശീലന രീതി തീരുമാനിക്കുന്നു. മാതാപിതാക്കളെ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ക്രിയാത്മകമായ പ്രവർത്തികളിലൂടെയുള്ള പരിശീലനരീതികളാണ് കൂടുതലായി അവലംബിക്കുന്നത്. വ്യക്തിയുടെ പ്രായം, പ്രശ്നത്തിന്റെ തീവ്രത, ചികിത്സയുടെ ആവശ്യകത എന്നിവയെ ആധാരമാക്കി ഒറ്റയ്ക്കോ ഗ്രൂപ്പടിസ്ഥാനത്തിലോ പരിശീലനം നടത്തുന്നു.

● അനുബന്ധ സേവനങ്ങൾ

5. ഫിസിയോ തെറാപ്പി

ജന്മനാ തലച്ചോറിനുണ്ടാകുന്ന തകരാറുകൾ , ജനിതക വ്യതിയാനം എന്നിവ മൂലം കുട്ടികളുടെ വളർച്ച ഘട്ടങ്ങളിലുണ്ടാകുന്ന കാല താമസം, തലച്ചോറിനേറ്റു ക്ഷതം ഏതെങ്കിലും രോഗത്തിന്റെ ഫലമായി ശാരീരിക ശേഷിക്കോ ചലനത്തിനോ സംഭവിക്കുന്ന തകരാറുകൾ, പക്ഷാഘാതം തുടങ്ങിയ പ്രശ്നങ്ങൾ ഫിസിയോതെറാപ്പി വിഭാഗം

കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നു. . രോഗിയുടെ സൗകര്യവും തെറാപ്പിസ്റ്റിന്റെ ലഭ്യതയും അനുസരിച്ചാണ് ഫിസിയോതെറാപ്പിക്കുള്ള സമയം നിശ്ചയിക്കുന്നത്. 45 മിനിട്ട് നീണ്ടു നിൽക്കുന്നതാണ് ഓരോ സെഷനും. വ്യക്തിയുടെ ശാരീരികനില പരിശോധിച്ച് വിലയിരുത്തിയശേഷം ചലന ക്ഷമത, പ്രവർത്തനശേഷി, ജീവിത നിലവാരം എന്നിവ മെച്ചപ്പെടുത്താനുതകുന്ന വ്യായാമങ്ങൾ നിർദ്ദേശിക്കുകയും, പരിശീലനം കൊടുക്കുകയും ചെയ്യുന്നു .പ്രായഭേദമെന്യേ ഏതു വ്യക്തിക്കും ഈ സേവനം ലഭ്യമാണ് .

സൗകര്യങ്ങൾ

- ◆ പീഡിയാട്രിക് ജിംനേഷ്യം

കുട്ടികളുടെ വിശേഷിച്ചും പ്രത്യേക പരിഗണന ആവശ്യമുള്ള കുട്ടികളുടെ പ്രവർത്തനശേഷി കൂട്ടാൻ സഹായകമായ വിവിധതരം ആധുനിക ഉപകരണങ്ങളോടു കൂടിയ ഒരു ജിംനേഷ്യം ഇവിടെ സജ്ജമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കുട്ടികളുടെ പേശിബലം കൂട്ടാനും, ബാലൻസ്, ശരീരത്തിൻറെ ഏകോപനപ്രവർത്തനങ്ങൾ എന്നിവ ത്വരിതപ്പെടുത്തുവാനും ഈ ഉപകരണങ്ങൾ വളരെയധികം സഹായകമാകുന്നു.

സാങ്കേതികവിദ്യ ഉപയോഗിച്ചുള്ള റീഹാബിലിറ്റേഷൻ (വിർചൽ റിയാലിറ്റി)

കമ്പ്യൂട്ടർ സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഭാവനാലോകവുമായി സമ്പർക്കം പുലർത്തി മോണിറ്ററിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്ന കഥാപാത്രങ്ങളുമായി ചേർന്ന് വിവിധതരം കളികളിൽ ഏർപ്പെടുന്ന സാങ്കേതികവിദ്യയാണ് വിർചൽ റിയാലിറ്റി. വിവിധതരം ചലനങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുന്ന ഇത്തരം കളികളിൽ ഏർപ്പെടുന്നതുവഴി കുട്ടികളുടെ ശാരീരികശേഷി നിശ്ചിത സമയപരിധിക്കുള്ളിൽ തന്നെ പുരോഗമിക്കുന്നു.

ഇൻറർവെൻഷൻ പ്രോഗ്രാമുകൾ

ഓരോ വ്യക്തിയുടെയും ശാരീരിക നില പരിശോധിച്ച് വിലയിരുത്തിയതിനു ശേഷമാണ് ചികിത്സാ രീതികൾ തീരുമാനിക്കുന്നത്. മാതാപിതാക്കളെ ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുള്ള

വ്യായാമങ്ങളും പ്രവർത്തനരീതികളുമാണ് കൂടുതലായി അവലംബിക്കുന്നത്. കുട്ടിയുടെ പ്രായം, പ്രശ്നത്തിന്റെ തീവ്രത, ചികിത്സയുടെ ആവശ്യകത എന്നിവയെ ആധാരമാക്കി ഒറ്റയ്ക്കോ ഗ്രൂപ്പടിസ്ഥാനത്തിലോ പരിശീലനം നടത്തുന്നു.

6. സൈക്കോളോജി വിഭാഗം.

ഓട്ടിസം, പഠന പരിമിതി, ബൗദ്ധിക വെല്ലുവിളി, കേൾവി-സംസാര പരിമിതി , വിക്ക്, സെറിബ്രൽ പാൾസി തുടങ്ങി നിരവധി ഭിന്നശേഷികൾക്കു വേണ്ട മനശാസ്ത്ര പിന്തുണ കൗൺസിലിംഗ് എന്നിവ ഉറപ്പാക്കുന്നു. . വിഷാദരോഗം,വ്യക്തിത്വ പ്രശ്നങ്ങൾ, അപസ്താരം അൽഷിമേഴ്സ്, തുടങ്ങി ശാരീരികവും, മാനസികവും, വൈകാരികവുമായ പ്രശ്നങ്ങൾ ഉള്ളവർക്ക് വേണ്ട മാനസിക ചികിത്സ, .ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കും അല്ലാത്തവർക്കും വിവാഹത്തിന് മുൻപും, പിൻപും വേണ്ട കൗൺസിലിംഗ്, ഫാമിലി കൗൺസിലിംഗ് ഓൺലൈൻ മാനസികാരോഗ്യ സേവനങ്ങൾ എന്നിവയെല്ലാം സൈക്കോളജി വിഭാഗം ചെയ്തുവരുന്നു.

സൗകര്യങ്ങൾ

ബുദ്ധി പരിശോധന, പഠനശേഷി പരിശോധനകൾ, വികസന പരിശോധനകൾ, വ്യക്തിത്വ പരിശോധനകൾ, ന്യൂറോ സൈക്കോളജിക്കൽ ടെസ്റ്റുകൾ, മറ്റ് ഡയഗ്നോസ്റ്റിക് ടെസ്റ്റുകൾ. സൈക്കോ എഡ്യൂക്കേഷൻ, പെരുമാറ്റ രൂപീകരണം,റെമഡിയൽ ട്രെയിനിംഗ്, കൗൺസിലിംഗ് (കുടുംബം, വിവാഹത്തിനു മുമ്പും ശേഷവും, സൈക്കോതെറാപ്പി)

7. സോഷ്യൽ വർക്ക് വിഭാഗം

ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് നിഷ്-ലെ സേവനങ്ങൾ പ്രാപ്യമാക്കാനും, ഗവൺമെന്റിന്റെ പദ്ധതികളെയും. ആനുകൂല്യങ്ങളെയും കുറിച്ച് അവരെ അവബോധരാക്കുവാനും ആനുകൂല്യങ്ങൾ അവരിലേക്കെത്തി എന്ന് ഉറപ്പാക്കാനും സുസജ്ജമായ സോഷ്യൽ വർക്ക്

വിഭാഗം നിഷ്-ൽ ഉണ്ട്. പരാതികൾക്ക് പരിഹാരം കണ്ടെത്തുക ക്യാമ്പുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുക, ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് മാനസികവും, സാമൂഹികവുമായ പിന്തുണ ഉറപ്പാക്കുക, വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് അർഹമായ സ്കോളർഷിപ്പ് ലഭ്യമാക്കുക എന്നിവയെല്ലാം സോഷ്യൽ വർക്ക് വിഭാഗത്തിന്റെ ചുമതലയാണ്.

8. ഫിസിക്കൽ എഡ്യൂക്കേഷൻ വിഭാഗം

നിഷ്-ലെ വിദ്യാർത്ഥികളുടെ കായികക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും, കായിക വിനോദങ്ങളിൽ താല്പര്യം വളർത്തുകയും, വേണ്ട പരിശീലനം നൽകുകയുമാണ് ഫിസിക്കൽ എഡ്യൂക്കേഷൻ വിഭാഗം. ഇതിനായി ഫുട്ബോൾ, ബാസ്കറ്റ് ബോൾ കോർട്ടുകൾ, ഇൻഡോർ ഗെയിം സൗകര്യങ്ങൾ, ജിംനേഷ്യം എന്നിവയും ഒരുക്കിയിട്ടുണ്ട്.

.

9. ലൈബ്രറി

ഭിന്നശേഷി മേഖലയിലെ അധ്യാപനത്തിനും, പഠനത്തിനും, ഗവേഷണങ്ങൾക്കും പ്രയോജനപ്പെടുന്ന ആനുകാലിക പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളുടെയും പുസ്തകങ്ങളുടെയും വിപുലമായ ശേഖരം നിഷ് ലൈബ്രറിയിലുണ്ട്. ഡിജിറ്റൽ ലൈബ്രറി, രചനാചോരണങ്ങൾ പരിശോധിക്കാനുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ, അംഗീകൃത അക്കാഡമിക് രചനാശൈലികളിൽ പരിശീലനം, ഗവേഷണ രീതിശാസ്ത്ര വിഷയങ്ങളിൽ ഹ്രസ്വകാല കോഴ്സുകൾ ലഭ്യമാക്കൽ, കാഴ്ച പരിമിതർക്കായുള്ള അക്സസിബിൾ സംവിധാനങ്ങൾ എന്നിവ ഈ ലൈബ്രറിയുടെ എടുത്തുപറയത്തക്ക സവിശേഷതകൾ ആണ്.

10. ന്യൂ ഇനിഷ്യേറ്റീവ്സ് വിഭാഗം

നിഷ്-ന്റെ എല്ലാ മേഖലയിലുമുള്ള പുരോഗമനത്തിനു വേണ്ട ആശയങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുകയും, അത് ഫലപ്രാപ്തിയിലെത്തിക്കാനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ കണ്ടെത്തുകയും

ആണ് ഈ വിഭാഗത്തിന്റെ ചുമതല. നൂതന സംരംഭക വികസന സെൽ, നൈപുണ്യ വികസന പരിപാടികൾ എന്നിവ അവയിൽ ചിലതാണ്. കാമ്പസ് പ്ലേസ്മെന്റ്, ഇന്റേൺഷിപ്പ്, ട്രെയിനിംഗ് ആന്റ് ഇൻഡസ്ട്രിയൽ പ്ലേസ്മെന്റ്, പുതിയ സംരംഭങ്ങൾ തുടങ്ങാനുള്ള മാർഗ്ഗദർശനങ്ങൾ എന്നിവയും ന്യൂ ഇനീഷ്യേറ്റീവ് വിഭാഗം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നു. അസാപ്-നൈപുണ്യവികസന പരിപാടി (ASAP) നിഡാസ് -നിഷ് ഓൺലൈൻ ഡിസെബിലിറ്റി അവെയർമെന്റ് സെമിനാർ(NIDAS), നിമിസ്- നിഷ് ഇന്നവേഷൻ മോഡൽ ഇൻസ്പെറിംഗ് സ്റ്റോറീസ് NIM_IS) എന്നിവ ന്യൂ ഇനീഷ്യേറ്റീവ്സ് വിഭാഗത്തിന്റെ സംരംഭങ്ങളാണ്.

11. വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യ വിഭാഗം (IT)

അതിനൂതന സംവിധാനങ്ങളോടു കൂടിയ നിഷ്-ലെ ഐ.ടി. വിഭാഗം വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് മാത്രമല്ല, വ്യക്തവും കൃത്യവുമായ വിവരശേഖരണത്തിനും, മികവുറ്റ ഭരണനിർവ്വഹണത്തിനും ഏറെ സഹായകമാണ്. നിഷ് വെബ് സൈറ്റ്, സോഷ്യൽ മീഡിയ എന്നിവയുടെ മേൽനോട്ടവും IT വിഭാഗത്തിനുണ്ട്.

12. അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ ആൻഡ് ഫിനാൻസ് വിഭാഗം

നിഷ്-ന്റെ സുഗമവും, സുതാര്യവുമായ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ പിന്നിലെ പ്രധാന ഘടകമാണ് അഡ്മിനിസ്ട്രേഷൻ ആൻഡ് ഫിനാൻസ് വിഭാഗം

അക്കാഡമിക് സേവനങ്ങൾ

A. കേരള യൂണിവേഴ്സിറ്റിയുടെ അംഗീകാരമുള്ള ശ്രവണപരിമിതർക്കായുള്ള ബിരുദകോഴ്സുകൾ

ശ്രവണപരിമിതിയുള്ളവർക്കായി കേരള യൂണിവേഴ്സിറ്റിയുടെ അംഗീകാരത്തോടെ കമ്പ്യൂട്ടർ സയൻസ്, ഫൈൻ ആർട്സ്, കൊമേഴ്സ് എന്നീ വിഷയങ്ങളിൽ ബിരുദ കോഴ്സുകൾ നടത്തുന്നു.

I. ബി.എസ് സി കമ്പ്യൂട്ടർ സയൻസ് (എച്ച്.ഐ) -BSc computer science (HI)

★ പ്രോഗ്രാമിങ് ലാംഗ്വേജുകൾ, ഏറ്റവും പുതിയ ടെക്നോളജികൾ, അടിസ്ഥാന ഗണിതശാസ്ത്രം എന്നിവ സിലബസിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

★ കാലയളവ്: 4 വർഷം (8 സെമസ്റ്റർ)

★ സീറ്റ് : 30 എണ്ണം

II. ബാച്ചുലർ ഓഫ് ഫൈൻ ആർട്സ് (എച്ച്.ഐ) BFA (HI)

★ ചിത്രകല, ശില്പകല, അപ്ലൈഡ് ആർട്ട്, കമ്പ്യൂട്ടർ ഗ്രാഫിക്സ് എന്നിവ സിലബസിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

★ കാലയളവ് : 5 വർഷം (10 സെമസ്റ്റർ)

★ സീറ്റ് : 30 എണ്ണം

III. ബാച്ചുലർ ഓഫ് കോമേഴ്സ് (എച്ച്.ഐ) B.Com (HI)

★ കോമേഴ്സ് വിഷയങ്ങൾ, സി എസ് ആർ, സംഘടനാപഠനം, ഫീഡ് റിപോർട്ടുകൾ മുതലായവ സിലബസിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

★ കാലയളവ് : 4 വർഷം (8 സെമസ്റ്റർ)

★ സീറ്റ് : 30 എണ്ണം

B. കേരളാ യൂണിവേഴ്സിറ്റി ഓഫ് ഹെൽത്ത് സയൻസസിന്റെ (KUHS) അംഗീകാരമുള്ള ബിരുദ-ബിരുദാനന്തര കോഴ്സുകൾ:

ഭിന്നശേഷി മേഖലയിൽ മാനവ വിഭവ ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ കേരളാ ആരോഗ്യ സർവ്വകലാശാലയുടെ കീഴിൽ റീഹാബിലിറ്റേഷൻ കൗൺസിൽ ഓഫ് ഇന്ത്യയുടെ അംഗീകാരത്തോടെ ബിരുദ-ബിരുദാനന്തര കോഴ്സുകൾ നിഷ് നടത്തിവരുന്നു.

I. ബാച്ചിലർ ഓഫ് ഓഡിയോളജി ആന്റ് സ്പീച്ച് ലാംഗ്വിജ് പത്തോളജി (BASLP)

★ യോഗ്യത: ഫിസിക്കൽ, കെമിസ്ട്രി, ബയോളജി/ കമ്പ്യൂട്ടർ സയൻസ്/ ഇലക്ട്രോണിക്സ്/മാത്തമാറ്റിക്സ് / സൈക്കോളജി / സ്റ്റാറ്റിസ്റ്റിക്സ് എന്നീ വിഷയങ്ങളിൽ കുറഞ്ഞത് 50% മാർക്കോടെ +2 ജയിച്ചിരിക്കണം.

★ കാലാവധി: 4 വർഷം (3 വർഷ പാഠ്യപദ്ധതി, 10 മാസ ഇന്റേൺഷിപ്പ്)

★ പ്രവേശനം: LBS കേരള മുഖേന

★ സീറ്റ്: 27

II. ബാച്ചിലർ ഓഫ് ഒക്കുപേഷണൽ തെറാപ്പി (BoT)

★ യോഗ്യത: പ്ലസ് ടു (സയൻസ്)

★ കാലാവധി: 4 വർഷം 6 മാസം (4 വർഷ പാഠ്യപദ്ധതി, 6 മാസ ഇന്റേൺഷിപ്പ്)

★ പ്രവേശനം: എൽ.ബി.എസ് കേരള മുഖേന (LBS)

★ സീറ്റ് : 20

III. MSc ഓഡിയോളോജി

★ യോഗ്യത: സർവ്വകലാശാലാ നിയമപ്രകാരം ഏതെങ്കിലും അംഗീകൃത യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ നിന്ന് ബി.എ.എസ്.എൽ .പി (BASLP) ഡിഗ്രി.

★ കാലാവധി: 2 വർഷം.

★ സീറ്റ്: 13

iv. MSc. സ്പീച്ച് ലാംഗ്വിജ് പത്തോളജി

★ യോഗ്യത:സർവ്വകലാശാലാ നിയമപ്രകാരം ഏതെങ്കിലും അംഗീകൃത യൂണിവേഴ്സിറ്റിയിൽ നിന്ന് ബി.എ.എസ്.എൽ .പി (BASLP) ഡിഗ്രി.

★ കാലാവധി: 2 വർഷം.

★ സീറ്റ്: 13

C. റിഹാബിലിറ്റേഷൻ കൗൺസിൽ ഓഫ് ഇന്ത്യയുടെ (RCI) അംഗീകാരമുള്ള ഡിപ്ലോമ കോഴ്സുകൾ:

I. ഡിപ്ലോമ ഇൻ ഏർലി ചൈൽഡ്ഹുഡ് സ്പെഷ്യൽ എഡ്യൂക്കേഷൻ (ഹിയറിംഗ് ഇംപയർമെന്റ്) DECSE(HI)

★ യോഗ്യത: +2 വിന് കുറഞ്ഞത് 50% മാർക്ക്.

★ പ്രവേശനം: RCI നടത്തുന്ന ഓൾ ഇന്ത്യാ ഓൺലൈൻ ആപ്റ്റിറ്റ്യൂഡ് ടെസ്റ്റിൻറെ (All India Online Aptitude Test (AIOT) അടിസ്ഥാനത്തിൽ .

★ കാലയളവ്: 1 വർഷം.

★ സീറ്റ്: 25

★ ഫീസ്: 20,000/ രൂപ

II. ഡിപ്ലോമ ഇൻ ഇന്ത്യൻ സൈൻ ലാംഗ്വിജ് ഇന്റർപ്രെറ്റേഷൻ (DISLI)

★ യോഗ്യത : +2 പരീക്ഷയിൽ കുറഞ്ഞത് 50% മാർക്ക്.

★ പ്രവേശനം: RCI നടത്തുന്ന ഓൾ ഇന്ത്യാ ഓൺലൈൻ ആപ്റ്റിറ്റ്യൂഡ് ടെസ്റ്റിൻറെ (All India Online Aptitude Test (AIOT)) -ന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ .

- ★ കാലയളവ് : 2 വർഷം
- ★ സീറ്റ്: 25
- ★ ഫീസ്: 29,000/ രൂപ

D. പൊതുജനങ്ങൾക്കായുള്ള കോഴ്സുകൾ

I. ഇന്ത്യൻ സൈൻ ലാംഗിജ് കോഴ്സ് ഫോർ ദ പബ്ലിക്

ശ്രവണ പരിമിതിയുള്ളവരുടെ ബന്ധുക്കൾക്കും, അധ്യാപകർക്കും സഹപ്രവർത്തകർക്കും മുൻഗണന

- ★ ദൈർഘ്യം: നാല്പത് മണിക്കൂർ
- ★ സീറ്റ്: 15.
- ★ ഫീസ്: 3,500/

II. മാസ്റ്റീവ് ഓപ്പൺ ഓൺലൈൻ കോഴ്സ് ഇൻ ഇന്ത്യൻ സൈൻ ലാംഗിജ്

- ★ കോഴ്സ് സൗജന്യമാണ്. ബന്ധപ്പെടേണ്ട ഇ-മെയിൽ വിലാസം nishinfo@nish.ac.in

വിവിധ സെൻററുകൾ

★ സെന്റർ ഫോർ അസിസ്റ്റീവ് ടെക്നോളജി ആൻഡ് ഇന്നോവേഷൻ **(CATI)**

ഭിന്നശേഷിക്കാർക്ക് ആവശ്യമായ സഹായ ഉപകരണങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഫെഡറൽ ബാങ്കിൻറെ സി.എസ്.ആർ ധനസഹായത്തോടെ പ്രവർത്തിക്കുന്ന, ഇന്ത്യയിലെ ആദ്യ സമഗ്ര അസിസ്റ്റീവ് ടെക്നോളജി സെന്റർ ആണ് സെന്റർ ഫോർ അസിസ്റ്റീവ് ടെക്നോളജി ആൻഡ് ഇന്നോവേഷൻ. Assistive Technology Solutions എന്ന 6 മാസത്തെ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് കോഴ്സ് CATI സംഘടിപ്പിച്ചു വരുന്നു. ഇന്ത്യക്കകത്തും പുറത്തും

നിന്നുള്ള നിരവധി വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ഈ കോഴ്സ് പ്രയോജനം ചെയ്യുന്നു. കൂടാതെ ,Accessibility and Assistive Technology Consultancy Services എന്നൊരു കൺസൾട്ടൻസി സർവീസും CATI നടത്തുന്നുണ്ട്.

★ റിസെർച്ച് ആൻഡ് പ്രോജക്ട് കൺസൾട്ടൻസി സെന്റർ (RPCC)

ഭിന്നശേഷി മേഖലയെക്കുറിച്ചും, പുനരധിവാസത്തെക്കുറിച്ചുമുള്ള നിഷ്-ന്റെ പഠനങ്ങൾക്കും, ഗവേഷണങ്ങൾക്കും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുകയാണ് RPCC യുടെ ലക്ഷ്യം.

★ സെന്റർ ഫോർ കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ ആൻഡ് മീഡിയ ഡെവലപ്മെന്റ് (CCMD)

നിഷ്-ന്റെ പഠനോപകരണങ്ങൾ,വിവിധ ഭിന്നശേഷികളെ കുറിച്ചും അവയ്ക്കുള്ള നിഷ്-ന്റെ സേവനങ്ങളെ കുറിച്ചും പൊതുജനങ്ങളെ അവബോധരാക്കാനുള്ള ലഘുലേഖകൾ, പോസ്റ്ററുകൾ, ന്യൂസ്‌ലെറ്റർ എന്നിവ തയ്യാറാക്കാനും, ഇന്ത്യൻ സൈൻ ലാംഗ്വിജ് വാർത്തകൾ, മാധ്യമങ്ങളുമായുള്ള ആശയവിനിമയങ്ങൾ, നിഷ്-ന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ, തർജ്ജിമകൾ എന്നിവ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനും സെന്റർ ഫോർ കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻ ആൻഡ് മീഡിയ ഡെവലപ്മെന്റ് നിഷ്-ൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു.. ഭിന്നശേഷി സേവനങ്ങൾക്കായുള്ള കേരളത്തിലെ ആദ്യ ഓഡിയോ വിഷ്വൽ സ്റ്റുഡിയോ CCMD യുടെ ഭാഗമായുണ്ട്. .

ഔട്ട്റീച്ച് പ്രോഗ്രാമുകൾ

★ പേരന്റ് അവയർനസ് പ്രോഗ്രാം

കൊച്ചു കുട്ടികളിൽ കാണപ്പെടുന്ന സംസാരസംബന്ധമായ പ്രശ്നങ്ങളെപ്പറ്റി രക്ഷിതാക്കൾക്കു ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികൾ നടത്തുന്നു.

★ ക്യാമ്പുകൾ

നിഷ്-ന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ സർക്കാരിതര സംഘടനകളുടെ സഹായത്തോടെ സംസ്ഥാനത്തുടനീളം ക്യാമ്പുകളും ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികളും സംഘടിപ്പിക്കുന്നു.

★ ആംഗ്യഭാഷാ പരിഭാഷകരുടെ സേവനം

സർക്കാർ സർക്കാരിതര സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും പൊതുപരിപാടികൾക്കും ആംഗ്യഭാഷാ പരിഭാഷകരുടെ സേവനം, ആവശ്യപ്പെടുന്ന പ്രകാരം ലഭ്യമാണ്.

★ വോളന്റിയറിങ്ങിനും ഇന്റേൺഷിപ്പിനും അവസരം

ഇന്ത്യയ്ക്കകത്തും വിദേശത്തുംനിന്നുള്ള ബിരുദധാരികൾക്ക് വോളന്റിയറായി പ്രവർത്തിക്കാനും ഇന്റേൺഷിപ്പ് ചെയ്യാനുമുള്ള അവസരം നിഷ് നൽകുന്നുണ്ട്. വോളന്റിയർ അപേക്ഷാഫാറം <http://nish.ac.in/others/downloads> എന്ന ലിങ്കിൽ നിന്നു ഡൗൺലോഡ് ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

★ അഡിപ് (ADIP) സ്കീം

കേൾവിക്കുറവുള്ളവർക്ക് സൗജന്യമായും കുറഞ്ഞ നിരക്കിലും ശ്രവണ സഹായികൾ വിതരണം ചെയ്യുന്ന കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ അഡിപ് സ്കീം നിഷ് ഏറ്റെടുത്ത് നടത്തുന്നു.

● മറ്റു പ്രവർത്തനങ്ങൾ, പദ്ധതികൾ

കേരളാഗവൺമെന്റ് സ്ഥാപനങ്ങളുമായി ചേർന്ന്, ഓൺലൈൻ ഡിസെബിലിറ്റി അവയർനസ്സ് സെമിനാറുകൾ - NIDAS

ആക്സ്സസ്സിബിൾ ബുക്ക് ക്രിയേഷൻ.

ഭിന്നശേഷിക്കാരായ കുട്ടികളുടെ മാതാപിതാക്കളുടെ മാനസിക ക്ഷേമത്തിനായുള്ള പദ്ധതികൾ.

സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിയുമായി ചേർന്നു ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കായുള്ള 24*7 ഹെൽപ്പ് ലൈൻ

- ★ **NISH** ഓൺലൈൻ ഇന്ററാക്ടീവ് ഡിസബിലിറ്റി അവബോധ ബോധവൽക്കരണ സെമിനാർ **(NIDAS):** മാതാപിതാക്കളെയും വൈകല്യബാധിതരെ പരിചരിക്കുന്നവരെയും സഹായിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി NIDAS 2015 ൽ ആരംഭിച്ചു. അവബോധം, സെൻസിറ്റൈസേഷൻ, പ്രസിദ്ധീകരണം എന്നിവയാണ് NIDAS കേന്ദ്രീകരിച്ച മേഖലകൾ. ഇതുവരെ നടത്തിയ 58 വെബിനാർ, 2 അക്കാദമിക് പുസ്തകങ്ങളും 7 ഹാൻഡ്ബുക്കുകളും 2 ഇ-ഹാൻഡ്ബുക്കുകളും പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു. Nidas.nish.ac.in എന്ന സൈറ്റും ആപ്പും വീഡിയോകളുടെ ആർക്കൈവുകൾ നൽകുന്നു. വൊക്കേഷണൽ പേപ്പറുകൾ, അക്കാദമിക് പുസ്തകം 3 കൈപ്പുസ്തകങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ തയ്യാറാക്കുന്നു.
- ★ ഇന്നൊവേഷൻ ആൻഡ് എന്റർപ്രൈസ്യൂർഷിപ്പ് സെന്റർ: NISH- ലെ കോളേജ് തലത്തിലുള്ള എല്ലാ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും NISH-IEDC, സംഭാഷണങ്ങളും പരിശീലനവും മറ്റും ക്രമീകരിക്കുന്നു. ഐഓടിയിലെ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് കോഴ്സുകളും ക്രമീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- ★ ടെലി റീഹാബിലിറ്റേഷൻ യൂണിറ്റ്: അംഗവൈകല്യമുള്ള ക്ലയന്റുകൾക്കുള്ള വിലയിരുത്തലുകൾ, മാനേജ്മെന്റ്, കൗൺസിലിംഗ് എന്നിവ ഉൾപ്പെടുത്തി 2019 ഡിസംബർ മുതൽ നടത്തിവരുന്നു.
- ★ കോമ്പ്രീഹെൻസീവ് ഗ്ലോബൽ ഡെവലപ്മെന്റൽ ഡിലേ ക്ലിനിക്: 7 വയസ്സിന് താഴെ വരുന്ന വികസന കാലതാമസം ബൗദ്ധിക വൈകല്യങ്ങൾ, സിൻഡ്രോം സംബന്ധമായ അവസ്ഥകൾ, എന്നിവയുള്ള കുട്ടികളുടെ വിലയിരുത്തലും പുനരധിവാസവും ഉൾപ്പെടുന്നു. പ്രധാന പുനരധിവാസ സേവനങ്ങളിൽ CCLAS പ്രോഗ്രാം (കോഗ്നിറ്റീവ് കമ്മ്യൂണിക്കേറ്റീവ് ലിറ്ററസി, അഡാപ്റ്റീവ് ആൻഡ്

സെൻസോറിമോട്ടോർ), ഓറൽ പ്ലേസ്മെന്റ് തെറാപ്പി (OPT) PROPT, സാക്ഷരത മ്യൂസിക് പ്രോഗ്രാം (LITMUS) എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഗ്രൂപ്പ് ഇടപെടലുകൾക്കൊപ്പം വ്യക്തിഗത ഇടപെടൽ പരിപാടികളും ഉണ്ട്.

- ★ ശ്രുതിതരംഗം പദ്ധതിയുടെ സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ്: കാര്യം പദ്ധതിയുടെ കീഴിലുള്ള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ അഭിമാനകരമായ ശ്രുതിതരംഗം പദ്ധതിയുടെ ഗുണഭോക്താക്കളുടെ സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ് നിഷ് എടുക്കുന്നു.
- ★ കേരള വികസനവും ഇന്നൊവേഷൻ സ്ട്രാറ്റജിക് കാൺസിലും (K-DISC) പിന്തുണയ്ക്കുന്ന യൂത്ത് വിത്ത് ഡിസെമ്പിളിറ്റീസ് (I-YWD) പ്രോഗ്രാം: 2019 ൽ ആരംഭിച്ച പദ്ധതിയുടെ ദീർഘകാല ലക്ഷ്യം വികലാംഗരായ യുവാക്കൾക്കായി ഒരു ചലനാത്മക ആവാസവ്യവസ്ഥ വികസിപ്പിക്കുകയും നിലനിർത്തുകയും ചെയ്യുക, പുതുക്കിയവർ/സംരംഭകർ/ഗവേഷകർ എന്നിവരാകാനുള്ള വൈകല്യമുള്ള യുവാക്കളെ തിരിച്ചറിയുക, പ്രവേശനക്ഷമത സവിശേഷതകളോടെ പരിശീലനം, മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശം, നൈപുണ്യ വികസനം എന്നിവ വാഗ്ദാനം ചെയ്യുക എന്നതാണ്.
- ★ പരിമിതികളുള്ള കുട്ടികളുടെ മാതാപിതാക്കൾക്കായി ഘടനാപരവും സമയബന്ധിതവുമായ ശാക്തീകരണ പരിപാടി - STEPP: ഒരു കുട്ടി വൈകല്യമുള്ളതായി തിരിച്ചറിയപ്പെടുമ്പോൾ വൈകല്യമുള്ള കുട്ടികളുടെ രക്ഷിതാക്കളുടെ ധാരണയിൽ പോസിറ്റീവ് പരിവർത്തനങ്ങൾ കൈവരിക്കുന്നതിനുള്ള സമയോചിതമായ പിന്തുണ നൽകുകയും അവരുടെ മികച്ച റിസോഴ്സ് പേഴ്സൺ ആകാൻ അവരെ ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു.
- ★ ബധിര കോളേജ്: ശ്രവണവൈകല്യമുള്ള വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസം നേടുന്നതിന് തുല്യ വിദ്യാഭ്യാസ അവസരങ്ങൾ നൽകുകയും ഉയർന്ന വിദ്യാഭ്യാസത്തിലൂടെ തൊഴിൽ സാധ്യതയും മെച്ചപ്പെട്ട ജീവിത നിലവാരവും മെച്ചപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുക. വിർച്ചുൽ ഡെസ്ക്ടോപ്പ് ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ (വിഡിഐ),

ഹൈ എൻഡ് പിസികൾ തുടങ്ങിയ വിപുലീകരണത്തിന് ആവശ്യമായ ഉപകരണങ്ങൾ നവീകരിച്ചുകൊണ്ടാണ് ഈ ലക്ഷ്യം കൈവരിച്ചത്. സാമൂഹിക നീതി, ശാക്തീകരണ മന്ത്രാലയം, ഗവൺമെന്റ് ധനസഹായം നൽകുന്ന, വികലാംഗരുടെ അവകാശങ്ങൾ നിയമം, 2016 (SIPDA) പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതിയുടെ കീഴിലാണ് ഈ പദ്ധതി നിഷിൾ നടപ്പിലാക്കിയത്.

- ★ ബാരിയർ ഫ്രീ കാമ്പസ്: റാമ്പുകൾ, ലിഫ്റ്റുകൾ, സ്റ്റർശീക്കുന്ന അടയാളങ്ങൾ, പാതകൾ, എല്ലാവർക്കും ആക്സസ് ചെയ്യാവുന്ന ടോയ്ലറ്റുകൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ ആക്സസ് ചെയ്യാവുന്ന കെട്ടിടങ്ങളും അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളും നൽകിക്കൊണ്ട് ക്യാമ്പസിന്റെ പ്രവേശനക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന ഒരു പദ്ധതിയാണിത്.. സാമൂഹിക നീതി, ശാക്തീകരണ മന്ത്രാലയം, GOI ധനസഹായം നൽകുന്ന വികലാംഗരുടെ അവകാശങ്ങൾ നിയമം, 2016 (SIPDA) പദ്ധതി പ്രകാരമാണ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കിയത്.

സംസ്ഥാന സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പിന് കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനമായ NIPMR -ൽ ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കായി ഫിസിയോ തെറാപ്പി, സ്പീച്ച് ആന്റ് ലാംഗ്വേജ് തെറാപ്പി, ഒക്യുപേഷണൽ തെറാപ്പി, ബീഹേവിയറൽ തെറാപ്പി, ഡെവലപ്പ്മെന്റൽ തെറാപ്പി, ഡയറ്റിക്സ് സേവനങ്ങൾ, സെറിബ്രൽ പാൾസി, ഓട്ടിസം, ഇന്റലക്ചുൽ ഡിസെബിലിറ്റി ബാധിതരായ കുട്ടികൾക്കുള്ള പ്രത്യേക വിദ്യാഭ്യാസത്തിനായുള്ള സ്പെഷ്യൽ സ്കൂളുകൾ, ഓഡിയോ ആന്റ് സ്പീച്ച് സയൻസ് ലാബുകൾ, IQ ടെസ്റ്റ്, ഫിസിയോട്രിസ്റ്റ്, ഡെവലപ്പ്മെന്റൽ പീഡിയാട്രീഷ്യൻ എന്നിവരുടെ സേവനം, 8 കിടക്കകളോട് കൂടിയ സ്പെനൽ കോർഡ് ഇഞ്ചൂറി റീഹാബിലിറ്റേഷൻ യൂണിറ്റ്, ഓഡിറ്ററി വെർബൽ തെറാപ്പി നടത്തുന്ന സർക്കാർ അംഗീകൃത സ്ഥാപനമാണ് NIPMR.

സ്പെഷ്യൽ ട്രെയിനിംഗ് ആൻഡ് എംപവർമെന്റ് പ്രോഗ്രാം ഫോർ പാരേന്റ്സ് (STEPS): ഭിന്നശേഷിക്കാരായ കുട്ടികളെ ശരിയായി പരിപാലിക്കുന്നതിന് രക്ഷിതാക്കളെ പ്രാപ്തരാകുന്ന പദ്ധതിയാണ്. നേരത്തെയുള്ള ഇടപെടൽ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി നടപ്പിലാക്കുന്ന ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ കുട്ടികളുടെ പ്രശനങ്ങൾ നേരത്തേ തിരിച്ചറിയാനും അത് വഴി എത്രയും വേഗം അനുയോജ്യമായ ചികിത്സ നടത്താനും കഴിയുന്നു.

എംപവർമെന്റ് ട്രൂ വോക്കേഷണലൈസേഷൻ (Em-Voc) : ഭിന്നശേഷിക്കാരായ 18 വയസ്സിന് മുകളിലുള്ള കുട്ടികളുടെ തൊഴിൽ നൈപുണ്യം വികസിപ്പിക്കുന്നതിനായി എംപവർമെന്റ് ട്രൂ വോക്കേഷണലൈസേഷൻ (Em-Voc) പദ്ധതിയും നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. തെറാപ്പികൾ നിശ്ചയിച്ച് നൽകുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. Em-Voc പദ്ധതിയിൽ പ്രത്യേക തൊഴിൽ മേഖലയിലെ അഭിരുചി,

ശാരീരിക, മാനസിക ക്ഷമത എന്നിവ വിലയിരുത്തി അനുയോജ്യമായ ട്രേഡിംഗ് പരിശീലനം നൽകുന്നു.

സൈനൽ കോർഡ് ഇഞ്ചൂറി റിഹാബിലിറ്റേഷൻ സെന്റർ : നട്ടെല്ലിന് ക്ഷതം സംഭവിച്ച് കിടപ്പിലായവർക്കായി 8 കിടക്കകളോട് കൂടിയ IP ചികിത്സാ സൗകര്യം ഒരുക്കി ഈ വിഭാഗത്തിനാവശ്യമായ ശസ്ത്രക്രിയകൾക്ക് ശേഷമുള്ള പുനരധിവാസ ചികിത്സാ സൗകര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കി വരുന്നു.

സെറിബ്രൽ പാൾസി റിഹാബിലിറ്റേഷൻ റിസർച്ച് സെന്റർ (CPRRC): സെറിബ്രൽ പാൾസി ഓട്ടിസം ബാധിതരായ കുട്ടികളുടെ പ്രത്യേക വിദ്യാഭ്യാസം, തെറാപ്പികൾ എന്നിവയ്ക്കായി ഉൾപ്പെടെയുള്ള പുനരധിവാസ ചികിത്സയുടെ ഭാഗമായി കേരള സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ മിഷന്റെ സാമ്പത്തിക സഹായത്തോടെ NIPMR -ൽ നടത്തുന്ന പദ്ധതിയാണിത്.

റിജ്യണൽ ഓട്ടിസം റിഹാബിലിറ്റേഷൻ റിസർച്ച് സെന്റർ (RARRC) : ഓട്ടിസം ബാധിതരായ കുട്ടികളുടെ പഠനം ഉൾപ്പെടെയുള്ള പുനരധിവാസ ചികിത്സയുടെ ഭാഗമായി കേരള സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ മിഷന്റെ സാമ്പത്തിക സഹായത്തോടെ NIPMR -ൽ നടത്തുന്ന പദ്ധതിയാണിത്.

ഇന്റലക്ചുൽ ആന്റ് ഡെവലപ്പ്മെന്റൽ ഡിസെബിലിറ്റീസ് (IDD) സ്പെഷ്യൽ സ്കൂൾ : ഇന്റലക്ചുൽ ആന്റ് ഡെവലപ്പ്മെന്റൽ ഡിസെബിലിറ്റീസുള്ള കുട്ടികളുടെ പ്രത്യേക വിദ്യാഭ്യാസത്തിനായുള്ള സ്പെഷ്യൽ സ്കൂൾ NIPMR - ൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

ചൈൽഡ് ഡെവലപ്പ്മെന്റ് ആൻഡ് റിസർച്ച് സെന്റർ (CDRC): നേരത്തേയുള്ള ഇടപെടൽ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി 6 വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള

കുട്ടികളുടെ വളർച്ചാ വിളംബം നേരത്തേ കണ്ടെത്താനും ആവശ്യമായ തെരാപ്പികളിലൂടെ അവരെ സ്വയം പര്യാപ്തരാക്കാനും ഉതകുന്ന തരത്തിൽ കേരള സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ മിഷന്റെ സാമ്പത്തിക സഹായത്തോടെ NIPMR -ൽ നടത്തുന്ന പദ്ധതിയാണിത്.

ദന്ത പരിചരണ വിഭാഗം : NIPMR ന്റെ സേവനം പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്ന ഭിന്നശേഷിക്കാരായ വ്യക്തികൾക്ക് പ്രത്യേകിച്ച് കുട്ടികൾക്ക് പല തരത്തിലുള്ള ദന്ത രോഗങ്ങളും അനുബന്ധ പ്രശ്നങ്ങളും ഉണ്ടെന്നും ഇത് പലതരത്തിലുള്ള ബിഹേവിയറൽ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് കാരണമാകുന്നു എന്നും ഡെൻറൽ ഹൈജീനിന്റെ ഭാഗമായി ഒരു ഡെൻറിസ്റ്റിന്റെ സേവനം അത്യാവശ്യമാണ്. ഇത്തരം കുട്ടികൾക്ക് ആവശ്യമായ ദന്ത പരിചരണം മറ്റ് ഡെൻറൽ കെയർ സെന്ററുകളിൽ ലഭ്യമല്ല. ഈ കുറവ് പരിഹരിക്കുന്നതിന് കൺസൾട്ടൻസി അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഒരു ഡെൻറിസ്റ്റിന്റെ സേവനം ലഭ്യമാക്കുന്നത് ഉചിതമായിരിക്കും എന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ NIPMR ന്റെ അഭ്യന്തരകാഷിയായ ശ്രീ. ആനന്ദ് ജോർജ്ജ് സംഭാവനയായി നൽകിയ 4 ലക്ഷം രൂപ പ്രയോജനപ്പെടുത്തി NIPMR-ൽ ഒരു ഡെൻറൽ യൂണിറ്റ് തികൾ, ബുധൻ, വെള്ളി ദിവസങ്ങളിൽ സ്വാശ്രയ മാതൃകയിൽ ഈ യൂണിറ്റ് പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

ബാച്ചിലർ ഓഫ് ഒക്യുപ്പേഷണൽ തെരാപ്പി കോഴ്സ് : കേരള ആരോഗ്യ സർവ്വകലാശാലയുമായി അഫിലിയേറ്റ് ചെയ്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന 41/2 വർഷം ദൈർഘ്യമുള്ള പ്രോഫഷണൽ ബിരുദ കോഴ്സ് ആയ ബാച്ചിലർ ഓഫ് ഒക്യുപ്പേഷണൽ തെരാപ്പി (BOT) കോഴ്സ് ഈ സ്ഥാപനത്തിൽ നടത്തുന്നു.

D.Ed സ്പെഷ്യൽ എഡ്യൂക്കേഷൻ കോഴ്സ് : റീഹാബിലിറ്റേഷൻ കൗൺസിൽ ഓഫ് ഇന്ത്യയുടെ അംഗീകാരത്തോടെ രണ്ട് വർഷം ദൈർഘ്യമുള്ള സ്പെഷ്യൽ എഡ്യൂക്കേഷൻ ഡിപ്ലോമ കോഴ്സുകൾ NIPMR നടത്തുന്നു.